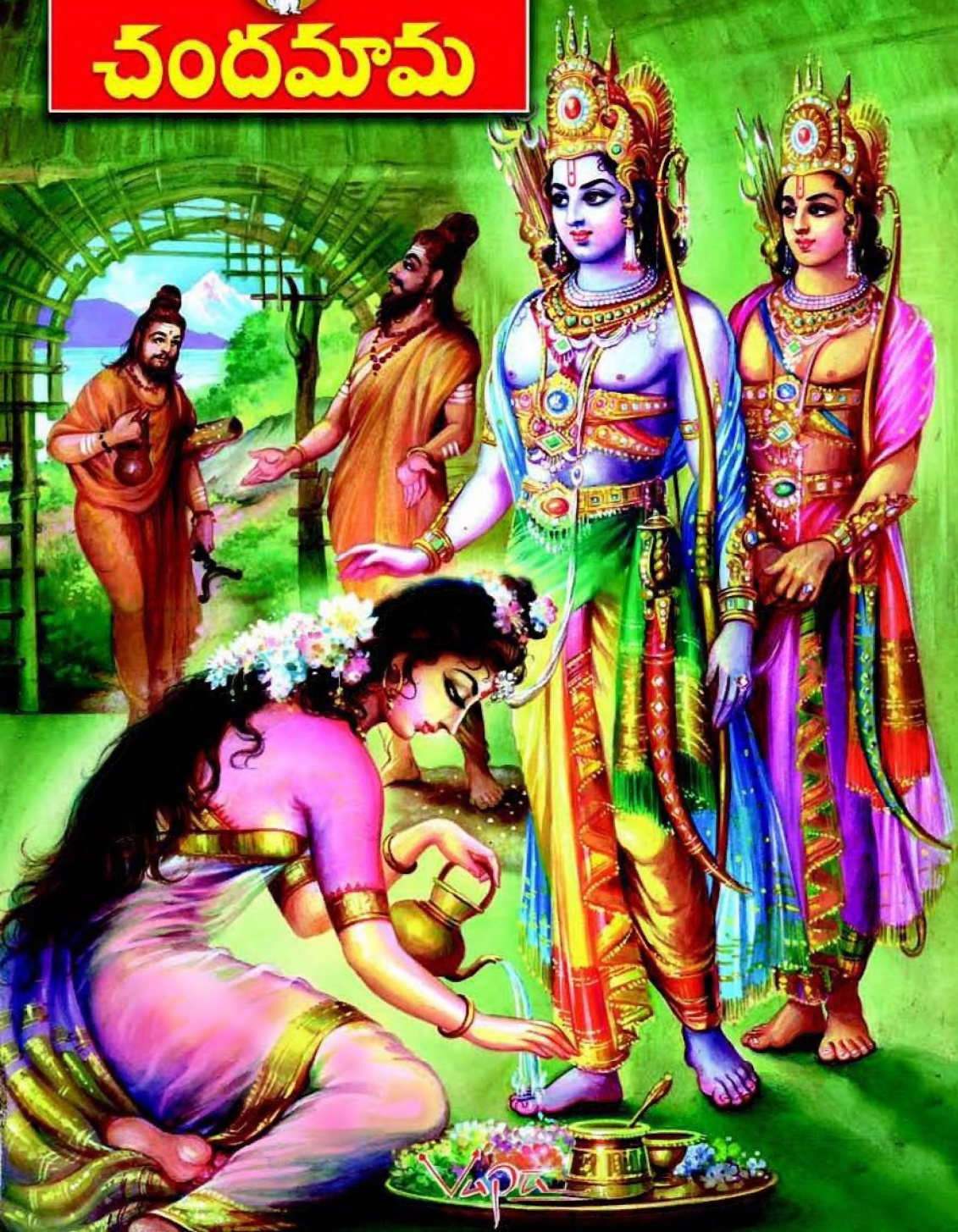

మార్చి 2006

Rs. 13 /-

చందమామ

జలాశయం అద్భుత ప్రపంచం

చిలికా-ఆసియాలోకెల్లా అతిపెద్ద ఉప్పునీటి సరస్సు-
యాహ్ ప్రపంచాన్ని ఆకర్షిస్తోంది. గుప్పులు గుప్పులుగా
సైబీరియా పక్షులు యేటా వేలాది మైళ్ళు ప్రయాణం
చేసి నిర్ణీతకాలంలో తప్పుక చిలికా సరస్సుకు వలస
వస్తాయి. డాల్ఫిన్స్ రెప్పపాటులో ఎగరెగిరి గెంతులు
వేస్తూంటాయి. సరస్సులో అక్కడక్కడా కనిపించే అంద
మైన దీపుల్లో-ఉషోదయ సమయాలను బ్రౌక్ ఫాస్ట్ ఐలండ్
లోనూ, మధ్యాహ్న సమయాలను కాలీజై మాత దీవిలోనూ
గడపడానికి ఎంచుకోండి. రాత్రికి మాత్రం తప్పుక హానీ-
మున్ ఐలండ్ కు విచ్చేయండి!

mudra 1758

For details contact: Ph: 0674 2432177, e-mail: ortour@orissatourism.gov.in
website: www.orissatourism.gov.in

ORISSA

ప్రకృతి సౌందర్యం • ప్రణాళిక • మనోహరం

Statement about Ownership of
CHANDAMAMA (Telugu)

Rule 8 (Form VI), Newspaper
(Central) Rules, 1956

1. **Place of Publication**
82 Defence Officers Colony
Ekkatuthangal, Chennai-600 097
2. **Periodicity of Publication**
MONTHLY
1st of each calendar month
3. **Printer's Name**
B. VISWANATHA REDDI
Nationality
INDIAN
Address
82 Defence Officers Colony
Ekkatuthangal, Chennai-600 097
4. **Publisher's Name**
B. VISWANATHA REDDI
Nationality
INDIAN
Address
82 Defence Officers Colony
Ekkatuthangal, Chennai-600 097
5. **Editor's Name**
B. VISWANATHA REDDI
(Viswam)
Nationality
INDIAN
Address
82 Defence Officers Colony
Ekkatuthangal, Chennai-600 097
6. **Name and Address of individuals
who own the newspaper**
Chandamama India Ltd.
Board of Directors:
1. P. Sudhir Rao
2. Vinod Sethi
3. B. Viswanatha Reddi
82 Defence Officers Colony
Ekkatuthangal, Chennai-600 097

I, **B. Viswanatha Reddi**, do hereby
declare that the particulars given above
are true to the best of my knowledge
and belief.

(Sd.) B. VISWANATHA REDDI

1st March 2006

Publisher

Junior
CHANDAMAMA

The one-stop complete
Fun-and-Activity magazine

FOR ANNUAL SUBSCRIPTION
PAY ONLY RS. 150
AND SAVE RS. 30

I wish to be a subscriber of Junior Chandamama.

Name _____

Age _____ Class _____ School _____

Home Address _____

_____ PIN _____

I am enclosing D/D No _____ on _____

_____ Bank/M.O. receipt

No _____ issued by _____ P.O.

for Rs.150. Please start supply from _____

(month)

Date _____

Signature _____

చందమామ

సంపుటి: 59

మార్చి 2006

సంచిక: 3

ఈ నెల విశేషాలు

ఈ సంచికలో...

- * పాఠకుల తేఖడు ...06
- * బుద్ధివేత్తలు ...07
- * దుఃఖకారణం! ...12
- * రాకాసిలోయ - 7 ...13
- * భారత దర్శిని ...24
- * చందమామ కబుర్లు ...25
- * చందమామ క్విజ్ - 2 ...31
- * ఉత్తమ బహుమతి పొందిన
ముగింపు! ...32
- * ఫలించిన చేశాటన ...34
- * రామచారివాక్కుద్ది ...40
- * కొండెగాడు ...45
- * శత్రువిభజన ...55
- * అసలు రహస్యం ...58
- * అజేయము గరుడుడు! 2 ...59
- * మనదేవు సాధుత్వ ఉత్సవాలు
: హోలీ ఉత్సవ సమయం ...63
- * విజ్ఞానం ... వినోదం ...
వికాసం ...64
- * ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ ...66

రత్నమాల
(బే.క) ... 19

వసంతం ఎప్పుడు
వస్తుంది? ... 26

శత్రువును జయించే
రాజమార్గం! ... 38

రామాయణం -3
... 49

SUBSCRIPTION

For USA and Canada
Single copy \$2
Annual subscription \$20

Remittances in favour of
Chandamama India Ltd.
to

Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkattuthangal,
Chennai - 600 097

E-mail :
subscription@chandamama.org

చందా

ఎల్లు రెచ్చె ల్ల ల'ద్వారా అన్నిదేశాలకు విస్తరింపు సంచికలు ధా : 900
ఇండియాలో బుక్ షాప్స్ ద్వారా రూ.150.00

చందా డబ్బు డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారాగానీ, ఫ్రీ టెక్స్ట్ ద్వారాగానీ
'చందమామ' ఇండియా లిమిటెడ్'కు రిటర్న్ పింపించండి.

For booking space in this magazine please contact:

CHENNAI Shivaji : Ph : 044-22313637 / 22347399

Fax: 044-22312447, Mobile: 9841277347

email: advertisements@chandamama.org

DELHI : OBEROI MEDIA SERVICES, Telefax (011) 22424184

Mobile: 98100-72961, email : oberoi@chandamama.org

© The stories, articles and designs contained in this issue are the exclusive property of the Publishers.
Copying or adapting them in any manner/ medium will be dealt with according to law.

వ్యవస్థాపకులు
బి. నాగిరెడ్డి - చక్రపాణి

పరీక్షలంటే భయం ఎందుకు?

మూర్ఖ రాగానే పాఠశాలల పరీళ్లు ప్రారంభవు మఱాయి. వాటితో పాటు పీల్లల హిందూ లలో పరీళ్ల భయం కూడా పిట్టుకొస్తోంది. సంవత్సరపుంతా చదివిన చదువూ సత్ఫలితాలను ఇవ్వాలనే ఉద్దిక్తత కారణంగా, కొంత భయం కలగడం సిహి జవ్వే.

అందుకే, పీల్లలలో పరీళ్ల భయం పొగొట్టడానికి పాఠశాల యాజమాన్యాలు అనేక విధాలుగా ప్రయత్నిస్తున్నాయి. విద్యాసంవత్సరం ఆరంభం నుంచే క్రమం తప్పకుండా నెలనెలా పరీళ్లు పెడుతూ, పీల్లల్ని సంవత్సరానికి పరీళ్లకు సిద్ధు చేస్తున్నారు.

ఇక పీల్లల విషయానికి వస్తూ-రోజు తప్పకుండా తరగతులకు హాజరు కావడం చాలా ముఖ్యం. ఎందుకంటే ఇది చదువు ముఖ్యకారణం; జీవితంలో క్రమశిక్షణకు తోలి అడుగు. ఉపాధ్యాయులు పాఠాలు చెప్పేప్పుడు శ్రద్ధగా వినడం; ప్రధాన అంశాలను నోట్సు రాసికోవడం చాలా అవసరం. సందేహాలు కలిగితే ఉపాధ్యాయులను అడిగి, అప్పటికప్పుడే తీర్చుకోవడం ఓమంచి అలవాటు. ఇంటికి వచ్చాక ఏరోజు చెప్పిన పాఠాలు, ఆ రోజే చదవడంతోపాటు, రేమిచెప్పబోయే పాఠాలను ఒకసారి చదువుకుని వెళ్ళడం, పాఠాలను స్థిరభంగం అర్థం చేసికోవడానికి ఎంతైనా ఉపకరిస్తుంది. పీట్లన్నిటిని గనక సక్రమంగా పాట్టించి, చిన్న చిన్న పరీళ్లు రాయడానికి పిట్టాకాలను, నోట్సును ఒక్కసారి తిరగ్చేయాలి. స్థిరభంగం రాయగలుగుతారు. ఇక సంవత్సర పరీళ్లు రాయడానికి క్రమబద్ధంగా ఒక విధక ప్రకారం ఉద్దిక్తతకు లోను కాకుండా చదివినట్లు తేలుచుంది మరొకటి ఉత్తీర్ణులు కావడం స్థిరభంగం.

అప్పటికీ అధారం క్రమశిక్షణ. అది ఉంటే చాలు. మిగిలిన విషయాన్ని వాటంతటా అవే వెతుక్కుంటూ వస్తాయి. పరీక్షలంటే అసలు భయపడనవసరం లేదు!

సంపాదకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandamama.org>

పాఠకుల లేఖలు

ఋక్ షాప్ నుంచి 'చందమామ' కొని ఇంటికి తేగానే కుర్చీలో కూర్చుని పుస్తకం మొత్తం ఒకసారి తిరగేయడం నాకు అలవాటు. "ఏంట్రా బయటకు వెళ్ళివచ్చి కాళ్ళ కదుపు కోకుండా చందమామ చదువు చదువు మళ్ళున్నామా?" అంటుంది మా అమ్మ. ఏం లేదు. అలానేను కాళ్ళ కదుపు కోవడానికి వెళ్ళగానే ఇక చందమామను చేజిక్కించుకుని పూర్తిగా చదివేవరకు ఊరుకోదు. ఇది ప్రతి నెలా జరిగే తంతు. పీల్లలు, పేడ్లలు అంతా ఎంతో ఇష్టపిడి చదివే మా (మీ) చందమామకు ధన్యవాదాలు. పీల్లలకు సరే. పేడ్లకు కూడా కథలపాటీల్లాంటివి ప్రవేశపెట్టగలరు.

- యు. విజయశేఖర రెడ్డి, హైదరాబాద్ - 500 072

చందమామ జనవరి 2006 సంచిక నాకు చాలా ఆనందం తెచ్చింది. రావూయి ఇం-మహిగారి కవీ పేజీ కొత్త సంతోషంతో ముంచెత్తింది. రాకాసిలోయ, రామాయణం నా చిన్న నాటి రోజుల్ని సజీవంగా నిలిపాయి. ఇంపు కుగాపు కథల ఖజానా, చిత్రకళా భాండారం, అబాల్య సిహిచరు తు అల్లు న 'చందమామ' కు క తజ్జతలు.

- కె. గోపీనాథ్, మహబూబ్ నగర్

పాఠకుల లేఖలు ప్రవేశపెట్టినందుకు క తజ్జతలు. నేను చందమామకు 1973 నుంచి పాఠకుడను. ఈ సందర్భంగా నా అనుభవం. నేను బి.ఏ. ప్లై ర్లీ చేసిన తరువాత మా ఇంగ్లీషు లెక్చరర్ గారిని ఇంగ్లీషులో మెళకువలు తెలుపమనగా అయిన ఇంగ్లీషు చందమామను సక్రమంగా చదవమన్నాడు. ఆ మాట ప్రకారం ఇంగ్లీషు, తెలుగు చందమామలు చదివాను. దాని పూలంగా పాటీ పీర్లలో ఇంగ్లీషులో వుంచి మా ర్కులు పొందాను. సర్వదా నేను చందమామకు కు బ్లు ణ పిడి ఉన్నాను. నా విద్యార్థులకు చందమామ చదువని నిలహా ఇస్తాను. నాటికీ, నేటికీ చందమామ అన్ని వయస్సులవారికీ విజ్ఞాన వినోదాలు పించే చక్కటి పత్రిక. సింపాదకులకు వందనపులు.

- సి హెచ్. సర్వేశ్వర రావు, బూరుగపూడి - 533 292

చందమామకు నేను పూర్తి దశాబ్దాలకు పేగ్గా పాఠకుణ్ణి. కాలానుగుణంగా విజ్ఞాన వినోద విశేషాలూ, కావిక్స్ చోటు చేసుకున్నాయి. అయితే చందమామలో ఆకర్షణ కదలే. ఇంకా చెప్పాలంటే కథల్లోని వాతావరణాన్ని, పాత్రల రూపిణీలనూ వర్ణభరితంగా అందించే చిత్రాలే ప్రధాన ఆకర్షణ! అందుకే నాదొక విన్నపం. గతంలో జానపిత, వారాణిక ధారావాహికలకు ప్లై ర్లీ బజీరంగుల బొమ్మలు ప్రచురించే వారే కదా... వాటిని పిశువు ధరించండి. చందమామలో ప్రధాన ఆకర్షణ... కథలకు కొత్త అందాలను సంతరించే వర్ణ చిత్రాలైనవి నాతో పాటు వుగతా పాఠకులూ ఏకీభవిస్తారని భావిస్తున్నాను.

- సి హెచ్. వేణు, హైదరాబాద్ - 500 072

బుద్ధివైకల్యం

పూర్వం గిరిప్రజమిత్రు నేదేశాన్ని, గిరిధర్ష డన్ రాజు పాలిస్తాడేవాడు. అయినను ప్రతి సంవత్సరం ఒక విశిష్ట వ్యక్తిని సిన్యానించే అలవాటుండేది. ప్రతి సంవత్సరం శరన్నవరాత్రుల వేళకు వుంతులు దేశంలో మన్న విశిష్ట వ్యక్తుల జాబితా తయారై చేసి రాజుకు సమర్పించేవారు. వారిలో తనకు నచ్చిన వ్యక్తిని రాజు సిన్యానించేవాడు.

ఇలా మూడేండ్లుగా-ఆ సంవత్సరం వుంతులు ఇచ్చిన జాబితాలో మన్న వ్యక్తులెవరూ కూడా రాజుకు నచ్చలేదు. అప్పుడు వుంతులు ఆయనతో, “పుహారాజా! ఈ సంవత్సరం తమకు నచ్చే గుణాలున్న విశిష్ట వ్యక్తులెవరూ వూకు కనిపించలేదు. వూ వూలు విద్యాంసిల్లా, కళాకారులూ కావలసినంత వుండి మూర్ఖులు. వారి జాబితా తయారై చేయవంటే చేస్తాం,” అన్నారు.

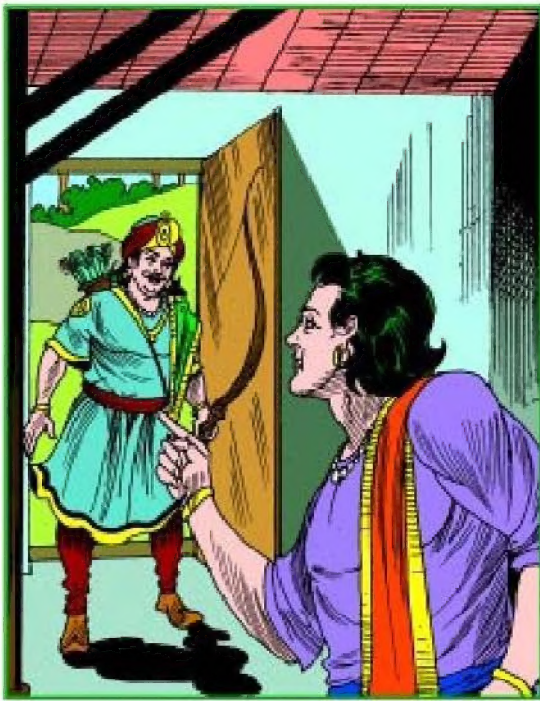
రాజు దానికి అంగీకరించక, “విద్యవూ, కళలూ చాలా వుండిలో కనిపిస్తాయి. కాని,

నేను కోరుకునే విశిష్టమైన మానవతాగుణాలు కలిగిన వ్యక్తులు చాలా అరుదుగా మూటారు. అటువంటి వ్యక్తి దొరకకపోతే, ఈ సంవత్సరం సిన్యానాన్ని వూ వూకుంటాను గాని, అన్నట్టిది వూత్రం సన్యానం చెయ్యను!” అని ఖచ్చితంగా చెప్పాడు.

అలా వూ రోజురోజులు గడిచిపోయాయి. ఒకనాడు రాజు పరివారంతో కలిసి వేటకు బయలుదేరాడు. వూ ధ్యానంలో వరకూ వేట వూ వూరంగా సాగింది. వూ ధ్యానానికి పరివారవూంతా అలసిపోతే కాస్త వెనకబడింది. రాజు మాత్రం వేట ఉత్సాహంలో అడవిలో విలిగి వేగంగా చొచ్చుకుపోతూ దారితప్పాడు. తన దారితప్పినని గ్రహించిన రాజు అందుకు చింతించక, దాహం వేస్తూ వుండడంతో నీటిని వెతుక్కుంటూ వూ రికాస్తావు అందుకు వెళ్ళాడు.

ఎక్కడా నీరు కనిపించలేదు గాని, ఒక చోట ఆశ్రమంలాంటిదేదో కంటుబడింది. అక్కడ దాహం తీర్చుకోవచ్చునన్న ఆశతో

రాజు, ఆశ్రమం లోపలికివెళ్ళాడు. అయితే ఊహించని విధంగా అక్కడ ఉనిపించినద శ్వం ఆయనను సర్వమూ వు రించి పొయేలా చేసింది. ఆ ఆశ్రమంలో మళ్ళు వారందరూ ఏదో ఒకరకంగా అంగవైకల్యం కలవారే. అయితే, ఏ ఒకరి మొహంలోనూ తాము అంగవికలు రవున్న బాధగాని, చిన్నతనుగాని లేమాకొందరు బుట్టలల్లా తుంటే, వురికొందరు చాపిలు అల్లుతున్నారు. ఇంకొందరు బట్టలు నేస్తున్నారు.

రాజు తన దాహం నింగతి కూడా వుర్చి పొర్లు వారికే పూస్తూండగా, లోపలి నుండి ఒక అందగాడైన యువకుడు వచ్చి, రాజును, “ఎవరు బాబూ మీరు? ఏంకావాలి?” అంటూ ఆదరంగా ప్రశ్నించాడు.

రాజు అతడికి తను ఎవరైనదీ చెప్పక కేవలం దాహం పూత్రం అడిగి, చల్లని నీళ్ళు

తాగి దాహం తీర్చుకున్నాడు. ఆ తర్వాత యువకుడు చూపించిన ఆసనం మీద కూర్చుని, కుతూహలంకొద్దీ రకరకాల ప్రశ్నలు వేశాడు. ఆ యువకుడు చిర నమ్రానమ్యతా, “మీ ప్రశ్నలన్నింటికీ జవాబుగా, ఒక కథ చెబుతాను ఎనండి!” అంటూ ఇలా చెప్పి సాగాడు : ఇక్కడికి దగ్గర్లోనే రేపిల్ల అనే ఒక కుగ్రామం మూడి. అక్కడనిమించే నారాయణ శాస్త్రి అనే పండితుడికి, కష్టిశాస్త్రి అనే కొడుకొక్కడే సంతానం. ఆ కురవాడు అందచందాల్లోనూ, విద్యాబుద్ధుల్లోనూ సాటిలేని వుటిగా బరతెచ్చుకున్నాడు. అయితే, ఆ గొప్పదనం అతడిలో ఎక్కడలేని గర్వాన్ని కలిగించడం పూత్రం అతడి తండ్రికి సుతరామూ నచ్చలేదు. అలా గర్విష్టంగా ప్రవర్తించువద్దనీ, వినువు నోశిల్యాలేపిందిత్త డిపొండిత్యానికి అలంకారాలనీ కొడుక్కు చెప్పి చెప్పి, ఆ తండ్రి విసుగెత్తి పొయ్యాడుగాని, కష్టిశాస్త్రిలో పూత్రం పూర్వ రాలేదు.

ఒకసారి అక్కడికి సీమీ పింట్లోనే మళ్ళు బల భద్రపితం జమీందారు శరన్నవరాత్రుల సందర్భంగా నూతన కమూకు పొటీలు ప్రికటింపాడు. ఆ ప్రికటన ఎంటూనే కష్టిశాస్త్రి తనకు ఆ పొటీలో విజయ పూ, సిన్యాన నిత్యారాలూ తధ్యవుని ఊహిస్తూ, బండిలో అక్కడికి బెల్లు దేరాడు.

బండి గ్రామండాటి కొంచెం దూరం వెళ్ళగానే, నడవలేక అవస్థిపిడు తున్న ఒక నల్లని యువకుడు కనిపించాడు. కష్టిశాస్త్రి మళ్ళు బండిని పూస్తూనే అతడు, బండిని ఆవిష్టంట్టా చెయ్యెత్తి సేగ్ చేశాడు. కష్టిశాస్త్రి ఏదో అనే

లోగా బండి తోలేవాడు బండిని ఆపి, “ఏం, కాలికి దెబ్బతగిలిందా?” అంటూ జాలిగా పిల్చించాడు.

దానికి ఆ యువకుడు ఇద్దరివైపు చిరు నవ్వుతో చూస్తూ, “కాలిలో వుల్లు దిగ బడింది. వుల్లు వచ్చేసేంది గాని నప్పేమూడి పొర్లుంది. నేను బలభద్రపురం వెళ్ళాలి. వీర గనక అటవెళుతుంటే కాస్త మీ బండిలో నన్నూ తీసుకువెళతారా?” అంటూ అడిగాడు.

ఆ వూటలతో అతణ్ణి పిరిగా చూసిన కష్టి శాస్త్రికి, అతడి మొహంలో కాస్త విద్యాగుంధం మళ్ళుట్టే కనిపించింది, దాంతో కాస్తా మిందాగా, “సిరే, రండి!” అన్నాడు.

య్య వకుంథ వచ్చి బండిలో కూర్చున్నాడు. కష్టి శాస్త్రి అతణ్ణి, “వీరబరేవుటి?” అని పిల్చించాడు.

దానికి ఆ య్య వకుంథ, “నాకు కాస్తా చెవులు నుది. దయ చేసి గట్టిగా వూట్లాడండి,” అన్నాడు.

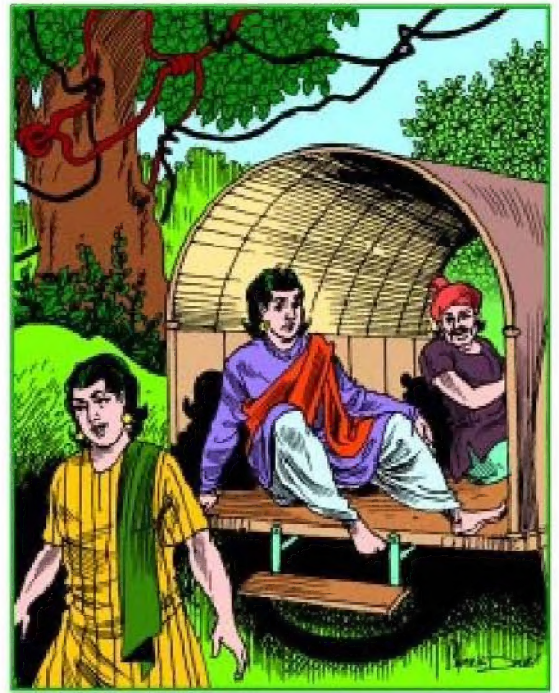
కష్టి శాస్త్రి, ఆ య్య వకుంథ తిరస్కారంగా చూస్తూ, “వీరబరేవు టని అడుగుతన్నావు,” అంటూ ఇంచు వుంచు అరిచాడు.

య్య వకుంథ చిర నవ్వుతో, “జగన్నాథుడు! బలభద్రమితం జమ్మిందారు గారి ఆశ్రయం కోరి కవితా పాటిలకు వెళ్ళుతన్నావు,” అన్నాడు.

ఆ జవాబు వినిగానే కష్టి శాస్త్రి వుల్లు ఖంలో ఇంటింతనరా సొబాళన కనిపించింది.

బండి బలభద్రమితం పోలివు రలకు చేరగానే, “ఇక్కడికి దరిదాపిల్లో అపరధస్వంతరిగా వారు బడ్డ నరసింహావ్య అనే ఒక చెప్పువుడు న్నాడు. అయినచేత కాలికి వుండు వేయింపు

చందమామ

కుని వస్తాను,” అని చెప్పి జగన్నాథుడు బండి దిగిపోయాడు.

ఆ వున్నాడు ఉదయవేళ కవితా పాటిలు ప్రారంభపు యాత్రలు. కృష్ణశాస్త్రి మొదట్లోనే తన కవితాన్ని వినిపించి, జమ్మిందారు ప్రశంసలన్ని అందుకున్నాడు. అతడి తర్వాత వు రో నలుగురు తమ కవితాల్ని వినిపించారు. అంతలో, జగన్నాథుడు వు రో నడివయస్కి డితో కలిసి అక్కడికి వచ్చాడు.

ఆ నడివయస్కి వున్నాడే జమ్మిందారు సాదరంగా పిలకరించి, ఆయనను అపరధస్వంతరి అయిన పైద్యశిఖామణి నరసింహావ్యగా సిద్ధికులకు పిరిచయం చేశాడు. అప్పుడు నరసింహావ్య పిక్కనమన్న జగన్నాథుణ్ణి, జమ్మిందారు కు చూపిస్తూ, “ఈ య్య వకుంథివారు జగన్నాథుడు. నిన్ను వుధ్యాపించుంచి ఎండలో కుంటు కుంటూ

వచ్చాడు . కాల్లో వుల్లు దిగబడిపోయి నోప్పి చేసిందని వుండు అడిగాడు . నిరేనని కూర్చో బెట్టి కట్టుకడు తూ , ఆ వూటా ఈ వూటా వూట్లాడాను . తను ఇక్కడ జరగబోయే కవి త్వమిపోటీలకు వచ్చానని చెప్పేసరికి, “ఏదీ, వుండు వీధ కవిత్వం చెప్పండి, చూద్దాం!” అని వేళాకోళంగా అన్నాను . అప్పిడు ఇతడు ఆశ్రమా చెప్పిన కవిత్వపు సారాంశం ఏమిటో వినండి: అందరు వైద్యులూ మందులిస్తారు. అవి మూర్త రోగాన్ని వూత్రపు నురు చెస్తాయి . కర్ర చాల్చిపొదయ్యుడైన వైద్యుడి చేతి మందు వూత్రం, అవు తం కంటే వు హేవు గలదృఢాన్న రోగాల్నే కాక, రాబోయే రోగాల్ని కూడా నివారి స్తింది. ఈ వైద్యుడు అటు వంటి వాడేగుతు క, నాకు ఈ రోజు లభించింది వుండు కాదు , అవు తం అనటంలో ఎటు వంటి అతిశయోక్తి

లేదు ! ఈ కవిత్వం విన్న తర్వాత ఇక ఈ జగన్నాధు ణ్ణి ఎలా వదిలి పెట్టను చెప్పండి, వెంటబెట్టుకు వచ్చాను !” అన్నాడు .

ఈ వూటలన్నీ విన్న జవ్విందూరు ఆనం దంతో చప్పిట్లు కొడు తూ , “చాలా బామూది. ఏది స్వామీ ... వీ కవితా ని గంధాన్ని ఇక్కడ కూడా కాన్తి విరజిస్తుండి,” అంటూ సాద రంగా ఆహ్వానించాడు .

ఆ వెంటనే నయింహయ్య, జవ్విందూరు తో, “జగన్నాధు డికి ఒక వ్యాధికారణంగా చెవుడు సింప్రాప్తించింది. వు ను కాన్తి గట్టిగా వూట్లాడే తప్పి వినపించదు . నేను తామెగా ఇతణ్ణి పిరి ంచి ఆ కాన్తి లోపం కూడా లేకుండా చేస్తాను,” అన్నాడు .

ఆ వూటలకు జమిందారు, “చుడైతేను? వు నిషీకి శారీరక అవయ వాల్లో లోపం మూన్ ఫిర్వాలేదు , బు డ్దిబాగు ంట అంత చాలు ,” అన్నాడు .

ఆ తర్వాత జగన్నాధు డు తన ని వు డు ర కవిత్వంతో సభికుల్ని మైమరపింపజేశాడు. ఆ కవిత్వం విన్న తర్వాత క స్థిశాస్త్రితో సిహా మి గతా కమలందరికీ కూడా తవు కవిత్వం ఎంత రసివిహనవు న్నదో తెలియ వచ్చింది. క స్థిశాస్త్రికి, జగన్నాధు డు తనకు కేవలం కవిత్వం లోనే గాక వూ నవతాగు ణాల్లో కూడా పారు నేర్చునట్లు అనిపించింది. అతడి వు న్ను గర్వాన్ని విడిచిపెట్టి వినయ గు ణాన్ని నేర్చుకు నేండు కు నెమ్మదిగా సిద్ధమైంది. పోటీలు వు గియ గానే జవ్విందూరు , జగన్నాధు ణ్ణి డు శ్వాలు వలతో నిత్యరించి, అతడి కొరిక ప్రికారం తన ఆస్థానకవిని చేసి కున్నాడు .

విశ్రాంతి సివ్వు యంతో కష్టిశాస్త్రి, జగన్నాధుణ్ణి కలుసుకుని, వూటలకు కాస్త తదువుకుంటూ, “నేను విప్రుల్ని నిన్న బండి ద్రియోణ సివ్వు యంతో చిన్నపూమిపూసిన వూట నిజం. అందుకు నన్ను విచండి. వీరింత గొప్ప కషటం కోలేదు,” అన్నాడు.

ఇందుకు జగన్నాధుడు పేదగా ఆనందించకుండా, “అంగవైకల్యం గలవారు ఏదో విధంగా గొప్పవారైతే వారిని ఆదరించాలనుకోవడం పొరపాటు. అలా ఆలోచించే వారికి బుద్ధివైకల్యం వస్తుంది!” అన్నాడు.

ఆ మాటలు కృష్ణశాస్త్రికి కొరడా దెబ్బలా తగిలాయి. అతడు ఒక్క నిమిషం వక్షసుగా ముడి, “విషం కూడా ఒక్కొక్కసారి అవుతుంటా పనిచేస్తుందన్న విషయం మీకు తెలిసిందే. ఇప్పుడు మీరన్న వూటలు నాకు వుండు విషిప్రాయంగా మూసా, వుండు వుండు అవి అవుతుంటే నాగా పనిచేసి, నా వున్న మీకు పట్టిన, పట్టిన న్న రోగాలన్నిటినీ నయం చేస్తాయన్న గట్టి నమ్మకం నాకు కుదిరింది. ఇక శెలవు!” అంటూ చేతులు జోడించి అక్కడి నుంచి వచ్చేశాడు.

తర్వాత అతడు తన ఊరిపోలివే రల్లో ఒక ఆశ్రమాన్ని నిర్మించి, అందులో వికలాంగులకు ఆశ్రయం కల్పిస్తూ, వారికి జీవితం పట్ల ఆశాభావాన్ని పెంపొందించేందుకు, వారు ఏదో ఒక వృత్తివిద్యలో నైపుణ్యాన్ని సాధించే దుకు పాటు పడసాగాడు.

ఇక్కడి దాకా కథ చెప్పిన ఆ యువకుడు, రాజుతో, “అయ్యా, నేనీ ఆ కష్టిశాస్త్రిని. నేను ఈ ఆశ్రమం స్థాపించి దాదామిశాల గెల్చుకావస్తున్నది. దీని గురించి విన్న జగన్నాధుడు తనకు బుద్ధి మిట్టినప్పటికీ ఇక్కడికి వచ్చిన్నాడు. ఆయనే నా గురువు, దైవం... అన్నీ అనిభావిస్తూ, నేను ఈ కార్యభారాన్ని మోస్తున్నాను,” అంటూ వుగించాడు.

కష్టిశాస్త్రి చెప్పినదంతా విన్న రాజు గిరిధరుడు పరవశంలో మునిగిపోతూ, తానెవరైనదీ అతడికి చెప్పి, “ఈ సంవత్సరం నాకు సిన్యానానికి అర్చనలైహాల్పు దొరకలేదని బాధ పడ్డాను. ఇప్పుడు నాకు ఒక విధుకాదు జీవిత వుంతా కూడా సిన్యానించే తగ్గవ్వకులు ఒకరు కాదు, ఇద్దరు దొరికారు. ఇది నా భాగ్యం!” అన్నాడు.

దుఃఖకారణం!

అనంతవరంలో, కుమారస్వామి అనే భూస్వామి మూడేవాడు. ఆయన గొప్ప ధర్మదాత. తన గ్రామ వాసి లకేశాక, అపిదల్లోపన్న ఇతర గ్రామాలవాళ్ళక్కడా లేదనకుండా సాయం చేస్తుండేవాడు. ఆయన తన తొంభైయవ ఏట కాలధర్మం చెందే ముందు, తన అస్తిలో సగం దేవాలయాల్లో జరిగే ధర్మకార్యాలకూ, మిగిలిన సగం బంధుమిత్రులకూ చెందేలా విలునామా రాశాడు.

ఆయనకు గ్రామ నికి ఉత్తరానపన్న శృశానంలో ఉత్తరక్రియలు జరుగుతున్నవి. కుమారస్వామి పట్ల భక్తిగౌరవాలు గల అనేక మంది అక్కడ గురువుగా ఉన్నారు. వాళ్ళల్లో అతి బుద్ధుని ప్రియమైన ఒక నడివయసు వ్యక్తి, గుండెలవిసేలా దుఃఖించసాగాడు.

ఇది చూసి జాలిపడిన పోర గ్రామం పేద ఒకడు అతణ్ణి సినిమా పించి, “వురేవు ను కోకు. ఇంతగా దుఃఖిస్తున్నావు. కుమారస్వామి, నీకేమైనా బంధువా?” అని అడిగాడు.

కాదన్నట్లు తలచుకున్నాడు.

“వురి ఆయనకు అప్తిమి త్రుడివి కాదు గదా!” అన్నాడు గ్రామ పేద.

“ఆ రెండు కానందువల్లే, నాకు దుఃఖం ఆగడం లేదు,” అన్నాడు పేదవాడు.

రాకాసిలోయ

7

[బ్రహ్మదండి పూంత్రికుడు కాలభైరవమణి పుండు పోవుచు చేయ సాగాడు . ఈ లోపల బ్రహ్మమూర్తి రాజుగారి అంగరక్షకుడు ఇద్దరు స్నేహితులతో అడవి సింహిమిలోని కొండ దగ్గరకు వచ్చాడు . అక్కడ వాళ్ళకు ఒక చెట్టుకింద కేశవుడి తండ్రి అయిన ముసలివాడు కనిపించాడు. సైనికులు అతణ్ణి కొండ పై దికి దారితీయ వున్నారు . వాడు కొండ ఎక్కటం ప్రారంభించాడు . తరువాత-]

ఎత్తుగా మన్న ఒక చోట, రాళ్ళచాటు గానిల బడికొండ కిందికి చూస్తున్న జయపుల్లకు నలుగురు వున్నప్పుడు కొండ ఎక్కటం కనిపించింది. గ్రహిలో బ్రహ్మదండి పూంత్రికుడు, కాలభైరవమణి పుండు పుగ్గులు వేసి, వాటి పుధ్య కేశమణ్ణి కూచోపేట్టి పోవుచేస్తూ పుంత్రికులు పిరిస్తిన్నాడు . కేశమణ్ణి కాలభైరవమణి ఆవేశించ బోవున్నాడనీ, అస్థితిలో అతణ్ణి చూడటం ప్రమాదం అనీ చెప్పి, అతడు జయపుల్లను గ్రహినుంచి బయటికి పిరిపాడు . కాని, జయపుల్ల

వీలు దొరికినప్పుడల్లా గుహదగ్గరకు వెళ్ళి లోపల జరుగుతున్న తతుంగు అంతా చాటుగా మూడిచూస్తూనే ఉన్నాడు .

జయపుల్ల తెలుసుకోవాలనుకుంటున్న దేవుటంద; కాలభైరవమణి ఆవేశించినప్పటికీ కేశమణ్ణి ఏమి చెప్పాడన్నది. రాకాసిలోయకు వెళ్ళే పూర్గం, అక్కడున్న ధనరాసి లో వురేవో మన్న చోటా, పూంత్రికుడు తెలుసుకోవాలని చూస్తున్న సింగతి అతడికి లోగడే తెలుసు . ఒకసారి, ఆ రహస్యం తెలుసుకున్న తరువాత పూంత్రికుడు, కేశమణ్ణి చరాపాదన్న అను

పూనం కూడా జయపుల్లకు మాది. కనక, తాను రాకాసి లోయకు వెళ్ళే మార్గం ఏదో వినాలి. కాలభైరవుడు ఆవేశించినప్పటికీ కేకలు చెప్పే మాటలు, వాడు వదిలిపోయి తరవాత, అతడికి జ్ఞాపికం మాత్రం అవకాశం లేదు. కనక తనే విని జ్ఞాపికం మాత్రం కోవాలి.

జయపుల్ల ఇలా అలోచిస్తూ, కొండ దిగి వకు చూసుకుని, కొండ ఎక్కుతున్న నల్ల గురిలో నుంచి ఒకడు వెనుదిరిగి, వేగంగా అడవిలోకి పరిగెత్తి పోతున్నాడు. తతిమ్మా పుగ్గర్తూ శిలా ప్రతిమల్లా కదలా మెదలక నిలబడి, కొండపక్క పూన్లన్నాడు.

ఆ పుగ్గర్తూ అంత ఆశ్చర్యపరిచిన సంగతే వుంటా అని జయపుల్ల వెనుదిరిగి చూశాడు. గుహలో నుంచి నల్లని పొగ బయటటికి వచ్చి, తాటిచెట్టు ద్వారా దాన అకాశంలోకి లేచింది.

కొండ ఎక్కుతున్న పుగ్గర్తూ, ఆశ్చర్యపరిచిన దశ్యం అదేనని జయపుల్ల గ్రహించాడు. ఇప్పుడు తనే చివరలో? బ్రహ్మాదండి పూంత్రికుడితో, చెప్పాలా? చెప్పక పోతే.....

ఈలోపల రాజుగారి అంగరక్షకుడు కొండ దగ్గర నుంచి పింపిన సేనకుడు బ్రహ్మహం కేసీ వాయి వేగపు నోవేలాలతో పరిగెత్తుతున్నాడు. వాడికి అద స్థిర కొద్దీ దారిలో, గుహ న్నెక్కి పోతున్న ఒక శత్రువు కనిపించింది. ఇదే అదనపు కుంటూ సేనకుడు కత్తిపూసీ, ఆ పుట్టి భయపెట్టి గుహ నుంచి కిందికి లాగి, దాన్నెక్కి నగరం కేసీ దాడు తీశాడు.

కోట పుణ్యారం దాటి ఆవరణలోకి అడుగు పెడుతూనే, సేనకుడు, “పుహ రాజా, పుహ రాజా!” అంటూ కేకలు పెట్టాడు. అకేకలు వింటూనే కొత్తగా నియమితుడైన ఋణానాయకుడు భవనులో నుంచి బయటికి వచ్చి, “ఎయ్య, నోరు పుయ్య! ఏకంగా పుహ రాజుగారి నే కేకలు పెట్టి పీల్చు స్తన్నావే, నీకే పున్నావు తి పొయిందా? ఏమిటి సింగతి?” అని గద్దించి అడిగాడు.

సేనకుడు దానితో అదుర్త కుని, “ఋణానీ, రాజుగారి అంగరక్షకుడు నన్ను పింపాడు. కొండపై దక్షుగుహలో నుంచి నల్లని పొగ బయలుదేరి ఆకాశం ఎత్తు లేస్తున్నది. గుహలో పూంత్రికు డెక్కతున్నాడనీ, వాడే లోగడ ఋణానాయకుణ్ణి చంపాడనీ, ఒక పుసలివాడు చెప్పాడు. ఆ వార్త రాజుగారికి చెప్పి, మరికొందరు సైనికుల్ని వెంటపెట్టుకు రావలసిందిగా అంగరక్షకుడు సన్నుతించాడు,” అన్నాడు.

“అదీ చెప్పవలసిన తీరు! ఒక్కగుక్కలో అన్నీ చెప్పేశావ్. ఇక నోరే పూసే కుని నా మెటరా,” అంటూ బనానాయకుడు, సేనకుణ్ణి వెంటపెట్టుకుని రాజుగారి దగ్గరకు వెళ్ళాడు.

రాజుగారూ, రాజగ్రువు పూసనాయకుడు కుడు చెప్పినదంతా విని, సైనికుణ్ణి, “అ ముసలివాడెవరు?” అని ప్రశ్నించారు.

“వాడు పూ కు అడవిలో కనిపించాడు. తన అడవిలో కందపూ లాలూ, ఆకులల పులూ తిని బతుకుతుంటానని చెప్పాడు,” అన్నాడు సేనకుడు.

“గృహిలో నుంచి పోగరావటానికి కారణం పూంత్రికుడే ఎందుకైతే మాడాలి? శత్రు సేనకు లెండు క్కాకూడవు?” అని ప్రశ్నించాడు రాజగ్రువు మా

“కాదని ఆ ముసలాడే చెప్పాడు. తను అడవిలో ఆ పూంత్రికుణ్ణి చాలాసార్లు చూశాడట. వాడు రెండే గృహికూడా తనకు తెలుసు నన్నాడు,” అన్నాడు సేనకుడు.

“ఎంత జంతు మృత్యు గురించి ఆ పుసి లాడి కేమైనా తెలుసా?” అని రాజుగారు ప్రశ్నించాడు.

“ఆ వింతజంతు మృత్యు పూంత్రికుడి సింహా నని పుసిలాడి నవ్వుకం. తన పూత్రం ఆ జంతు మృత్యు చూడలేదన్నాడు, పుహారాజా,” అన్నాడు సేనకుడు.

“గృహి వ్యాపి టి కర్తవ్యం?” అన్నాడు రాజుగారు.

రాజగ్రువు మాట ఇకాలం ఆలోచించి, “ఆ కొండ పుడి గృహిలో ఎవడో పూంత్రికు డు న్నాడనేండు కు సిందేహిం లేదు. శత్రు

చందమామ

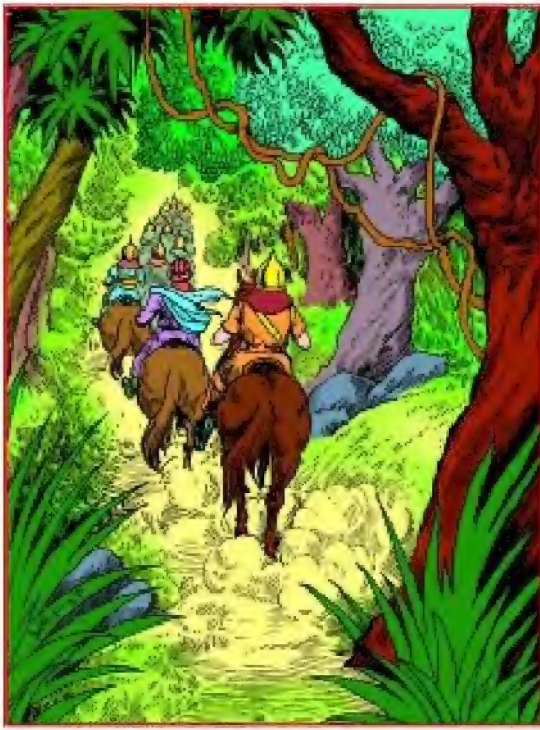

సేనకులతో అంత తెలివి తక్కువగా గృహిలో నుంచి పోగ బయట పడనివ్వరు. అలా జరిగితే వాళ్ళ రహస్యం పునకు తెలిసే పొత్తుందిగదా. కనుక, అంత తెలివితక్కువ శత్రు ముందరు. ఇప్పుడు నా అనుమానం ఏమిటంటే, ఆ పూంత్రికుడు ఏదో పేద ఎత్తున గృహిలో హోపుం చేస్తున్నాడని. లేక పోతే అంత పోగ ఒక్కసారిగా బయట పడేందుకు వీలు లేదు. వాణ్ణి పునం ప్రాణాలతో పట్టుకోవాలి,” అన్నాడు.

“వాడు దుష్టిపూంత్రికుడు గదా. పునం రహస్యంగా వెళ్ళి వాణ్ణి పట్టుకోగలమా?” అన్నాడు రాజుగారు నిస్పృహకనబరుస్తూ.

“అదంతా నాకు వదలండి. నేను పుంత్ర శాస్త్రం తెలిసినవాడినైనా, ఇంత వరకూ దాన్ని

ఉపయోగంలో పేట్టలేదు . ఆ దుష్టి డివుంట్ల శక్తిని హరించి, వాణ్ణి ఎలా చేజిక్కించుకోవాలో నాకు తెలుసు ,” అంటూ రాజగ్రుత్త మ్మనానాయకుడికి తిరిగి, “సేనానీ, మెరికల వంటి వాళ్ళను ఓపిడివుంది సేనికుల్ని ఎరివెంటనే బయల్ పు దేరెండు కు సీద్దం చేర్చు ,” అన్నాడు .

పిడి నివు పొలు గడిచీ గడవక వుందే రాజగ్రుత్త వై మనానాయకుడూ, సేనికుల్లా గ్రుల్లా లెక్కి, నగరం వదిలి అడవి వూర్గాన కొండ దగ్గరకు బయల్ పు దేరారు . అంగర కుడు పింపిన సేనికుడు దారి తీస్తున్నాడు .

గ్రు హివుండు కావలివన్న జయ పుల్ల కొండను సివీ పీప్లిన్న రాజగ్రుత్త మ్మ, ఇతర సేనికులనూ చూశాడు . ఇంతకు వుండు అడవికి అడ్డం పడి పరిగెత్తిపోయిన సైని

కుడు , వీళ్ళందరినీ వెంటపెట్టుకు వస్తున్నాడని అతడికి అర్థం అయింది . గ్రు హిలో నుంచి బయల్ పడి వెలువడుతున్న పొగ మాంత్రికుణ్ణి పట్టిచ్చింది . వాడు రాకాసీ లోయలో వన్ను వేటికోసమో చూ ప్రియ త్తంలో మైమరిచి, తన గొంతు కు ఉరితాడు పిడవు న్న సింగతే గ్రు ర్దించటం లేదు !

జయ పుల్ల చప్పున వెనుదిరిగి గుహ దగ్గరకు వెళ్ళాడు . లోపల కంబులా మోగుతున్న బ్రహ్మాదండి వూంత్రికుడి గొంతు చప్పున ఆగి పొల్లింది . ఆ వెంటనే కేశవుడి గొంతు విని పించింది . అతడు చెబుతున్నాడు : “వింధ్యా రణ్యాల కవతల ఒక గొప్ప కొండలోయ వన్నుది . అదే రాకాసీ లోయ . ఆ లోయలో ఒక చోట ఎత్తయిన ఒక రావిచెట్టు . దానికింద ఒక పావు పిట్ట.....” బ్రహ్మాదండి వూంత్రి కుడు ఎక్కడలేని ఆనందంతో పేదగా నవ్వుతూ , “ఊం, కాలభైరవా, చెప్పు, త్వరగా చెప్పు,” అంటూ కేశమణి భుజం పై ద వుంట్ల దండంతో గట్టిగా చరిచాడు .

“ఎండిమోడుగా వున్న చెట్టు వెన్నెల రాత్రి ఫిల పిట్టలతో నండిపాత్రుంది . మీ రాజును చంపి, చర్మం వలిచి, దాన్ని....” కేశమణి వూట వు ధ్యలోనే ఆగి, చేత్తో గొంతు గట్టిగా పిట్ట కుని వణికిపోతూ వెనక్కు ముందుకూ ఊగసాగాడు .

కేశమణి వాలకం వూ స్క్రినే, బ్రహ్మాదండి వూంత్రికుడు గ్రు హిచుద్ధరిల్లేలా, “ఆ... ఎవడు వాడు ? నా మీదే మంత్రి ప్రయోగం చేశాడా? కాలభైరవమణి నోరు కట్టు బడేలా చేశాడా?” అంటూ ప్రింకరించాడు . జయ పుల్ల ఒక్క

గంతు లో గుహముందు నుంచి పరిగెత్తి కొండ దిగు వకేసి చూశాడు . గుర్రాల మీద వచ్చిన వాళ్ళల్లో నుంచి, ఒకరు కిందికి దిగి, కవుండ లంలో నుంచి నీళ్ళు తీసి కుని, కొండరాళ్ళ మీద చల్లుతూ ఉండటం అతడికి కనిపించింది. అతడు రాజగురు మా

బ్రహ్మదండివూంత్రికుడితో పాటు, తనూ, కేశవతు కూడా రాజభటులకు చిక్కి పోతామని జయపుల్ల భయపెట్టాడు .

“గురురాయా, గురురాయా!” అంటూ జయపుల్ల గుహలోకి పరిగెత్తి, “బ్రహ్మహిత సేనకులు కొండ ఎక్కి వస్తున్నారు,” అన్నాడు వూంత్రికుడితో.

వూంత్రికుడు పిళ్ళ పిటపిట కొరికి, “వాళ్ళ సేనకులర్లు తేవు నేం భయంరా,

శిష్యు. వాళ్ళవెంట తుచ్చ మాంత్రికుడెవడో ఒకడున్నాడు . వాడు వున ఉపాసకుల ఊడల వురి నోరు కట్టేశాడు . నిరే, ఆ తుచ్చుణ్ణి కాల భయమేకి బలిపేట్టక వూనను,” అన్నాడు .

“ఆ తుచ్చువూంత్రికుడు నోరు కట్టే లోపిల వునకు కావలసిన సింగతులన్నీ, కాలభయమే చెప్పేశాడా, గురురాయా?” అని అడిగాడు జయపుల్ల .

హితాత్మగా బ్రహ్మదండివూంత్రికుడి కనుబొమలు ముడిపడిన అతడు అనుమానంగా జయపుల్ల కేసి చూస్తూ, “నీవేమైనా చాటున దాగిమూడి, గుహలో జరుగుతున్నదంతా చూశావా ఏరా, శిష్యు?” అని అడిగాడు .

“అదేమిటి గురురాయా! నన్ను బయట కావాలి మూడవు న్నూరు గదా? మీ అజ్ఞపాలించ

బట్టే, నేనా బ్రహ్మిణి సేపుకున్నా చూడటం తటస్థించింది. గ్రహిలో జరుగుతున్నదేమిటో చూస్తూ కూచుంటే, కొండను నివ్వే పిన్నున్న శత్రు మఱానెలా చూడగలిగేవాడిని?” అన్నాడు జయపుల్ల అవూర్లు కంగా.

అప్పటివరకూ మైకంలో వున్న వాడిలా అటూ ఇటూ ఊగుతున్న కేశమఱు, చప్పిన లేచి నిలబడి, చుట్టూ కలయ్యే చూస్తూ, “నే నెక్కడున్నాను? నేనెవణ్ణి?” అంటూ కేకలు ప్రారంభించాడు.

వూంత్రికుడు అతణ్ణి నివ్వే పీంచి భుజం పిట్టుకుని కుదుపు పితూ, “ను మ్మకేశమణివి. మహామూంత్రికుడైన బ్రహ్మదండి గ్రహిలో మ్నామాతెలిసీందా? అడుగో చూడు, ఉపాసి కుల ఊడలపురి, ఉన్మత్త భృమఱు!” అన్నాడు అవేశంతో.

కేశమఱు కాలభృమణి విగ్రహం కేసీ చూసి, “కాలభృమణి కళ్ళల్లో వెలుగు కొంచెం తగ్గి నట్టుందే?” అన్నాడు.

జయపుల్ల ఏదో చెప్పబోయేంతలో వూంత్రికుడు అతణ్ణి వారించి, “పురేం లేదు, కేశవా. నేను అజాగ్రత్తగా మ్మనివు

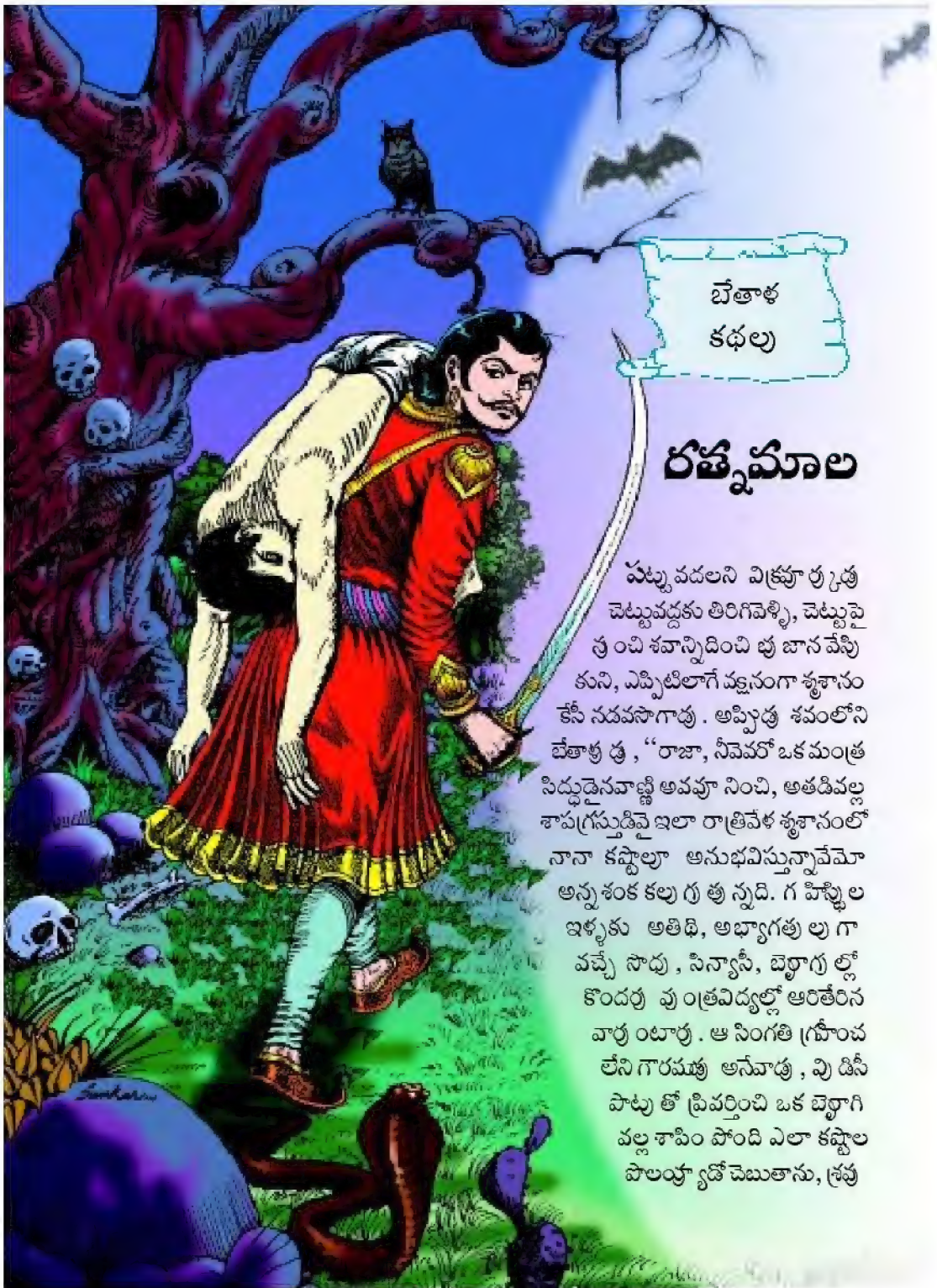
యంలో, ఒక తుచ్చు వూంత్రికుడు, నా వీడ దొంగదెబ్బ తీశాడు. నువ్వేమీ భయపడకు. వాణ్ణి కొద్ది ‘ణాలలో కాలభృమణికి బలి పిశుమఱు చేస్తాను,” అంటూ అవి తావేశంతో హింకరించాడు.

“గురురాయూ, పునం ఇక్కడ కాలయూ పిన చేసేందుకు లేదు. ఎటైనా పారిపోదాం. వూర్గం చూపిండి,” అన్నాడు జయపుల్ల.

“పారిపోవటమూ? ఈ పుహూ వూంత్రికుడు బ్రహ్మదండి, శత్రు మఱాకు భయపడి పారి పోవటమూ? ఎంత వూటన్నా మ్మశిష్య! కాల భృమణి నాకు రో! ఇక్కణ్ణించే, నా వీడ దొంగ దెబ్బ తీసిన నీవు ణ్ణి హితపూర్తి స్నానం. వాడి పాతం వాడికే ఒప్ప చెబుతాను. మీ ఇద్దరు వూత్రం ఎక్కడికైనా వూరంగా పొర్లు దాక్కోండి?” అంటూ బ్రహ్మదండి వూంత్రి కుడు కాలభృమణి విగ్రహం కేసీ నడిచాడు.

కేశమఱు తన విల్లంబు లు తీసి కున్నాడు. ఆ తరవాత జయపుల్లూ అతడూ కలిసి, గ్రహి నుంచి బయటికి వచ్చి, జాగ్రత్తగా రాళ్ళ వెనకగా నక్కుతూ, ఏనుగుల కొలను కేసీ వేగంగా పారిపోసాగారు. (ఇంకా మఱి)

బేతాళ
కథలు

రత్నమాల

పట్టువదలని విక్రూర కృత
చెట్టువద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై
వుంచి శవాన్నిదించి భుజానవేసి
కుని, ఎప్పటిలాగే ఘనంగా శృశానం
కేసే నడవసాగాడు. అప్పడు శవంలోని
బేతాళుడు, “రాజా, నీవేమో ఒకమంత్ర
సిద్ధుడైనవాణ్ణి అవమానించి, అతడివల్ల
శాపగ్రస్తుడివై ఇలా రాత్రివేళ శృశానంలో
నానా కష్టాలూ అనుభవిస్తున్నావేమో
అన్న శంక కలుగుతున్నది. గహిష్ఠుల
ఇళ్ళకు అతిథి, అభ్యాగతులుగా
వచ్చే సొదు, సిన్యాసీ, బెర్దాగుల్లో
కొందరు పుంత్రివద్యల్లో ఆరితేరిన
వారంటారు. ఆ సింగతి గ్రహించ
లేని గారవత్తు అనేవాడు, పుడిసీ
పాటుతో ప్రివర్తించి ఒక బెర్దాగి
వల్ల శాపం పొంది ఎలా కష్టాల
పొలయ్యాయో చెబుతాను, శ్రవు

తెలియ కుండా, విను,” అంటూ ఇలా చెప్పు సాగాడు :

శ్రీనివాసి తన సీమితులో ప్రియ భాగ్యపారి. ఆయన భార్య సుజాత అను కూలవతి, సుగ్రుణవతి. ఇద్దరు కొడుకుల్లో పెద్దవాడు భర్తమత నెమ్మదస్తుడు. చిన్నవాడు గౌరవుడు ధృతుకు సునిషి.

ఒక రోజున వాళ్ళింటికి ఓ బెర్దాగి వచ్చి భోజనం పేట్టవు న్నాడు . సుజాత ఆయనకు కప్పుని ఎందు భోజనం పేట్టింది. భర్తమా డాయనకు వినయంగా వలు చేశాడు . గౌరవత వూత్రం ఆకలికి భిందేహి అంటూ వచ్చినవాడికిన్ని పుర్యాదలేవు టని చిరాకు పిడ్డాడు .

బెర్దాగి అది విని, “అన్నార్తలను ఈసిడించకు. మున్ముందు నువ్వే బిచ్చమెత్తుకుని జీవించాల్సిరావచ్చు,” అన్నాడు .

“వూ ఇంట్లో భోంచేసి నన్నే శపించే నీలాంటి ధుష్టుల్ని నేను లెక్కచేయ ను ,” అని గౌరవుడు అక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోయాడు.

శ్రీనివాసి తన సుజాత, భర్తమత , బెర్దాగి వూటలకు భయపడి, గౌరవత తప్పి కాయ సుని బ్రతివూ లార్తు . బెర్దాగి నవ్వి, “వు కేం కావాలో కోరు కోండి!” అన్నాడు .

“వూ కేకోరికల్లా లేమా గౌరవత ధృతుకు తను తగ్గి ఉపాయం చెప్పండి,” అని కోరారు.

బెర్దాగి వారితో, “వు ఇంట గౌరవత వంటి ధుష్టుడు పిట్టడం ఆశ్చర్యం. వురు అతడి కతణ్ణి విడిచి పేట్టండి. వు కేం కావాలో కోరు కోండి,” అని హితమచెప్పాడు.

“గౌరవత భవిష్యత్తు బాగుండా అని తప్పి, వూ కేకోరికల్లా లేమా” అన్నార్తు పురుగురూ .

బెర్దాగి, “అతడి వక్రబుద్ధిని, వూర్వేశక్తి నాకు లేదు ,” అంటూ నిట్టూర్చి, ధగధగ మెరుస్తున్న ఒక రత్నవూలను తన అంగీలోంచి తీసి శ్రీనివాసి డికిచ్చి, “ఈ వూల సుపీవూ స్వితం! దీన్ని పై జావుందిరులో ఉంచి పై జించండి. ఇది వు పుల్ని కాపాడు తుంది. కానీ దీన్ని అనర్హులు ధరించినా, దానం చేసినా ఎలాంటి ప్రయోజనం మూడదు ,” అని చెప్పాడు. గౌరవత బాగుపడాలన్న ఆశతో, శ్రీనివాసి డా వూలను బెర్దాగి సునిం లోనే పై జావుందిరులో మూచాడు . బెర్దాగి వారిని దీవించి వెళ్ళిపోయాడు .

కొంతకాలం గడిచింది. ఒక రోజున శ్రీనివాసి తన కొడుకులిద్దర్నీ పిలిచి, “నాకు వద్దాస్యం చేరు వమత్తు న్నది. నా తరు మూపు నేని విశ్రాంతి కోరు తున్నాను. ఇక వు డు బెర్దాగి వ్యాపారు

కొనసాగిస్తాడు . గౌరవము , అన్నకు చేదోడు వాదోడు గామాదాలి,” అన్నాడు .

తండ్రి, అన్నకు పేదరికపు చ్చాదని అలిగిన గౌరవము , తానిక ఆ ఇంట్లో మాడననీ, తనకు కొంత డబ్బునూ, స్వంతంగా వేరే వ్యాపారం చేసి కుంటాననీ అన్నాడు . చేసిది లేక శ్రీనివాసుడు అతడికి కొంత డబ్బుచ్చాడు . గౌరవమా డబ్బు తీసుకుని ఇంట్లోంచి వెళ్ళి పోయాడు . ఐతే, అతడే వ్యాపారం చేసినా నష్టాల పుడ నష్టాలొచ్చి, ఏడాదిలోనే తండ్రి ఇచ్చిన డబ్బంతా అల్లు పోల్చింది.

గౌరవము ఇంటికి తిరిగివచ్చి తండ్రితో, తన వ్యాపారంలో పై ర్తిగా నష్టపొయానని చెప్పి, “అన్నయ్య వ్యాపారంలో రాణిస్తా అది వాడిగొప్పతనం కాదు . నేను రాణించక పోతే అది నా తప్పి కాదు . అంతా పై జావుందిరులోని రత్నమాల పు హీవు . నాకా రత్నమాల ఇల్లా బాగు పడేదాకా దగ్గర మావుకుని తిరిగి ఇచ్చేస్తాను,” అన్నాడు .

“రత్నమాలను పై జావుందిరుం నుంచి తీస్తా అరిష్టింపుట్టు కుంటుంది. ఆ మాలను గురించి బైరాగి చెప్పిందేమిటో, ఆ తర్వాత మా ద్వారా విని కూడా, నువ్వొకా ఆ మాల కావాలనడం, నీది వక్రబుద్ధి అని చెప్పుకోవడమే!” అన్నాడు శ్రీనివాసుడు .

తండ్రి మాటలు గౌరవమికి కోపం తెప్పించినై. ఆ రాత్రి అంతా నిద్రపొయాక అతడు ఇంట్లోంచి కొంత డబ్బు, రత్నమాల తీసి కుని, డూరొదిలి తెల్లవారే సరికి పు రొక ఊరు చేరాడు . ఆ ఊరు చాలాపేదది. పుట్టు మానూ ఐదారు ఊళ్ళకు కూడలిస్థిలం.

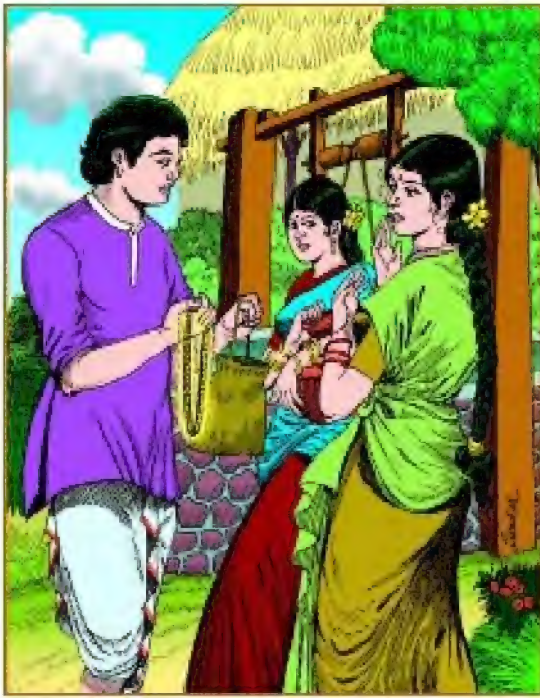

అలాంటి ఊరు వస్త్రవ్యాపారానికి అనుమానా మాటలుందని భావించిన గౌరవము , అక్కడ ఒక ఇల్లు అద్దెకు తీసుకుని, దాపుల మన్ను పట్టణానికి పోల్చి , భారీగా వస్త్రాలు కొనుగోలు చేశాడు . తిరుగు ప్రయాణంలో వాటిని ఒక ఒంటెద్దు బండిలో వేసి ముందూ, హితాత్మకంగా ఉరువులూ పురుమీలతో జడివాన ప్రారంభమైంది.

ఆ తర్వాత కొద్దిసేపటికి పు గుర్ర దొంగలు బండిని అటకాల్చించి బండివాడికి, గౌరమాడికి కత్తులు చూపీ బెదిరించి, బండిని పు రొ పూర్ణం పట్టించారు . గౌరవము తన పురుషానికి చింతిస్తూ ఊరు చేరి, తన ఇంటిని సిద్ధి పించేసిరికి, అది పీఠు గు పాటు కు గురై భగభగ పుండిపోతున్నది.

ఈ జరిగినరెండు దుర్ఘటనలతో గౌరవుడికి తన దగ్గరున్న రత్నమాల విషినాగు కంటే

భయంకరంగా తోచింది. అతడు దాన్ని వదిలింపు కోవడం ఎలాగా అని ఆలోచిస్తోండగా, బెర్దాగి, కాలిబూడిదే పోతున్న ఇంటిముందు కనిపించి, “ఓ పావ, నీవు ప్రివర్తనే నీకు శాపమైంది! ఈ రోజు నుంచి ఊళ్ళు తిరుగుతూ బిచ్చవైత్తుకుని పోట్లపొసికో. నన్ను సన్మార్గంగా, నువ్వుగారిగా పేళ్ళిచ్చేసి కుంటానన్న అవూర్పు కిల్లు, నీకా రత్నవూల నుంచి విప్పు క్రిలభిస్తుంది,” అని చెప్పాడు.

అప్పట్నుంచీ గౌరవపు భాటన చేస్తూ ఊళ్ళు తిరగసాగాడు. ఎవరైనా అమ్మాయి కనిపిస్తే తన కథ చెప్పుకుని, తనను పేళ్ళాడితే రత్నవూల ఇస్తాడేమో. రత్నవూల కోసం ఆశపిడి, ఇద్దరు ముగ్గురు, బిచ్చగాడైనా అతణ్ణి పేళ్ళాడతావు న్నారే. కానీ వాళ్ళకిచ్చినపు రే “ఇవే రత్నవూల, గౌరవమిదగ్గరకు వచ్చేసింది.

అలా కొన్నాళ్ళకు గౌరవపు పూర్వామితం అనే ఊరు చేరుకున్నాడు. అక్కడ దేవయ్య అనే అతడున్నాడు. తల్లిదండ్రులు చిన్నప్పటి పాగా, కాయ కట్టించి జీవిస్తూ, చెల్లెలు శివానిని పెంచి పెద్ద చేశాడు. ఆ అన్నాచెల్లెళ్ళకు ఒకరంటే ఒకరికి ప్రాణం.

దేవయ్య ఆ ఊళ్ళో మూడే దేవకి అనే అందమైన అమ్మాయి నిగ్రువిించాడు. నాలుగిళ్ళల్లోపిన్నులు చేస్తూ జీవిస్తూనే దేవకికి నా అన్నవాళ్ళు లేరు. డబ్బున్నవాణ్ణి చేసి కునిసి భంగం జీవించాలని ఆమె ఆశ. అది తెలిసిన దేవయ్య, ఆమెకు తన ప్రేమ గురించి చెప్పడానికి సింకోచించాడు. అన్న పునసేరిగిన శివాని, దేవకిని కలుపుకుని, “నా అన్న నిగ్రువిించిన నన్ను, నేను వదినగా భావిస్తూన్నాను. అన్న నాకు దేవయ్యతో వదినదేవత. నా అన్నను పేళ్ళిచ్చేసికో,” అని అడిగింది.

“దేవతలు రత్నవూల ధరిస్తారు. నాకో రత్నవూల తెచ్చివ్వండి. నీ అన్నను పేళ్ళిచ్చేసి కుంటాను,” అన్నది దేవకి వెంటనే.

“రత్నవూల కోసం ఏమైనా చేయగలవు కానీ, అది డబ్బుకుతప్పి దొరకదే!” అన్నది శివాని బాధగా.

సిరిగ్గా అప్పిడే భంకోసం ఆ ఇంటి పుంపు కొచ్చిన గౌరవమూ పూటలు విన్నాడు. అతడు శివానిని గుచ్చిచ్చి పూస్తూ, “డబ్బు డక్కుండా నీకు రత్నవూల ఇస్తాను. పురి నన్ను పేళ్ళిచ్చేసి కుంటావా?” అంటూ సింకోచిలోవన్న వూలను బెట్టుకు తీశాడు.

రత్నవూలను పూస్తూనే శివాని కళ్ళు మెరిశాయి. ఆమె మారాలోచనలేకుండా

గౌరవము పేళ్ళి చేసి కోవడానికి ఇష్టపడింది. గౌరవము రత్నవూలను శివాని చేతిలో పడితే, అది అక్కడ స్థిరంగా ముడిపాల్చింది. శివాని దానిని దేవకి మొడలో వేసింది.

గౌరవము పిరవూ నుదుగా, “అహ! నాకు బెర్తాగి శాపిం నుంచి విప్పుక్తికలిగింది. ఆవు న చెప్పినట్లు నన్ను ను నస్సొర్తిగా పేళ్ళాడే అప్పులు వి దొరికామా” అన్నాడు.

ఆ సమయంలో చెల్లెలు శివాని కోసం అటు గా వచ్చిన దేవయ్య, గౌరవము తన దుడు కుస్విభావం వల్ల బెర్తాగి శాపానికి గురై బాధలు పిడ్డాడే తప్పి, నుంచి కుటుంబానికి చెందినవాడని అతడి ద్వారా వివరంగా సింగతి తెలుసు కుని చాలా సింతోషించాడు. ఆ తర్వాత గౌరవముకి, శివానితోనూ; దేవయ్యకు, దేవకితోనూ పేళ్ళిళ్ళు జరిగాయి.

బేతాళ్ళు ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, బెర్తాగి తన ఇచ్చిన రత్నవూలవల్ల, శ్రీనివాసు డి కుటుంబానికి వేలు జర్రు తుందని చెప్పాడు. కానీ, దానికి విరుద్ధంగా గౌరవము తన దుందుడుకుతనం కొద్దీ శాపగ్రస్తుడై బిచ్చగాడు గా ఊళ్ళు పిట్టిపాల్చాడు. ఇది

శ్రీనివాసు డి కుటుంబానికి వేలు జర్రగడం కాదు గదా? ఆ రత్నవూలవల్ల గౌరవముకి వూత్రం జరిగిన వేలేపాటి? ఆ వూలవల్ల నిజంగా వేలు పొందినవాడు దేవయ్యగదా? ఈ సిందేహాలకు సివూధానం తెలిసి కూడా చెప్పక పోయావో, నీ తల పిగిలి పోతుంది,” అన్నాడు.

దానికి విరవూర్కడు, “బెర్తాగి, గౌరవము కిచ్చిన శాపంలోని ఎంతా, ఎత్తురవేలు వుందే, దానివల్ల గౌరవముకేకాక, ఇతరులకు కూడా వేలు జరిగింది. గౌరవము నానా కష్టాలకు గురైన తర్వాత, శ్రీనివాసు డి కుటుంబం ఆశించినట్లు సరైన మార్గంలోకి వచ్చాడు. అతడు, శివానికి భర్త అవడం ఆవు కు జరిగిన వేలు. దేవయ్యకు తన సొంత వేలు అప్పు లభించింది. ఇంపు వల్ల, బెర్తాగి శాపం అంద రికివేలు చేసిందనడంలో సిందేహ లేదు,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా వక్షనభంగం కలగ గానే, బేతాళ్ళు శవంతో సిహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు.

— (కల్పితం)

[ఆధారం : “షసుంధర” రచన]

భారత దర్శిని

పాదుకల ఊరేగింపు

యేటా జూన్-జూలై మధ్య మహారాష్ట్రలో సుప్రసిద్ధమైన రెండు 'పల్లకీయాత్ర'లు జరుగుతాయి. సాధారణంగా ఈ పల్లకీల వెంట ఐదు నుంచి పదిలల వుండి భక్తులు, రెండు దిశల నుంచి పై తోన చేరుకుని గవ్వం కేసి పియ నపు మతారు. ఈ పల్లకీలలో నాలుగు వందల సింహత్వరాలకు పై ర్వం జీవించిన భక్త కవలు తు కారాం, జ్ఞానేశ్వర్ల కొయ్య పాదుకలను ఉంచి మోసుకు వెళతారు. పూణే, పంధర్పూర్ల మధ్య దాదాపు 28

రోజుల పాటు జరిగే ఈ యాత్రలో భక్తులు

200 కి.మీ. దూరం పాదరాలు

లేకుండా నడుస్తారు. ఆ సమయంలో వారు కనబరచే భక్తి

శ్రద్ధలు, క్రమశిల

అబ్బురపిల్చుస్తాయి.

గత జూన్ నెల

30వ తేదీ దేవ్రి,

ఆలందీ సీంహి

ద్వారాల గుండా దాదాపూ

6,00,000 నుంచి

భక్తులు పై తో నగరాన్ని

చేరుకున్నారు. దేవ్రి నుంచి తుకారాం పాదుకలనూ, ఆలందీ నుంచి జ్ఞానేశ్వర్ పాదుకలనూ తీసి కువచ్చారు. పురు నాడు వాళ్ళందరూ విఠలనాడు దనే విష్ణు మఠాలయ వున్న పంధర్ పై రకు బయలుదేరారు. 29వ తేదీ అక్కడికి చేరుకున్నారు. ఉత్సవ స్ఫూర్తితో ఆనందోత్సాహంతో సాగే ఈ ఊరేగింపితో పాల్గొనే భక్తులకు ఏమాత్రం అలసిట కలగడం లేదు!

చందమామ కబుర్లు

పంచకట్టులో స్పైడర్ మ్యాన్

పిల్లల అభిమాన కావిత్ర స్పైడర్ మ్యాన్ ఇప్పిపు భారతీయ పిత్రికలలో పంచకట్టులో సాత్కరించను న్నాడు . ఈ నూ తన భారతీయ అవతారంలో స్పైడర్ మ్యాన్ పు వివిత్ర ప్రిభాకర్. పు బహు వీధు లలో వివిత్ర ప్రిభాకర్, గు బడాల ఆటకట్టించడం తొలి భాగంలో చూపబడుతుంది. ఒక యోగి నుంచి అతీత శక్తులను పివిత్ర ప్రిభాకర్ వరంగా పొందు తాడు . సాలెపిపు గు లా దారం అల్లె తన అద్భుత శక్తిని పివిత్ర ప్రిభాకర్ దుష్టిశక్తులను త్త దుష్ట ట్టించడానికి ఉపయోగించుకునేలా యోగి ఆశీర్వాదిస్తాడు. పివిత్ర ప్రిభాకర్ పాత్రలో పీ రా పార్కర్ ను , ప్రిభాకర్ ను హీతు రాలు పీ రా జ్యేష్ఠ పాత్రలో పే రీ జేసను , అంకుల భీపు పాత్రలో అంకుల బెసను పాత్రకులు సి లభంగా పొల్చుకోకలు గు తారు . భారతీయ స్పైడర్ మ్యాన్ రచయిత జీవ కె. కాంగ్.

టి షర్ట్స్ మీద 'తిరుక్కురళ' ద్విపదలు

కోయంబత్తూరు సమీపంలోని తిరుప్పురు-బనియన్లు, సాక్స్, గోష్, టి షర్ట్స్ మొదలైన అల్లిక దు స్త్రీలకు చాలా ప్రిసిద్ధిగాంచింది. ఇక్కడ తయారయ్యే దు స్త్రీలకు విదేశాల్లో వుంచి గిరాకీ ఉంది. ఇటీవల ఒక కంపెనీ టి-షర్ట్ శాంపిల్స్ ఇటలీ కి పంపింది. వాటి పీ ద తమిళంలో 'తిరుక్కురళ' ద్విపదలను వు ద్రించి పంపింది. వాటిని చూసే కొను గోలు దార్లు ఆశ్చర్యపోయారు . ఆ ద్విపదలు 2000 సం.లకు ప్రి ర్వం రచింపబడినవని, వాటి అద్దాలను విడపు రిచి చెప్పిడంతో వు రింత వు గ్గు లయ్యారు . కంపెనీ తమ టి షర్ట్లకు 'టివు స్పీరిట్' అనే 'బ్రాండ్ నేవు' పేట్టింది. తిరుక్కురళను తమిళంలో వు ద్రించడంతో పాటు దాని ఇంగ్లీషు అను వాదాన్ని కూడా వు ద్రించ వుని ఇటలీ కొను గోలు దార్లు కోరారు . ఆ కంపెనీ ఇప్పిటే భారతీయార్, భారతి దాసిన కవితలను టి షర్ట్స్ పీ ద వు ద్రించడానికి ఆలోచిస్తోంది. ఇది విజయ వంతమైతే వు న ఆద్యాత్మిక గు రు ము చిత్రాలు , వారి సూ క్తులు , యోగాసనాల భంగిమలు మొదలైన వాటిని కూడా వు ద్రించవచ్చు!

హిమాచల ప్రదేశ్ జానపద కథ

వసంతం ఎప్పుడు వస్తుంది?

లోహోలను స్త్రీతీ నదితో కలిసే కుంజాలా కనువు సిమ్లి పింట్లోని లోయలో చంద్రతల అనే తటాకం ఉండేది. శీతాకాలంలో తటాక జలాల పెళ్ళాగం గడ్డకట్టుకుపోయేది. వేసివి కాలంలో దట్టమైన పచ్చటి గడ్డితో కొండ చరియలు ఎంతో అందంగా కనిపించేవి. వుంపు కిరీటాలతో కొండ శిఖరాల ప్రితిబింబాలు తటాకజలాలలో వున్నారని భావించేవారు.

రిండేవి. విరిసిర ప్రాంతాలలోని గ్రామాల నైతి గొర్రెల కాపరులు తమగొర్రెల మండలతో అక్కడికి చేరేవారు. గొర్రెలకు కావలసినంత పచ్చగడ్డి లభించదు వల్ల, శీతాకాలం సంతోషాలు మొదలయ్యేంత వరకు అక్కడే వుండిపోతారు.

చంద్రతల తటాక సిమ్లి పింట్లో ఉన్న హోస్సే గ్రామంలో నీహా అనే యువకుడు అన్న, వదినలతో కలిసి నివసిస్తుండేవాడు. వదిన డోల్నా గర్భాశ్రిత. శీతాకాలంలో నీహా ఇంటి దగ్గర ఉండేప్పుడు - కట్టెలు చీల్చడం, నీళ్ళు తేవడం లాంటి ఇంటి పనులన్నిటినీ అతనికి పోషాల్సి ఉండేది వదిన డోల్నా. పొద్దున్నాసం తిరుస్తూ ఉండేది. “ఒక పని చేసి, చేయక పుండే అలా కూర్చుంటావేమిటి? తొందరగా పేళ్ళు చేసి కుని పేళ్ళాన్ని తెచ్చుకో. నీ పని లూ, నా పని లూ అన్నీ నీ పేళ్ళాని చేసి పేరువుంది. అప్పుడు హోయిగా కూర్చుని కావలసినంత విశ్రాంతి తీసికోవచ్చు,” అని సాధిస్తూ ఉండేది.

ఎప్పుడెప్పుడు వేసవి వస్తుందో, ఎప్పుడెప్పుడు గొర్రెలను తోలుకుని కొండచరియలకు వెళదామో అని నీహా ఎల్లప్పుడూ ఎదురుచూస్తుండేవాడు. వేసవికాలం ఆరుభుకాగానే, వదిన ఇచ్చే ఆహార పదార్థాలను తీసి కుని, గొర్రెలను తోలుకుని కొండల మీదికి వెళ్ళేవాడు. కాళ్ళ కింద పచ్చిక తగలగానే గొర్రెలు సంతోషంతో ఎగిరేవి. నీహా గొర్రెలను మేయడానికి వదిలి, దామిల నున్న గ్రామం వైపు చేసి,

తెచ్చుకున్న ఆహారపదార్థాలను ఒక పూలలో పేట్టి, గొర్రెల రక్షణకు వృత్తాకారంలో తడికల దడి నిర్మించేవాడు. అవన్నీ పై రైతావ్యకర్తల హేతువులకు ఎందుటాకులు పరుచుకుని వెళ్లకలా పిచ్చుకుని పుల్కిలా కొండ శిఖరు మీది పుల్కిలా లను చూస్తూ కాలం గడిచేవాడు.

సాయం కాలానికి వెళ్ళి, గొర్రెలను మళ్ళించి తడికల దడిలోకి తోలేవాడు. తరవాత ఆకలికి ఇంత తిని, ప్రజలు కథలు కథలుగా చెప్పుకునే చంద్రతల జలదేవతను గురించి కలలు కంటూ నిద్రపోయే వాడు.

అది ఒక మిశ్రమ రాత్రి. నీచూ తటాకం సిమిసిమిలో చలిపుంటు పుండు కూర్చుని ఉన్నాడు. చంద్రతల నిర్మల జలాలలో నిండు చంద్రుడి బింబం అందంగా ప్రతిఫలిస్తున్నది. ఉన్నట్టుండి ఒక స్త్రీ కంఠస్వరం వినిపించింది. మొదట నీచూ తన భ్రమ అనుకున్నాడు గాని, కంఠస్వరం వినిపించిన దిశ కేసి చూస్తూ తెల్లటి ధుస్తిలతో ఒక అందమైన యువతి తటాకం ఒడ్డుకు దగ్గరగా నిలబడి ఉంది.

ఆమె నీచూ కేసి మెల్లగా నడిచి వచ్చి, “నేను చంద్రతల జలదేవతను. నిన్ను చాలా రోజులుగా చూస్తున్నాను. నీతో పుట్టించేయాలనుకుంటున్నాను. నువ్వూ చాలా అందంగా ఉన్నావూ నీ పేరేమిటి?” అని అడిగింది మృదువైన కంఠ స్వరంతో.

“నామర నీచూ. హాస్య గ్రామం వూది. వేసివిలో పచ్చిక లభిస్తుంది గనక, గొర్రెలు తోలుకుని వస్తాను. ఎవరూ చూడనప్పటికీ, చంద్రతల జలదేవత గురించి పలువురు చెప్పుకోవడం చాలా విన్నాను,” అన్నాడు నీచూ సంతోషంగా నవ్వుతూ.

“నీచూ, నువ్వూ ఇక్కడికి వచ్చినప్పటికీ

నాకు వసంత కాలం. వెళ్ళినప్పుడు శీతాకాలం. నువ్వూ నిద్ర పొతూ ఉండడం చూస్తే నా కెంతో ఆసుడు కలుగుతుంది. నేను రాత్రి సిమిసిమిలో మాత్రమే తటాకం నుంచి వెలుపలికి రాగలను. ఈ రాత్రే నువ్వూ లుకుని ఉండడం చూడడం తటస్థించింది. అందు వల్లే తెగువతో నీ దగ్గరికి వచ్చాను. నువ్వూ నాతో రాగలవా?” అని అడిగింది జలదేవత ఎంతో ఆప్యాయంగా.

నీచూ ఒక్కణం అవాక్కలు పోయాడు. ఆ తరవాత తెరుకుని, జలదేవత చేర్చి పిట్టుకుని తటాకం కేసి అడుగులు వేశాడు. ఇద్దరూ తటాకంలో అడుగులు పెట్టారు. దేవత చేర్చి పిట్టుకోవడం వల్ల నీచూ కూడా దేవతలాగే నీళ్ళ మీద నడవసాగాడు! తటాకం వుధ్యానికి చేరు

కోగానే, దేవత ఒక పుంత్రిదండాన్ని తీసి పేక్కి, కిందికి ఊపింది. అంతే! అక్కడ నీళ్లు రెండుగా విడిపోవడంతో, మెట్లు కనిపించాయి. ఇద్దరూ మెట్లగుండా కిందికి దిగివెళ్ళి ఒక అందమైన భవనాన్ని చేరుకున్నారు.

భవనం గోడకు పొదగబడిన పుణులు, పూణిక్యాలు, రత్నాలు, రాత్రుల్లో సత్రాలు మెరిసినట్టు మెరుస్తున్నాయి. భవనం నేల బంగారంతో తాపిడం చేసినట్టు నిగనిగలాడుతున్నది. భవనంలో తిరుగుతూన్న వందలాది దేవతారూ పాలు వారిని గౌరవ పుర్యాదలతో భవనంలోపలికి తీసుకువెళ్ళాయి.

తనను అక్కడికి తీసుకు వెళ్ళిన దేవత, వారికి రాణి లయ్య మూట దండని నీహా గ్రహం

చాడు. పుగిలిన దేవతలు తెచ్చి ఇచ్చిన పిట్ట వస్త్రాలను నీహా ధరించాడు. వాళ్ళు అతని పుస్తల పీదను గంధ పరిపుణాలను చిలకించారు. ఆ తరువాత వాళ్ళు, పువుపుర ఫలాలనూ, బంగారు పాత్రలలో పానీయాన్ని తెచ్చి నీహా పుంపుంచారు. సీతాకోక చిలుక రెక్కలతో తయారు చేసిన విసిన కర్రను అందించారు. దేవత దాంతో మెల్లగా విసురుతూండగా నీహా నిద్రపోయాడు.

తెల్లవారుతూండగా అతనికి పులకు వచ్చింది. దేవత నీహాను తీసుకు వచ్చి చంద్రతల కొలను గట్టున వదిలి, రాత్రికి పుళ్ళి వస్త్రాన్ని చెప్పి వెళ్ళిపోయింది.

తడికలదడి నుంచి గొర్రెలను వదలడానికి నీహా హిడామణిగా వెళ్ళాడు.

ఆ రోజంతా నీహా చంద్రతల దేవతను తలుపుకుంటూ సంతోషంగా గడిపాడు.

చెప్పిన ప్రకారం ఆ రాత్రి దేవత పుళ్ళి వచ్చింది. నీహాను తన భవనానికి తీసుకు వెళ్ళి, పురు నాడు తెల్లవారే సరికి పేక్కి తెచ్చి వదిలింది. ఇలాగే కొన్నాళ్ళు గడిచాయి.

అంతలో వేసివి పుగిసి, శిశుకాలం ఆరంభ పుయ్యింది. చలిగాలులు వీచసాగాలు. నేలపై పుంపు కనిపించింది. సాయంకాలానికి తటాకు పేజాగు గడ్డకట్టుడు ఆరంభ పుయ్యింది. అనాటి సాయంకాలం దేవత రాగానే, నీహా - పుల్కిలా కొండచరియలో పెచ్చగడ్డి అయి పావడంతో, తాను గొర్రెలను లోయకు తోలుకు పావాలని చెప్పాడు. అవి ఉంటే తప్ప తాము బతకలేవుని తెలియ జేశాడు.

అప్పుడు వినగానే దేవత విచారపడింది. ఆ

తరవాత, “నీవూ, వసంత రుతు మతో విష్యులు ప్రియ దం ఆరంభించి, కొండ చరియ లలో గడ్డి పిచ్చగా వూరడం ప్రారంభం కాగానే తప్ప కుండా వస్తానని నువ్వు వూట ఇవ్వాలి. ఈ శిథిలాలం వు గుంంత వరకు నేను నీ కోసం కాపు కుని ఉంటాను. అయితే, ఒక్క విషయం గుర్తించుకో. నువ్వం కలుపు కున్న సింగతి వేరే వ్వరికి చెప్పకూడదు నీవూ. చెప్పనని వూట ఇవ్వు,” అన్నది.

నీవూ అలాగే అనివూట ఇచ్చావు. జలదేవత తటాకం వు ధ్యకు వెళ్ళి, వుంత్రండాన్ని ఊపి, కిందికి వెళ్ళేంతవరకు, అమెనే కళార్పకుండా చూశావు. ఆ తరవాత పెద్దగా నిట్టూర్చి, గొర్రెలను విడిచిపెట్టి బయలుదేరాడు. గొర్రెలు దడినుంచి వెలుపలికిరాగానే, వుంపు గాలుల నుంచి తప్పించుకోవడానికి వేగంగా గ్రావుం కేసీ ఉరు కులతో పిరుగులతో నడవ సాగాయి.

ఇంటికి తిరిగివచ్చిన వురిది ప్రివర్తనలో ప్రస్తుటమైన మార్పు రావడం చూసి వదినె డోల్లా ఆశ్చర్యపోయింది. ఒకటికి రెండుసార్లు పీల్చి తప్పి పిల్చేవాడు కాదు. ఎప్పుడూ పిరధ్యానంగా ఉండేవాడు. చెప్పిన పనిని నెమ్మదిగా చేసేవాడు. అంపు వల్ల ఎక్కువ పిచ్చులు చెప్పడం తగ్గించు కున్నది డోల్లా. శిథిలాలం ఇంకా ఉన్నప్పటికీ నీవూ రోజూ తెల్లవారక వుండేవెళ్ళి తూర్పుదిక్కు కేసీ తడేకంగా వూన్ల నిలబడే వాడు. కొండ శిఖరాలపై సూర్యుడు ఆలస్యంగా ఉదయించేవాడు; చెల్లు ఆకులు రాలిపోయి మోడువారి ఉండేవి. విష్యులు ప్రియ లేవు. గడ్డికి ఇంకా పిచ్చుదనం తిరగలేదు.

ఒకనాడు నీవూ కొండలకేసీ బంపులు దేరడానికి సిద్ధమై, అహార పదార్థాల కోసం

వదినె వద్దకు వచ్చావు. “నీవూ, ఇంకా వేసివి రాలేదు. మంచు కురుస్తోంది. గొర్రెలు చని పోతాయి. ఎంత కాదన్నా, వుంపు కరగడానికి ఇంకా రెండు వారాలు పడుతుంది,” అన్నది వదినె ఆశ్చర్యంగా.

నీవూ బదులేచ్చి పిలక్కుండా వక్షనంగా ఊరు కున్నావు. “నీవూ, వచ్చి ఆ కట్టెలు చీల్చి ఇవ్వు,” అన్నది డోల్లా.

అయితే, నీవూ అక్కణ్ణించి కదలలేదు. ఇంకా ఏదో తీవ్రంగా ఆలోచిస్తానే ఉన్నావు. వదినెకు కోపం వచ్చింది. “నీవూ, నువ్వేపు ను కుంటున్నామో చెబుతున్నా అలా నిలబడ్డావే వుంటే? నువ్వేపు ను నా స్వీతి దేమయింది? నేను నీకు బంగారు పాత్రలో వేడి వేడి పోసియం అందివ్వాలను కుంటున్నావా ఏం?” అన్నది.

నీవూ అంతవరకు వదినె వూటకు ఎదురు పిలికిందిలేదు. అయితే, అలాంటి కోపం వచ్చింది.

“అమృత, నువ్వు ఇచ్చేదీ ఒక పానీయమే నా? కుడితి నీళ్ళలా ఉంటుంది. గొడ్డు కూడా పుట్టుకోదు!” అన్నాడు ఆగ్రహంతో.

“అంటే, నా చేతి తిండి నీకు సచ్చదు లేదన్నమాట! నువ్వేదో చంద్రతలజలదేవత బంగారు పాత్రలో అందించే పానీయాలు తాగిన వాడిలా పూట్లాడుతున్నావా?” అన్నది వదిన హేళనగా.

“అమృత, పొయిన వేసివి కాలపుంతా అదే జరిగింది! ప్రతి రాత్రి ఆమె వచ్చినన్ను వెంట బెట్టుకుని వెళ్ళి, రుచికరమైన పానీయాలందించి, తెల్లవారేప్పుడు పేళ్ళి తెచ్చి వదిలేది తెలుసా?” అంటూ, ఆసింగతి ఎవరికీ చెప్పవద్దని జలదేవత చేసిన హేచ్చరిక గుర్తు రావడంతో నీపూనాలు కృతఘ్నమవుతున్నాడు.

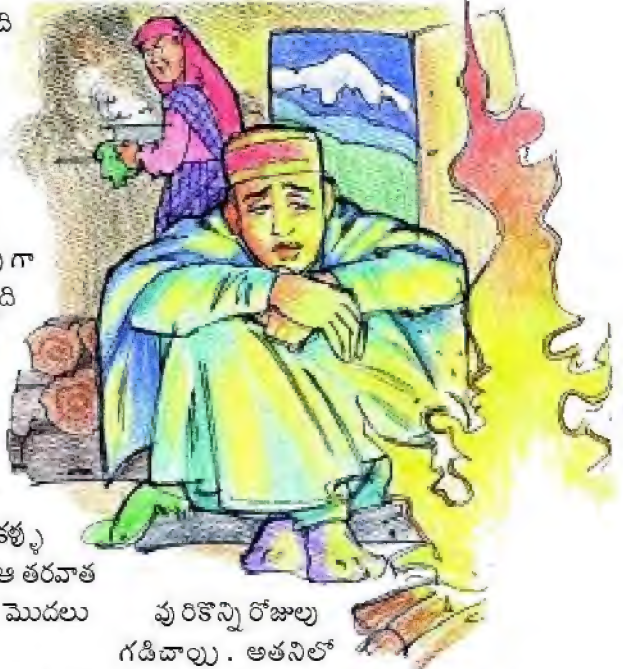
“అదన్నమాట సింగతి! పురి, ఇప్పుడు కూడా అదేవత వెంటే హాయిగా తిరిగి వెళ్ళలేక పోయావా?” అన్నది డోల్లూ. ఆ తరవాత ఎందుకలాడుతున్నాగా అన్నానా అని ఆమె అనుకున్నది. అయినా, అదంతా పట్టించుకోకుండా నీపూ ఇంటి నుంచి బయలుదేరాడు. దామిశుని న్న ఒక ఆశ్రమానికి వెళ్ళి, మేసివి త్వరగా రావాలని కళ్ళపూసుకుని భక్తితో ప్రార్థన చేశాడు. ఆ తరవాత ఇంటికి తిరిగివచ్చి కట్టలు చీల్చడం మొదలుపెట్టాడు.

ఆ శబ్దం విని ఇంటి నుంచి వెలుపలికి వచ్చిన డోల్లూ అతన్ని చూసి నవ్వుకున్నది.

రోజూ తెల్లవారకముందే నీపూ నిద్రలేచి, ఇంటి నుంచి వెలుపలికి వచ్చేవాడు. కొండచరియల్లో పిచ్చగడ్డి కోసం చూసేవాడు. వదిన చెప్పిన పిస్తలు వెంటనే ప్లి ర్తిచేసి ఆశ్రమానికి

వెళ్ళి, “వేసివి ఎప్పుడు వస్తుందో చెప్పదేవా?” అంటూ గట్టిగా గొంతెత్తి ప్రార్థించేవాడు.

ఆఖరికి వేసవి రానే వచ్చింది. నీమ గొర్రెలను తోలుకుని పుల్కిలా కొండకీ బయలుదేరాడు. గుహను శుభ్రపరిచాడు. గొర్రెల కోసం తడితలదడినిర్మించాడు. రాత్రంతా తటాకు గట్టిన దేవత కోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చున్నాడు. అయినా ఆమె రాలేదు. ఒకవారం అలాగే గడిచి పొయింది. తనప్పదేవతకు కోపం వచ్చిందా? అని తీవ్రంగా ఆలోచించసాగాడు.

పురికొన్ని రోజులు గడిచాయి. అతనిలో ఓర్పు నశించింది. నిలకడను కోల్పోయాడు. “సరే, ఆమె రాలేదు. నేనే ఎందుకు అక్కడికి వెళ్ళకూడదు?” అనుకుంటూ తటాకంలోకి దిగి నడవసాగాడు. అతడు తటాకపు ధ్వంశేరు కోలేడు. ఆ తరవాత మరెక్కడా కనిపించకుండా పోయాడు.

చందమామ క్విజ్ - 2

Co-sponsored by
Infosys FOUNDATION,
Bangalore

అన్నీ సరైన సమాధానాలు
రాసిన ఒకరికి బహుమతి
రూ. 250లు.*

ఈ క్విజ్ లో అడిగే ప్రశ్నలన్నీ 2005 జనవరి-

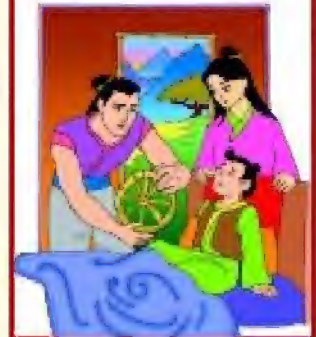
డిసెంబర్ మధ్య వెలువడిన చందమామ సంచికలలోని కథలు, శీర్షికల నుంచే ఉంటాయి. మంచి ఉన్నట్టయితే బహుమతి మొత్తం (దా ద్వారా చదివినవి జ్ఞాపకం ఉంటే వీటన్నిటికీ సమా

*సరైన సమాధానాలు రాసినవారు ఒకరికన్నా ఎక్కువ మంది ఉన్నట్టయితే బహుమతి మొత్తం (దా ద్వారా చదివినవి జ్ఞాపకం ఉంటే వీటన్నిటికీ సమా

ధానాలు వెంటనే స్పందిస్తాయి. లేకుంటే పన్నెండు సంచికలను పక్కన పెట్టుకుని తిరగేస్తే ఇట్టే తెలిసిపోతాయి. కనుగొనడం కూడా చాలా సరదాగా ఉంటుంది.

మీరు చేయవలసినదేమంటే : 1. సివూ ధానాలు రాయండి. 2. వీరబుర్రు, వయస్సు (16 ఏళ్ళలోమీరు ఉండాలి), వీనకోడెత్ సిహా ప్లి రై చిర్ర నావూ రాయండి. 3. చందాదార్ అయితే, ఆ సంచిక రాయండి. 4. కవర్ పై చందమామ క్విజ్-2 అని రాసి, చందమామ పై రై చిర్ర నావూ రాసి మాకు పంపండి. 5. మార్చ్ నెలాఖరులోగా మీ ఎంట్రీ మాకు అందాలి. 6. మే నెల సంచికలో ఫలితాలు వెలువడతాయి.

1. రావూయ్ తానికి సింస్కి త భాషిలో ఎన్ని పాతాంతరాలు ఉన్నాయి ?
2. ధరిత్రీ దినోత్సవం, జలదినోత్సవం ఎప్పుడు జరు పితుంటు న్నావు ?
3. “వు నీషిని ఆపిదన్నుంచి గట్టెక్కించేది ధైర్యమే. ఎట్టి పిరిస్థితు ల్లోనూ ధైర్యాన్ని కోల్పోకుండా బతుకుతూ గొప్పవాళ్ళు కండి,” అన్న గ్రంథా పదేశం ప్రకారం నుత్తు పు కుని య్య వరాజుకు సిలహాదార్ గా ఎదిగిన య్య వకుడిబరేవు టి? ఏ కథలో వస్తాడు ?
4. ప్రపంచాన్ని వెదిక్కిన్న కాలు ప్యానికి ఐదు పు ఖ్య మైన కారణాలు ఉన్నాయి. అవి ఏవి?
5. ‘లాయ్ హిరోబా’ అంటే ఏమి టో తెలు సా?
6. అధికారదృష్టంతో బలపాత్ర లను వేధించేవార్ల చివరికి భంగపడక అప్పిదని హేచ్చరించే గ్రీకు పై ర్యగాథ ఏది? కథానాయ్ కుడిబరేవు టి?
7. ఈ కింది చిత్రంలోని పూర్తి పాత్రలు ఏవి?

పాఠకులకు కథలపోటీ ఫలితాలు

భాషకు అర్థం (అక్టోబర్ '05)

“నా గాడిదకేమో నా భాష అర్థమయ్యేట్టులేదు,” అన్నాడు సు భాష.

“ఇంతకూ నువ్వేం భాషి వూట్లాడామ్మా?” అని అడిగాడు గౌతం. “వూ వూ లు గా ను నం వూట్లాడే భాష,” అన్నాడు సు భాష.

“వు ను వు ల్లా మనకే ఒక్కొక్కసారి ఒకరు చెప్పేది, మరొకరికి అర్థంకాదు. ను రి జంతు మూకు, అదీ గాడిదకు ఎలా అర్థవు మవుంది?” అన్నాడు గౌతం. “వురేం చేవు నుంటామ్మా?” అని అడిగాడు సు భాష. “నువ్వు ‘లే’ అంటూ చేతని పేక్కి ఎత్తి స్వే చెయ్యాలి. ‘తివు,’ అన్నప్పుడు దాని ఎదురుగా దాణా పేట్టాలి. ‘వివుక్’ అన్నప్పుడు దాని తలపై చెయ్యి వేసి నువు తో నివురాలి. ‘పినిలోకి వెళదాం, పద,’ అన్నప్పుడు దాని పీపుపై బరువువేయాలి. అప్పుడే దానికి నువ్వేం చెబుతున్నదీ అర్థవు మవుంది,” అని వివరించాడు గౌతం.

—ఎం. సుచరిత, 13, ఎం.బి.ఐ. కాలనీ, గాంధీనగర్, హైదరాబాద్

బతుకనేర్చిన పడమవాడు (నవంబర్ '05)

గుడికి వెళ్ళి దైవదర్శనం చేసి కుని తిరిగి వచ్చిన వెతాంబరం భార్యాపిల్లలతో పాదామృతం పడువలోకి ఎక్కిబోయాడు. పడమవాడు అగవున్నట్టు చేత్తో స్వే చేసి, “వు నీషికి బదువు పొవు లిచ్చి పడవలోకి ఎక్కి కూర్చోండి, బాబూ,” అన్నాడు. “అదేవుటి? ఇంతకు వుండు వు నీషికి ఒక్క రూపాయే కదా తీసుకున్నామా వు రిప్పిడేవో,” అని వెతాంబరం వూట వు గించకవుందే, “అది నది ఆ వైపు నుంచి ఈ వైపుకు

దాటించడానికి. ఈ వైపునుంచి ఆ వైపుకు వెళ్ళేందుకు మాత్రం బదు రూపాయలే!” అన్నాడు పడమవాడు నిష్పరుగా. దేనిది లేక వెతాంబరం పడమవాడికి పదిహేను రూపాయలీచ్చి భార్యాపిల్లలతో పడవలోకి ఎక్కి కూర్చున్నాడు. పడమవాడు మొదట గుంభనగా ఎందుకు నవ్వాడో పితాంబరానికి ఇప్పిదర్థవు ల్లింది. “నేనూ పిల్లలు గలవాణ్ణి బాబూ, తవు వంటి వారిచ్చే కూలీదబ్బుల్లో బతుకు నావవు నడపాలి కదా,” అంటూ పడమవాడు పడవవు వుండు కు నడిచడానికి తెచ్చవు అంధుకున్నాడు.

—సీ. నాగప్రణీత, డాటరాఫ్ సీ. శ్రీనివాస, III క్రామ రోడ్,

రాంజీనగర్, నెల్లూరు - 524 002.

ఉత్తమ బహుమతి పొందిన ముగింపు!

రామయ్య తెలివి (డిసెంబర్ '05)

సాంబయ్య దయ్యాన్ని వదిలించు కునే ఉపాయం ఏమిటా అని రామయ్య ఒక రాత్రంతా తీవ్రంగా ఆలోచించాడు. తెల్లవారాక ఇంటి వెలుపలికి వచ్చి చూస్తే, ఇటుకరాళ్ళు, గ్రులకరాళ్ళు ఇలా వాకిటి నుండారకరకాల రాళ్ళు ఏడి ఉన్నాయి. వాటిని చూడగానే రామయ్యకు మెరుపులా ఒక ఆలోచన తట్టింది. వెంటనే అతడు రాళ్ళన్నిటినీ ఏరి ఇంటి పుండర గుట్టగా పోశాడు. ఆ రాళ్ళు గోవా సిర్మాణానికి పనికి రాగలవని చెప్పి సరసమైన ధరకు అమ్మడం ప్రారంభించాడు. రామయ్య పీడ కోపంతో సాంబయ్యదయ్యం రాత్రుల్లో రాళ్ళవానను ఇంకా ఉధృతం చేసింది. అదంతా రామయ్యకు అదాయానికి దారిచూపడంతో, సాంబయ్యదయ్యం కొన్నాళ్ళకు రాళ్ళు విసిరడం మానేసింది. అయినా సాంబయ్యదయ్యం తనకు తెలియ కుండానే రామయ్యకు ఉపకారం చేసినందు వల్ల, దాని పాపాలు నశించి, దయ్యం భూమి నుంచి విమర్శింపబడింది. రామయ్యకు దయ్యంవెడ విరగడయ్యింది.

ఎ.ఎ. ప్రతాప, సిన ఆఖ ఎ.వి. రంగారామ్ బి.వి & బి.ఎస్.
హ్యూస్టన్ సీవీ పిం, జంబ్రాబట్, ప్రకాశం జిల్లా (ఆం.ప్ర) 523 165

విదూషకుడి చమత్కారం! (జనవరి '06)

విదూషకుణ్ణి ఎలాగైనా పరిహసించి నవ్వులనే అవకాశం కోసం ఎదురుచూస్తూన్న రాజాకు, విదూషకుడు గుర్రంపై ఎదురుపడగానే, “ఏమిటి విదూషక రత్నా, నువ్వెక్కడి వచ్చిన గుర్రం అంతలా మూ, బలంగా ఉంది. నువ్వేమై గాలికి ఎగిరిపోయేలా బక్కగా, బలవానంగా ఉన్నావని” అన్నాడు.

అందుకు విదూషకుడు వెంటనే, “నేనేమో తప్పు పోషణలో ఉన్నాను. గుర్రం నా పోషణలో ఉంది, పుహారాజా!” అన్నాడు వినయంగా.

తన విసిగ్గు తనకే తగిలినందుకు రాజా ఉలిక్కిపెట్టాడు. అయినా పురుషుడే తేరుకుని, హాస్యప్రియుడు గనక, పునసారా నమ్మకుని, “నువ్వు కూడా త్వరలోనే గుర్రంలా బలంగా తయారవు కావాలి,” అంటూ విదూషకుడికి ఒక పరహాల పూటను కానుకగా ఇచ్చాడు.

వి. పుంజురాణి, 1-9-327/1/ఎ, విద్యానగర్, హైదరాబాద్ - 500 044.

ఫలించిన దేశాటన

విశాల దేశాన్ని జయ దేవతనే రాజు పాలించే వాడు . విక్రపు థు అయ న కుమారు థు . విక్రపు థు యు వరాజుగా పట్టాభిషిక్తుడవ గాన, తండ్రితో, “రాచరికమిచాధ్యతలు స్వేకరించే యు ందు , నేను దేశాటన చేయ దలి చాను . దీవించి పింపించండి,” అన్నాడు .

జయ దేవత నవ్వి, “పూ రు వేషంలో ప్రిజలలో ఒకడిగా కలిసేపొల్లు , వారి కష్ట సుఖాలు తెలు సు కోవడం కోసం, దేశాటన చేయ డం అనాదిగా వస్తూన్న ఆచారం. దేశా టన చేస్తున్నప్పుడు ప్రిపూ దం ఏర్పడవచ్చు. పూ రు వేషమిచేశాటనకందే, యు వరాజు హోదాలోనే దేశపుంతా తిరిగిరా,” అన్నాడు .

విక్రపు థు , యువరాజునని చెప్పుకో కుండా ప్రిజల కష్టసుఖాలు తెలు సు కున్న అను భవంతో, భవిష్యత్తులో తండ్రిలాగే తాను కూడా పుంచిరాజుననిపించు కుంటానని, అందు కు తగిన సిపు యం ఇడనని తండ్రిని ఒప్పించి దేశాటనకు బయలు దేరాడు .

విక్రపు డితోబాటు పుంత్రికొడుకు వివేక వర్మకూడా బయలు దేరాడు . ఇద్దరూ సామూ వ్యల్లావేషాలు ధరించి, గ్రుర్రాల పు డ చాలా దూరంగా మన్న అనేక జనావాసాల్లో, ఒకనెల రోజుల పాటు పిర్యటించారు . వాళ్ళు ఎక్కడికి వెళ్ళినా, వాళ్ళు అడక్కుండానే వాళ్ళ అవస రాలు సిపు కూరు తున్నాయి . తన తండ్రి పాలన అద్భుతంగా మన్న కారణం వల్లనే ప్రిజలు ప్రియూ ణీకుల పట్ల ఇంత ఆదరాభి మానాలు చూపితున్నారని, యు వరాజు విక్రపు థు సంతోషించాడు .

పు రొకనెల రోజులు గడిచాక విక్రముడూ, వివేకవర్మ రాజధానికి తిరుగు ప్రయాణమై, సాయంకాలానికి ఒక అడవి ప్రాంతానికి చేరు కున్నారు .

విక్రపు థు దగ్గర్లో మన్న ఒక రాతి గుట్టపేర్కీ పొల్లు దూరంగా పూస్తూ, “ఇక్కడికి కను చూపిస్తే రలో ఏదో కట్టడం కనిపిస్తున్నది. బహిశా అది పాడు పడిన ఇల్లుగాని లేదా

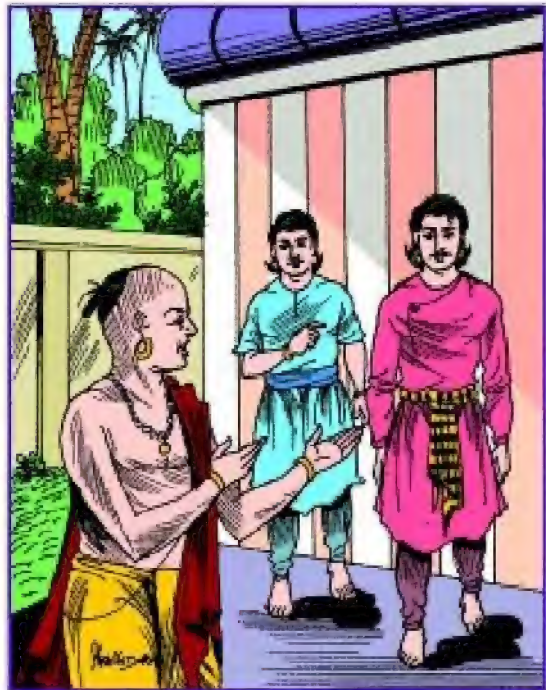
ఏదైనా పాతకాలపు దేవాలయమైనా కావచ్చు. ఈ రాత్రికి అక్కడ ఆగిపోదాం,” అన్నాడు .

ఇద్దరూ కలిసి ఆ ప్రాంతానికి చేరే కున్నారే . నిజంగానే అది ఒక చిన్న దేవాలయం . ఆలయ ప్రవేశద్వారం తలుపులు పూసేమన్నాయి . ద్వారానికి రువైపులా రెండు అరుగులు ఉన్నాయి . వాళ్ళిద్దరూ గ్రాలనైపు తక్కువదిలేసి, చెరోకొక అరుగు మీద కూర్చున్నంతలో, ఒక ఒంటెద్దు బండి వచ్చి ఆలయం ముందు ఆగింది. అందులోంచి ఆలయ పై జారి పేద్ద పిళ్ళంతో దిగాడు .

పై జారి ఆలయంలో పిలికికెళ్ళి, పుంజాల చదివి అమ్మవారికి నైవేద్యం పెట్టి, బయటకు వచ్చి వాళ్ళిద్దరి వివరాలూ అడిగాడు . వాళ్ళు తాము బాటసారులమని చెప్పగానే, పూజారి వాళ్ళకోసం పిరింగా పూసే చిన్నగా నవ్వాడు .

తర్వాత పై జారి వాళ్ళతో, “ఈ ఆలయంలోని అవ్వవారిబుర్ర చందన. ఈ చిట్టడవి ప్రాంతంలో చందనవలె ఎక్కువ. ఈ చిట్టడవి పేర్కొనబడే మఱివారివేసిర్వహిస్తున్నాయి . ఇక్కడి నుంచి నేర్పూ అరుగులలో పూ గ్రావుంచేరే కోవచ్చు. ఈ రాత్రికి పూ ఇంట్లో మూడండి. పూ రాజగ్రుర్ర మూరి తప్పుడు, ఈ దేవాలయానికి ధర్మకర్త నేను రాజగ్రుర్ర ముఖేనతండ్రి కొడుకును . రాజనీతి శాస్త్రాన్ని చదువుకున్నాను . నాకు రాజాదరణ లభించే వరకు వేచిమాడవు నీ, రాజగ్రుర్ర మూక పై జారి పిదవి ఇచ్చాడు,” అన్నాడు .

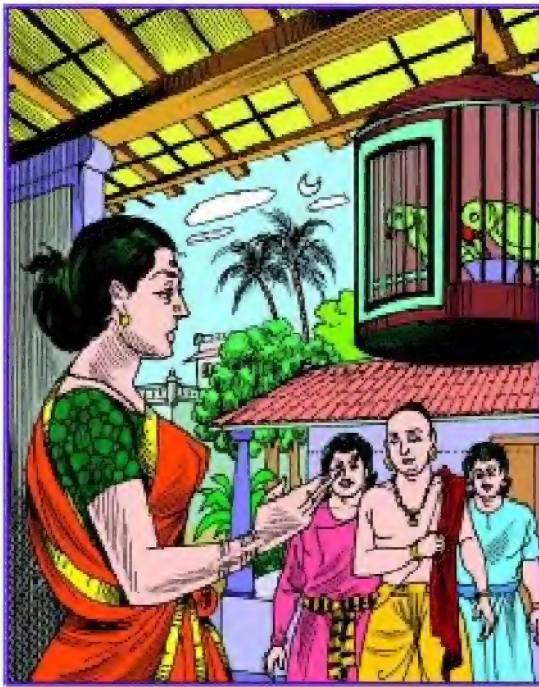
పై జారి కోరగా విక్రమపు, వివేకవర్మ అతడి చెంట గర్భగుడిలోకి వెళ్ళారు. రక్త చందనం కలపిలోపు లవబద్ధ చందనపూత

అవ్వవారి విగ్రహం ప్రసిద్ధంగా మారింది. యువరాజు, పుంజుకు పూర్ణ భక్తిగా నవ్వు సిరిస్తూ కళ్ళ మీద పూసే కున్నాడు . “చందన పూత భావింపు హారాజున, పుంజుని ఆశీర్వాదిస్తాంది!” అన్న పై జారి పూటలు విని కళ్ళు తెరిచి ఆశ్చర్యంగా, “ఏమిటి పూటాడుతున్నార?” అని పై జారికి కోపంగా పూశారు .

పై జారి తోణకుండా, “ప్రభు ముఖేన కొనింపుకోకుండి నేను రాజనీతి శాస్త్రాన్ని చదివినని చెప్పాను. రాజు కొలువులో చేరాలనే కుంటున్నాను . మీరే దేశాటనకు బయలుదేరిన యువరాజు, పుంజుకు పూర్ణ డని ఊహించడం, నాకు పెద్ద కష్టమైనదిగాదు. మీ ప్రవర్తనలో రాజసింహుని స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది. పంచకళ్యాణి గ్రాలనైపు బయలుదేరిన మీరు యువరాజు ఎందుకు కాకూడదని ఊహించాను,” అన్నాడు .

పై జారివు ధాళికి విక్రమృత, వేకవర్మ అబ్బరపిడ్డార్. పై జారి వాళ్ళతో ఎన్నుంగా, “దేశాటన ప్రధానోద్దేశం పిరిశీలన. ఆ తర్వాత వాటిలోని మంచి చెడులను గ్రహించి, పిరిపాలనలో ఎంతవరకు అవులు పిరచాలన్నది వివేకం పుడ ఆధారపడి మాట్టుంది. సింప్రి దాయ పుంటూ దేశాటనచేయాలని బయలుదేరిన పువుల్ని పుహారాజుగార్ ఒక కంట కనిపెత్తుతూనే మాటార్. పుకు తెలియకుండా, పువుల్ని ఆపిదపాల్ కాకుండా రాజుగార్ తగిన ఏర్పాట్లు చేసుమాటార్. అందు చేత పువుల్ని గుర్తపెట్టినా పట్టనట్టు నడిస్తార్ - స్విదేశంలో మీరెవరో, నాలాగే చాలా పుండి పువుల్ని గుర్తించి మాటార్,” అన్నాత్.

విక్రమృత అమూనట్టు తల ఊపీ, “మొదట్లో పువుల్ని సాపూన్య పై జారిగా భావించాను. ఇప్పుడు, పుదగ్గరనేర్చుకునే

రాజనీతిశాస్త్ర విషయాలు చాలా మన్నాయని పిన్పిన్నది. నేనూ, పుంతి కుమార్తె వివేకవర్మా పు గ్రావుంలో కొన్ని రోజులు మాటావు. పుకు రాజనీతి విషయాలను గురించి అవగాహన కలిగించండి,” అని కొరార్.

తర్వాత బండిలో పై జారి, గుర్రాల పుద విక్రమృత, వేకవర్మ చిట్టడవిలో ప్రయాణం చేసి, పై జారి మాడే గ్రావుంలో ప్రవేశించార్.

ఇంటి వుండు పంజరంలో మన్న చిల్ల కలజంట, పై జారితో పాల్ లోపలికి వన్పిన్నయ్య పరాజునూ, పుంతి కుమార్తె ణ్ణీ పూసి, “రండి, రండి!” అని అహ్వనించి, “అప్పుగానూ! గుర్త మూర్త ఎవరినో అతిథులను ఇంటికి తీర్చి కువచ్చార్,” అని పిలకసాగార్.

“పు గుర్త మూరికిడి కొత్త అలవాట్లు కాదు గా! రాత్రివేళ చిట్టడవిలోని అవ్వవారి అలయం దగ్గర ఎవరున్నా ఇలాగే వెంట బెట్టు కువస్తార్. చిల్ల కలకు పిల్ల కుల్ల నేర్పార్ గాని, నాలుగు ఎకరాల పాలమైనా సింపాదించడం నేర్వలేక పొయార్,” అంటూ పై జారి ఇల్లాలు బయటకు వచ్చింది.

ఆమె విక్రమృత, వేకవర్మనూ పూసి కాస్తంత ఆశ్చర్యపార్. ఏదో అనబోయేంతలో, విక్రమృత, “చిల్ల కల చేత కూడా పూట్లా డించగల గొప్ప గుర్త మూయన. వీరివద్ద పుంకోర్త కుంటున్న విద్య నేర్చుకోవడానికి వచ్చాం. ఆదరించి పు ఇంట మాడనివ్వాలని కోర్తున్నాం,” అన్నాత్.

ఆ పూటలకు గుర్త పిత్తి నవ్వి, “రాజ గుర్త మూ, పై జారిగార్ పీనతండ్రి కొత్త కు. అన్నగార్ తనకు కొలు విప్పిస్తాడని, ఈయన

గారి ఆశ. వీ లాంటి శిష్టి లను చర్చకుని చదు మచెప్పిమాటే, ఈ పొటికి భుక్తి కోసిం ఇలా పై జారిగా మాడవలసిన అవసరం కలిగేదికాదు . రాజగు రు మా తనకు పొటి రాగల తనను కొలు మతో ఏనాటికీ చేరనీయ డని తెలిసె కూడా, అన్ననే నమ్మకున్న ఈయ న దగ్గర వీ రేం నేర్చుకుంటారు ?” అన్నది.

“రాజనీతి!” అన్నార యు వరాజూ, పు ంతికుమారు డూ ఒక్కసారే.

పై జారి భార్య ఫిక్కున నవ్వి, “రాజూ తనకు నచ్చిన పు నిషిన చేరదీసి పిదపిదే సిలహాలత గు తాడు . ప్రిజలా రాజాశ్రయం మన్నువాడిని చూ సీ అతడు గొప్పవాడవు కుని, తవు శక్తి సాపు ర్ధాలను పు రిచిపొల్లు ఉపి కారంచేసీ పేట్టువు ని ఆశ్రయి స్తార . అప్పిడా య న ప్రతిభమన్న వ్యక్తిని రాజుశ్ర కలవనీయ కుండా పు రిచెట్టు నీడలోనిమై క్కలాగ, తన నీడలోనే అణచివేస్తాడు. మురిచెట్టు నీడలోని ప్రతిభామంతు లను గు ర్తించగల పు హారాజుశ్ర తయార వేయ గలగాలని రాజనీతి చదు మా పీంపు కున్నాడు .

కొని, రాజుకొలు మకొసిం పై జారిగా వూ రిన ఈ పై జారిగారు , వీ కు చెప్పే రాజనీతి ఏమి టో పు రి!” అన్నది.

భార్య ఇలా వూ ట్లాడు పు ంటి పై జారి చిరు నవ్వుతో వక్షనంగా యు వరాజూ, వివేక వర్మలకేసీ చూ స్తి మాడిపొయూ డు .

విక్రపు డు , “దేశాటనకనిబయలు దేరిన మేమెవరూ , వీ రు గు ర్తించారని అను కుంటు న్నాను . నిజమైన ప్రతిభామంతులను గుర్తించి అభివ ద్దిలోకి తీసి కువచ్చేలా కొలు మతోకి రప్పించడవు నే ప్రయత్నమే, నిజమైన దేశా టన అని నాకు తెలియ జేసిన వీ కు, నా క తజ్ఞ తలు . పై జారిగారివంటి గు రు మా సిహ య ంతో రాజనీతి నేర్చుకుంటాను . రాను న్న నా పిరిపాలనలో వారి సిలహాలు తీసి కుంటాను!” అన్నాడు .

ఆ తర్వాతపై జారినేకాదు , అన్నిరుగాల నుంచివే ధామూను , విక్రపు డు స్వీయంగా వెళ్ళి కలు సి కుని పు రీ కొలు మతోకి ఆహ్వా నించి, తండ్రి తర్వాత పుంచి పిరిపాలకుడుని

మహానీయుల జీవితాల్లో ఆసక్తికర ఉదంతాలు (3)

శత్రువును జయించే రాజమార్గం!

మేసీడోనియా రాజు ఫీలిమ (క్రీ.పి . 382-332) అలెగ్జాండర్ తండ్రిగా వూత్రవు అందరికీ గుర్తుంటాడు. ఆనాటి గ్రీకురాజులందరిలోకీ శక్తివంతుడైన రాజుగా ఉంటూనే, ఆయన మరోపైపు తీరని జ్ఞానపీపాసి కలిగిన వ్యక్తిగా ఉండేవాడు. ఆయనకు జ్ఞానార్జన పట్ల ఉన్న గ్రావును చాటడానికి ఆనాటి గొప్ప తత్వవేత్త

అరిస్టాటిల్ ను తన కుమారుడికి గురువూ నియ్యి విచారాన్ని ఒక్క నిజం చాలు.

రాజ్యంలో ఒక పూర్వపుల ప్రాంతంలో నివసించే ఆర్కిడియస్ అనే పూర్వపు, రాజు ఫీలిమను తరచూ తీవ్రంగా విమర్శించేవాడు. ఆ సింగతి చూడ ద్వారా, రాజుకు తెలియ వచ్చింది. అధికారాలు, ప్రముఖులు కూడా దాన్ని ప్రమేయించారు. అతడు రాజు పట్ల ద్వేషం కనబరుస్తూ ఉన్నాడని చెప్పారు.

ఒకసారి రాజు తన పరివారంతో ఆర్కిడియస్ నివసేస్తూన్న ప్రాంతానికి వెళ్ళాడు. “ఇవాళ, నన్ను ద్వేషిస్తూన్న శత్రు మిత్రంలను చూస్తాను,” అన్నాడు రాజు అధికార లతోనూ, విమర్శ లతోనూ.

“తప్పిక అంతమైంది చాలి,” అంటూ అందరూ ముక్త కంఠంతో ఆమోదించారు.

“అవును. ఇకపై సింహాసనం పెంటనే అంత మొందించాలి,” అన్నాడు రాజు దృఢ నిశ్చయంతో.

ఆర్కిడియస్ ను పెంటబెట్టు కురవ్వుని భటలను పంపాడు రాజు ఫీలిమ. ఆర్కిడియస్ ను భటల నుంచి తప్పించుకోలేక పారిపోయాడు. కుటుంబ సభ్యుల దుఃఖం అగలలేదు. అతడు కూడా కన్నీళ్ళతో ఇంటి నుంచి బయలుదేరాడు. ఆయనకు కరిగిమైన శిశువు ఉంటుందని, పురణ దండన కాకపోయినా, కారాగార శిక్ష తప్పదనే అందరూ భావించారు. అతడు శిషి

జీవితాన్ని కారాగారంలోనే గడపివలసే వస్తోందని వేదన చెందారు. భట్టులు అతన్ని రాజు సింపు అనికీ నడిపించారు. అతడు రాగానే, రాజు తన చుట్టూ ఉన్న వారందరినీ వెలుపలికి వెళ్ళమన్నాడు. రాజాజ్ఞ కారాగానే, శత్రు ముఠా బంధించి, రాజాజ్ఞను అవులు చేయడానికి భట్టులు వూత్రం ద్వారం వద్ద సీద్ధంగా నిలబడ్డారు.

ఒక గంట తరవాత రాజు ఫీలియ, ఆర్కిడియం ఇద్దరూ స్నూహీతుల్లా వూట్లాడుకుంటూ, నవ్వుతూ గదిలోంచి వెలుపలికి రావడం చూసి అందరూ విస్మయపడ్డారు. రాజు, “ఈ పేద్రులు నిషికి విలువైనకానీ కలిచ్చి, సిగరెట్లగా ఇంటి వద్ద వదిలిరండి,” అని అధికారులను ఆదేశించాడు. “ఏమిటి అంది, ప్రభూ? శత్రు నిర్మాణం చేస్తానని నిర్ణయం తీసి కున్నారా? అతన్ని వదిలి పేట్టారేమిటి?” అని అడిగాడు ఒక ప్రభువు.

“అమృత, నా శత్రు ముఠా నిర్మాణం చేస్తున్నా!”

అన్న ఫీలియ, వుండహాసం చేస్తూ, వుళ్ళి ఇలా వివరించాడు: “నేను శత్రు ముఠా నిర్మాణం చేసేదామే కాదు; ఒక వుత్తరణ్ణి కూడా సంపాదించానన్న సంగతి కూడా మీకు త్వరలోనే తెలియగలదు. ఆర్కిడియం చాలా వుంది వునిషి. కొంత వరకు వదంతుల కారణంగా; వురికొంత కొన్ని నా చర్యల వల్ల, నాపట్ల వ్యతిరేకతను పెంచుకున్నాడు. వదంతులలో వాస్తవం లేదని తెలుతెల్లం చేశాను. నా చర్యలను వివరించాను. దొంగల పోరబాట్లను ఒప్పించుకున్నాను. విరిష్టతులను అర్థం చేసి కొగానే, అతనిలో మున్నా నా శత్రు ముఠా వున్నా వున్నా వున్నా. అవగాహన కారణంగా నా పట్ల సందేహిస్తాయో ఏర్పడింది. పైకి చెబుతూ కనిపించినప్పటికీ, నేను

రాజుగా అవసరమైన అలాంటి చర్యలను తీసుకోక తప్పిందన్న నిజాన్ని అతడు గ్రహించాడు.”

ఆ తరవాత రాజు కార్పొమిటర్, “ఒక శత్రు ముఠా హతవూర్ణుడం, కొత్త శత్రు ముఠాను ఏర్పాటు చేసింది. శత్రు ముఠా, స్నూహీతులుగా వూర్ణుడం ద్వారా కొత్త వుత్తరణలను ఏర్పరచుకోవడంతో పాటు శాంతిని పిటిష్కం చేసి కోవచ్చు,” అన్నాడు వుండహాసం చేస్తూ.

ఆ విధంగా ఫిలిప్ బలవంతుడైన రాజు అల్లు నప్పిటికీ అధికారబలం ఉపయోగించకుండా, సానుభూతితో అర్థం చేసి కోవడం ద్వారా శత్రు ముఠా జయించవచ్చని, అదే శత్రు ముఠా జయించడానికి సరైన రాజమార్గం అని నిర్మాణం చేశాడు!

- (ఎం.డి.)

రామాచారివాక్కుద్ది

గదానగంలో పూ ధవాచారి అనే రావు భక్తుడైనాడు. ఆయన భార్య జానకి అను కులవతి. వారి కుమార్తె రావు చారి గ్రామ కులంలో విద్యాభ్యాసం చేస్తున్నాడు.

పూ ధవాచారి రామకథలు చెబుతాడు. రోజూ చాలా వుంది ఆయన నింటికి ఆ కథలు వినడానికొచ్చేవారు. అలా వచ్చినవారు సంతోషించి తణమో పణమో ఇస్తే పుచ్చుకునేవాడు. ఆ డబ్బే ఆ కుటుంబానికి జీవనాధారం.

ఆ నగరపాలకుడు గీర్వాణుడికి, పూ ధవాచారి రావు కథలు వినాలని కోరిక మిట్టపడింది. ఆయన పూ ధవాచారిని పిలిచి, “నీ కథలు వినాలని మూడి. ప్రితి రోజూ సాయంత్రం నా కొలు మఱొచ్చి నాకూ, సిభికులకూ నీ కథలు వినపించు. కోరినంత డబ్బిస్తాను,” అన్నాడు.

అందుకు పూ ధవాచారి, “అయ్యో! నీ మా డబ్బిచ్చి రావు కథలు వినాలనుకుంటున్నామా అందు వల్లనే నీ కొలు మఱొచ్చి కథలు చెబితే, డబ్బు కొనిపే నేనాపిని చేసినట్లవుతుంది.

రావు డిప్పేట్తో రావు కథలు వినాలని, నా ఇంటికొచ్చిన వారికి పూత్రపు నేనా కథలు చెబుతాను. నువ్వైనా ఇంటికొచ్చి కథలు వినొచ్చు. నీ నుంచి ప్రతిఫలం కూడా కోరు,” అన్నాడు వినయంగా.

గీర్వాణుడికి కోపమొచ్చింది. కానీ ఏమీ అనలేక అప్పటికి వైరం కున్నాడు. ఈలోగా పూ ధవాచారి కుమార్తె రావు చారి విద్యాభ్యాసం పూర్తి చేసి కుని వచ్చి, కొలు మఱొ ఉద్యోగానికని గీర్వాణుణ్ణి కలిశాడు. సంతోషించిన గీర్వాణుడు, “నీ తండ్రి రావు కథలు పూత్రపు చెబుతాడు. నువ్వవేదాలు, ఉపనిషత్తులు, అష్టాదశిమతానాలు, ప్రిబంధ కావ్యాల్లా, నాటకాల్లాని కథలను ప్రితిరోజూ నాకొలు మఱొ వినపించు. జను నీ తండ్రి కథలు వినడం పూనేనీ, నీ కథలకొసం నా కొలు మఱొ మూ, నీకు కోరినంత డబ్బిస్తాను,” అన్నాడు.

రావు చారి కాటాపాటిచించి, “రసివత్త రంగా కథలు చెప్పడం నాకెంతో ఇష్టం. ఇతే

వీర నన్ను నా తండ్రితో పాటి పడవుంటున్నా. అది భావ్యంకాదునీపిన్నది,” అన్నాడు.

“నేను నిన్ను నీ తండ్రితో పాటి పడవున్నది పొందిత్యంలో. నీ సింహాసనంతో నువ్వు నిలిచి, నీతల్లిదండ్రులనూ నీ భవ్యపిల్లలనూ ఇంధ్రుల భావ్యంకానిదేవున్నది?” అన్నాడు గీర్వాణుడు.

రామాచారికి పూటలు నచ్చాయి. అతడు ఇంటికి వెళ్ళి విషయం చెబితే, మాధవాచారి, “నీకు న్యాయపు నిత్యించి చెల్లాలి. డబ్బుకు పూత్రపు ప్రాధాన్యపు వ్యక్తు,” అన్నాడు.

రామాచారి, గీర్వాణుడి కొలు మతోచేరాడు. దాంతో సగరపాలకుడి కొలు మతో రామాచారి చెప్పే కథలు వినడానికి జనం విరగబడి వచ్చారు. గీర్వాణుడు, రామాచారికి పేద్దగా దబ్బిచ్చి సత్కరించాడు.

ఏడాది తిరుక్కుండా రామాచారి, ఆ ఊళ్ళోనే పేద్ద ఇల్లు కొన్నాడు. అమ్మ అనే అందమైన అమ్మాయిని పేళ్ళిచ్చేసి కుని నిలిచి భంగా రోజులు గడపిస్తాడు.

క్రమంగా మాధవాచారి చెప్పే కథలు వినడానికి వచ్చే జనం తగ్గిపోతాడు. అయినా సరే దిగ్గలు పట్టుకున్నది. ఈ స్థితిలో ఒకటి రోజు ఆయనకు కలలో శ్రీరాముడు కనిపించి, “చక్రమితంలోనా ఆలయం అలనాపాలనా లేకుండా పడిపోయింది. అక్కడికొచ్చి నన్ను సేవించుకో,” అన్నాడు.

పులకువరాగానే మాధవాచారి చక్రమితం గ్రహించి నలుగ్రహాల వివరాలు, అది గదాసగరానికి చాలా దూరంలో కొండల పువ్వు మళ్ళీ పట్టు తెలిసింది. అక్కడి నేల పంటలకూ, తోటలకూ

అనుమైనదాకానీ వానలు పడకపోతే గ్రామంలో తాగడానికి కూడా నీటిపుక్కయరకదు. అందుకని, ఆ గ్రామవాసులు క్రమంగా ఇతర ప్రాంతాలకు వలసి పొయ్యారు. ఇప్పిడా గ్రామంలో కొందరు ఆటవికులు మాత్రమే ఉన్నారు. రామాలయంలో దేవతా విగ్రహాలకు పై జామిక స్కారాలు లేక ఆలయం పాడు పడింది.

మాధవాచారి చక్రపురం వెళ్ళడానికి సిద్ధమై ఉన్న కుని, భార్యతో సహా అక్కడికి చేరుకున్నాడు. అక్కడ ఉన్న ఆటవికుల నాయకుడు భిల్లన్న ఆయన నొచ్చిన పని తెలుసుకుని, “వీరిద్దరూ ఆపాడుబడ్డ గుడికెళ్ళి పూజలు చేస్తే, వారు రోజుల పాటు వీరి తిండిపిప్పిలా వేం పూసుకుంటాం. ఆలోచనా పుహిపు జరిగితే, వీరి కడమూడవచ్చు. లేకుంటే వీరి వృత్తి గ్రామంలో మూడనివ్వం,” అన్నాడు.

పూ ధవాచారి, జానకి నేత్ర గారావూ లయూ నెక్కారూ . ఆలయంలో దీపాలు వెలిగించి ప్రార్థనలు చేశారు . రాత్రికి వారక్కడే పిడు కుంటే, పూ ధవాచారికి కలలో శ్రీరావు తు కనిపించి, “నీ భక్తిశ్రద్ధలకు మెచ్చాను. నీకేం కావాలో కోర కో, ఇస్తాను ,” అన్నాడు .

పూ ధవాచారి, రావు డికి నవు స్కిరించి, “ను మ్మ వారం రోజుల్లో గ్రామస్థులకేదైనా వు హీవు చూ పాలి,” అని కోరాడు .

“సరే! నిద్రలేవగానే నీ పిక్కున ఓ వుంచి గంధపుచెక్క కనబడు తుంది. వుంపు దాన్ని కుడిచేత్తోపిట్టుకో; ఎప్పిడేం చేయూ లో తెలు స్సింది. తర్వాత ఎడం చేత్తోపిట్టుకో; ను వ్వే వూ టంటే అది జరు గు తుంది. నీకూ, నీ వారస్థు లకూ మాత్రమే, ఆ గంధపు చెక్క శక్తి ఉపయోగపడుతుంది,” అని శ్రీరావు తు వూ య వు యూ టు .

మెలకువ వచ్చాక పూస్తూ పూ ధవాచారి పిక్కున ఓ గంధపుచెక్క వున్నది. భార్యకాయన తన కల గురించి చెప్పాడు. ఇద్దరూ సమీ పింలో మళ్ళీ కొలను లో స్నానాలు చేశారు . పూ ధవాచారి గంధపు చెక్కను కుడి చేత్తో పిట్టుకుని, “ఈ ఆలయం నిరికొత్త పాల రాతివుందిరంగా వూ రాలి,” అన్నాడు .

పాడు పిడ్డ ఆ ఆలయం పాలరాతివుంది రంగా వూ రిపోల్చింది. జరిగిన అప్పుతం చూ సీ గ్రామ స్థులంతా పూ ధవాచారి కాళ్ళ వై దపిడిపొయ్యారు .

ఈలోగా గదానగరంలోనూ కొన్ని వూ ర్లు లోచ్చాయి . రామాచారి కథలు చెప్పి డబ్బు బాగా సింపాదిస్తాడని తెలిసీ నట్రు లూ , నాట్యకత్తెలూ , వీధిభాగీంవాళ్ళూ అక్కడి కొచ్చారు . దాంతో నగరవాస్థు లకు రావూ చారి కథల వై ద అసిక్తి తగ్గింది. ఆదాయం బాగా తగ్గిపొవడంతో, అతడా విషయం గీర్వాణు డికి చెప్పుకున్నాడు.

దానికి గీర్వాణుడు , “వీ నాన్నకు ను మ్మ ఒక్కగానొక్క కొడు కువి. ఇక్కడుండి ఏంచే స్తావ? చక్రపురం వెళ్ళి దగ్గరుండి ఆయన్ను చూ సికో,” అన్నాడు వు ందలిస్తున్నట్టు.

గీర్వాణు డికి తన పిట్ట సిదభిప్రాయం లేదని గ్రహించిన రావూ చారి, ఆ వు ర్నాడే భార్యతోపాటు చక్రపురం వెళ్ళాడు. కొడు కునూ, కోడలిని చూ సీ పూ ధవాచారి, జానకి అపిరివు తానందం చెందారు. మాధవాచారి, కొడు కును పక్కకు పిలిచి గంధపు చెక్క వు హీవు గు రించిచెప్పి, “నిన్నా శ్రీరావు డే ఇక్కడికి రప్పించాడు . నీ వు నస్తి ను రావు

భక్తితో నింపికో. అర్హతరాగానే నేను నీకు గుడి బాధ్యత అప్పిగిస్తాను,” అన్నాడు.

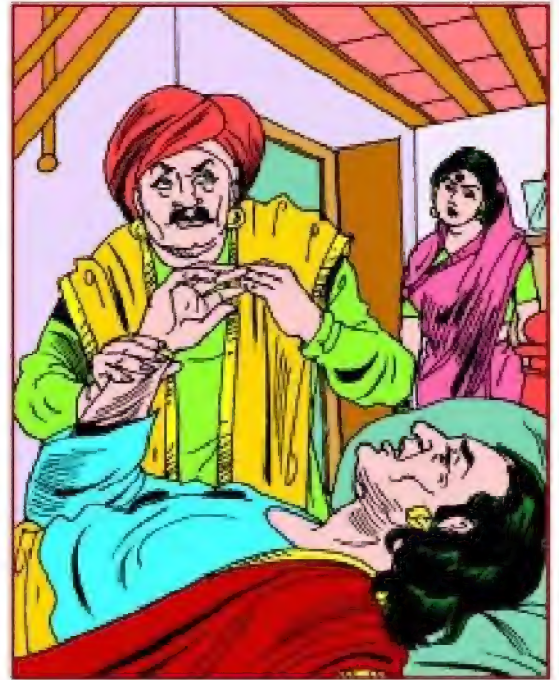
గంధపు చెక్క వుహివు విని అశ్చర్యపడిన రావూ చారి, ఆ విషయం తన భార్య ల్మికి చెప్పాడు. అది విన్న లక్ష్మికి వెంటనే తన భర్తను రావూ లయం పై జారిని చేయూ లనివు ర్పద్ధి పిట్టించి. ఆమెకో మందు తెలుసు. అది పిట్టకున్న వ్యక్తి నెల్లాళ్ళపాటు మంచం పట్టి తిరిగి వూ వూలు వు నిషివతాడు. ల్మి రహినియంగా వూ వు గారి కావు యు పేట్టించి. వెంటనే ఆయన వు యం పిట్టాడు.

వెళ్ళులు, వూ ధవాచారిని పిరిించి, “ఈ జబ్బేం ప్రివూ డం కాదు. దీనికి వు యు లూ లేమా ఎటొచ్చి ను వ్వా నీళ్ళలో తడిసినా, వు ట్టూ గాలిలో తేవు ఎక్కువెనూ ప్రాణ ప్రివూ డం,” అని చెప్పివెళ్ళారు.

తండ్రి జబ్బు పిడడంతో రావూ చారి గుడి పై జారి అయ్యాడు. అదే నివు యు వు ని ల్మి అతడితో, “నీ వాక్కుద్దని ప్రిజల వు యు నిర్హా పీంపు కుని, వాళ్ళ మెప్పు పొందు,” అన్నది.

సిదేసు రావూ చారి తొలి రోజున ఆలయ సకి వచ్చిన వారితో, “నాకు వాక్కుద్దమూది! వ్మి లో ఎవరకేంకావాలో కోర్ కోండి,” అన్నాడు.

కొందరు వ్యాపారులో లాభాలు రావాలనీ, వు రికొందరు నివులు లభించాలనీ రకరకాలు గా కోరుకున్నారు. అవన్నీ నెరవేరాయి. కానీ, రావూ చారి భార్య ల్మి హతాత్తుగా, తీవ్రమైన పివాతానికి గు ర్లుంది. కారణం తెలు సుి కోవాలని గంధమిచ్చెక్క పిట్టకున్న రావూ చారి ఒళ్ళంతా వు టలు పిట్టనట్టు

తీవ్రమైన అందోళనకు గు రయ్యాడు. ఇలా ఉండగా ఒకనాడు గ్రావు స్థిలందరూ కలిసీ కట్టుగా రావూ చారి వద్దకు వచ్చి, “వూ కంద రికిఎంతో వేలు చేసిన నీ తండ్రి అనారోగ్యంతో బాధపిడడం వూ డలేవు. నీ తండ్రి జబ్బు నయ వు యే వరకు వు న ఊళ్ళ వాన పిడ కూడు. ఇదే వూ అందరి కోరిక,” అన్నారు.

వారి ఉత్పత్తి కోరిక ప్రిభావంతో, ఆ ఊళ్ళ వానలు కరువై నిప్పిలు చెరిగే ఎండలు కాశాయి. చెరువులన్నీ ఎండి పోయాయి. ఆ బాధలు భరించలేక పిజలు వుళ్ళి రావూ చారి వద్దకు వెళ్ళి, కాపాడమని మొరపెట్టు కున్నారు. రావూ చారి వారినందరినీ వెంట బెట్టుకుని, తండ్రి వద్దకు వెళ్ళి, తాను తెలి యు క చేసిన అపిరాధాన్ని వు యంపు ని గంధమిచ్చెక్కను ఆయన చేతిలో పెట్టాడు. దాని సాయంతో వూ ధవాచారి జరిగిన సింగతి

తెలుపు కుని, “నాయనా, పిశ్చాత్తాపానికి వినించిన ప్రాయశ్చిత్తంలేదు. నీవు నన్ను లోకీరావు ని నింపితుని స్వార్థచింతన లేకుండా నీ కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తింపు,” అంటూ గంధమీ చెక్కును పుళ్ళి కొడుకు చేతిలో పేట్టాడు.

రావు చారి గంధపు చెక్కును పట్టుకున్నాడు పున్న పిటిలా ఒంట్లో ఎలాంటి పుంటలూ లేమాచల్లా ఉంది. అప్పిడాయన, ప్రిజలతో, “వు తండ్రి అనారోగ్యం కుదుటపడాలనే మీ అందరి ప్రార్థన కారణంగానే, పున ఊళ్ళో వర్షం కురవడం లేదు. ఆయన ఆరోగ్యం పైర్తిగా కుదుటపడడానికి మరో నెల రోజులు పట్టవచ్చు. అంతవరకు ఆయన న్న గ్రామానికి దూరంగా ఉండుదాం. అప్పిడు ఇక్కడ వర్షాలు కుర్ర సైర్లు,” అన్నాడు.

ప్రిజలు అందుకు ఒప్పుకున్నారు. రావు చారి స్వయంగా బండి ఏర్పాటు చేసి కుని తల్లితో సిహా తండ్రిని రావు పితంలో వదిలి వచ్చాడు. ఆయన తిరిగి వచ్చిన వెంటనే చక్రపితంలో భోర్లన వర్షం కురిసింది. గ్రామస్థులు రామాచారిని మెచ్చుకుని, “నీ

వాక్కుద్ది అపై ర్వం. ఇకమీ దట నువ్వే రావు లయానికి పై జారివి,” అన్నారు.

నెలరోజుల తరవాత ఒకనాడు రావు చారి భార్య లక్మి అనారోగ్యం చేత్తో తీసుకొంటు పుట్ట వూయ పుర్లుంది. రావు చారి భార్యన వెంటబెట్టుకుని రావు పితం వెళ్ళాడు. వూధవాచారి అప్పిటికే సింపిర్ల ఆరోగ్యం పొందాడు. రావు చారి, భార్యతో సిహా తండ్రి పాదాలకు నమస్కరించి, “నాన్నా, నేను పీత ద్రోహిని. దైవ పూజలకు తగను. మీరే చక్ర పితం వచ్చి పై జారి బాధ్యతలను స్వీకరించండి,” అన్నాడు.

వూధవాచారి ఆప్యాయంగా కొడుకును లేవనెత్తి, “నాయనా, నీకు వాక్కుద్ది ఉంది. స్వార్థవిడగ విప్పి నుతమరకు అది ఉంటుంది. స్వార్థచింతన పావాలంటే స్వాన భవంకావాలి. శ్రీరావు డిక్కర ణతో అదే నీకు ప్రాప్తించింది. శ్రీరావు డినింకల్పం పై యే అంతా జరిగిందన్న విశ్వాసంతో, పున్న పుంధు జాగ్రత్తగా నడుపుకో. పై జారిగా ఉండడానికి నువ్వు అన్ని విధాలా అర్హుడివి,” అని దీవించాడు.

కొండెగాడు

బ్రహ్మదత్తుడు కాశీరాజ్యాన్ని పరిపాలించే కాలంలో బోధినిత్రువుడు వు గదదేశంలోని ఒక గ్రామంలో వూ ఘటనే త్రియ కుమారుడు గా జన్మించాడు. ఆ గ్రామంలో యాభై గడపి ఉండేది. యాభై ఇళ్ళు వు గవాళ్ళు. రచ్చపిట్టలోని వూ వేశపు మత్తూండేవారు. ఈ గ్రామ స్థితి నీతినియ వూలు లేనివాళ్ళు. దొంగతనాలూ, హిత్వాలూ చేసే, లంచాలతో గ్రామ ధికార్ల నోరు వూ స్తొండేవాళ్ళు.

ఈ రచ్చపిట్టకు అలనాపాలనా లేదు. చెల్లా చెదారమూ ఉండేది. ఇది వూ సీ వూ ఘటతన కోసివు ని కొద్ది పేర శ్రు భ్రం చేసి కున్నాడు. కాని ఆ బ్రదేశాన్ని వి గిలిన వారిలో ఎవరో కాజేసి స్వంతం చేసి కున్నాడు. వూ ఘట వు రొక జాగా శ్రు భ్రం చేసి కున్నాడు. దాన్ని కూడా ఇంకెవరో ఆక్రమించు కున్నారు. ఈ విధంగా వూ ఘట ఓపికతో రచ్చ పిట్టంతా శ్రు భ్రం చేశాడు. ఆ తరవాత అక్కడ నీడగా ఉండేటందు కు ఒక పిందిరి

వేశాడు. ఇందు వల్ల గ్రామ స్థితి లందరికీ చాలా స్థితి ఖం చేకూరింది.

వూ ఘట బ్రహ్మదత్తు యాభై ఇళ్ళు వు గవారిని ఆకర్షించింది. వారంతా అతని నాయకత్వం ఆపా దించి గ్రామాల వలోని వు గ్గుల యాస్థి. అందరూ కలిసి సీమా వేశాల కోసిం ఒక పేద వు పదిరం నిర్మించి, తాగేటందు కు నీరు కూడా ఏర్పాటు చేశారు.

అది మొదలు వారు మాఘడి వద్ద పంచ శీలాలు నేర్చుకుని సిద్ధుడు లైపు లగ సాగారు. వార రోజూ రోజూ వార వు మేువారు. వచ్చే పాయే రథాలకు అడ్డంగా ఉండే చెట్ల కొత్తలను నరకేవారు. గుంటలు పి ధ్వేవారు, చెరువులు తవ్వవారు, తేవు బ్రదేశాల వు ధ్యగా నడిచేటందు కు ఎత్తులు నకట్టలు మేువారు. వారికి వూ ఘట వూ గ్గదర్శి, నాయకుడు అయ్యాడు.

ఆ ఊరికి ఒక గ్రామ ధికారి ఉన్నాడు. ఊళ్ళో మూడే యు వకులు జూదరు లు గా,

హింతకులు గా, నీతివూ లి ప్రివర్తిస్తూ మళ్ళీ కాలంలో ఈ అధికారి సింధు దొరికినప్పిడల్లా లంచాలు లాగీ, లంచా లివ్వని వారికి జరివూ నాలు మేనె, పిష్టిలంగా సింపాదించాడు . కాని ఊరి కుర్రవాళ్ళకు మాఘుడు నాయకుడై, వార సన్మార్గం అవలంబించిననాటి నుంచి గ్రామాధికారి సింపాదన సిన్నగిల్లింది.

అందు చేత ఆ అధికారి రాజుగారి వద్దకు వెళ్ళి, “వు హా రాజా, వూ గ్రావు లో అరాజకుం బలిసిపొర్లింది. వూ ఘు డనే వాడి ప్రిభావం చేత ఊళ్ళో ఉన్న యువకులందరూ అస్తి వూ నవూ కర్రలూ , గండ్రగొడ్డళ్ళూ, పిల్ల గుల్లా పిట్టకు తిరుగుతున్నారు . ఏ రోవా దారి పుడ వూ సీనా వీళ్ళే. వీళ్ళ వూ లంగా ప్రిజలకు చెప్పరాని ఉపద్రవం వచ్చి పడింది!

ఏలినవారికి ఎన్నువించటం నా విధి! పేగు తవు చిత్తం!” అని ఫిర్యాదు చేశాడు .

విషయం ఏమిటో తెలుసుకుని, అధికారి చెప్పినది నిజమైతే గ్రామస్థులందరినీ బంధించి తెమ్మని రాజు గ్రామాధికారి వెంట తగినంతవుంది సేస్థిక భట్టు అను పింపాడు . వార గ్రావు లోకి రాకవుందే, వూ ఘు డూ అతని అనుచరులూ వారికి రహదారిపే కనిపించారు . ప్రితి ఒకరి చేతిలోనూ కర్రో, పిల్ల గో, గొడ్డలో ఉన్నది. వూ రు వూ ట లేకుండా సేస్థిక భట్టులు వారందరినీ పిట్ట కుని, పెడొక్కలు విరిచి కట్టి రాజుగారి ఎదుట హాజరు పేట్టారు .

రాజు వాళ్ళనూ, వాళ్ళ చేతుల్లో గల అయ్యు ధాలనూ వూ సీ, వాటిని వాళ్ళ గ్రావు

—సవకు వినియోగిస్తున్నారని గ్రహించలేక, గ్రామాధికారి చేసిన ఫిర్యాదు రుజువుకట్టే ఎంచాడు. ఆయన వారిని విచారించకుండానే, “ఎన్నగు పాదాలకింద ఈ దుర్మార్గుల నందరినీ తొక్కించి చంపించండి!” అని ఉత్తరు విచ్చాడు.

వూపుణ్ణి, అతని అనుచరులనూ తొక్కించటానికి గాను పట్టపిఠేను గును ఆయత్తం చేసే తెచ్చారు. అది వారికి కొంత ధూరంలో ఆగి, బెదిరిన దానిలాగా వెనక్కు తిరిగి పారిపోయింది. పురొక ఎన్నగును తెచ్చారు. అదీ అలాగే పారిపోయింది.

ఈ వార్త రాజుకు అందింది. మూఢుడైన ఆ రాజు, “వాళ్ళ శరీరాల మీద తాళై త్తులూ, రారేకులూ ఉండి ఉంటాయి. అందుకే

ఎన్నగులు వాళ్ళని సిప్పిపించలేక పోయాయి. వాళ్ళని జాగ్రత్తగా పిరించి అట్టు వంటి వేవైనా ఉంటే విప్పి అవతల పారేసి, పుల్కి ఎన్నగులను పింపిండి!” అని భట్టులను ఆజ్ఞాపించాడు.

కాని ఎవరి మంటిప్పి దకూడా ఒక తాళై త్తు కూడా లేదు. ఈ సింగతి విని రాజు, “వుద్దాయిలను నా వద్దకు పింపిండి!” అన్నాడు. వూపుణ్ణి మొదలుగా గల యాభైమందీ రాజు ఎదుట హాజరయ్యారు.

“ఎన్నగులు పుల్కుల్ని తొక్కుటానికి ఎందుకు భయపిడ్డారు? ప్పిరేదో పుంత్రాలు చదువతూ ఉండి ఉంటారు. నిజమేనా? మీకేమైనా పుంత్రాలు వచ్చినా?” అని రాజు వారిని ప్రశ్నించాడు.

ఆ ప్రశ్నకు వూ ఘృత ఈ విధంగా సివూ
ధానం చెప్పాడు:

“వీరన్నది నిజమే, వు హా రాజా! వూ
దగ్గర గొప్ప వుంతం ఉన్నది, దాన్ని వుంచిన
వుంతం ప్రిపించంలో వురి ఒకటి లేదు.”

“ఏమిటా వుంతం?” అని రాజు ఆత్రంగా
అడిగాడు.

“వూలో ఒక్కరు కూడా జీవహింసి
చెయ్యరు; ఒకరివ్యని వన్నీ మతీని కోరు,
తప్పిడు ప్రివర్తనలకు దిగరు, అబద్ధాలాడురు;
మేమెవరమూ వుత్తు కలిగించే పిదార్థాలు
తాగవు; వేవు జీమూను బ్రవిస్తావు;
భూతదయ ఆవరిస్తావు; వేవు దానాలు
చేస్తావు, దారులు బాగు చేస్తాము, చెరు
మలు తమ్మతావు; సిత్రాలు కడతావు. ఇదే
వూ దగ్గర ఉండే వుంతం. ఇదే వూ బలం,”
అన్నాడు వూ ఘృత.

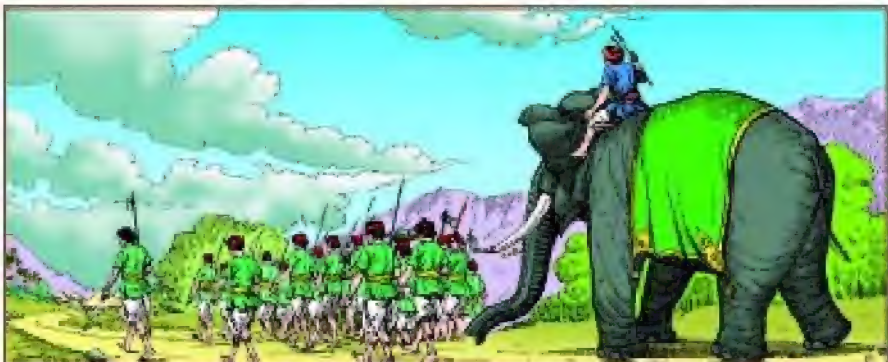
ఇది విని రాజు నివ్వెరపోయి, “ఇదే
మిటి? వీరు దారులు కాస్తారనీ, వీరు దగ్గర
ఉండే ఆయుధాలతో ప్రిజలను భయ పేట్టి
దబ్బు దోచు కుంటారనీ విన్నానీ? అవేమి
నిజం కాదా?” అన్నాడు.

“వీరు ఇతరులు చెప్పినది విని నవ్వురు
గాని, నిజానిజాలు విచారించలేదు,” అన్నాడు
వూ ఘృత. “వీరు ఆయుధాలతో వూ భటు
లకు దొరికారు. అందు చేత విచారించటం
అనవసరమని నిశ్చించింది,” అన్నాడు రాజు.

“అవి మేము వినియోగించే సాధనాలు.
రహిదార్ల పక్కన ఉండే చెట్ల కొమ్మలు దారి
కడ్డంగా ఉంటే, గొడ్డళ్ళతో నరుకుతాం. చెరు
మలు తవ్వటానికీ, దారులు వెయ్యటానికీ,
సిత్రాలు కట్టటానికీ అవసరమై పిరికరాలు
వూ మెట ఉంటాయి,” అన్నాడు వూ ఘృత.

ఇంత అయ్యాక రాజు వారిని గురించి సిరి
అయిన విచారణ జరిపి, నిజం తెలుసుకు
న్నాడు. గ్రామాధికారి చేసిన ఆరోపణ అబద్ధ
మని గుర్తొచ్చింది. ఆ అధికారి ఎన్నో ఏత్యుగా
లంచాలు పిట్టినింపాదించిన సొత్తు నంతటినీ
రాజు ఈయన వకుల పిరంచేస్తూ, “ఇక
నుంచి వీరు గ్రామాన్ని వీరే ఏలు కొండినేను
వేరే అధికారిని నియమించను,” అన్నాడు.

వారిని తొక్కించటానికి తెప్పించిన పిట్టి
పిజ్జెను గును కూడా ఆయన గ్రామస్థులకు
కానుకగా ఇచ్చి పిరంశాడు.

రామాయణం

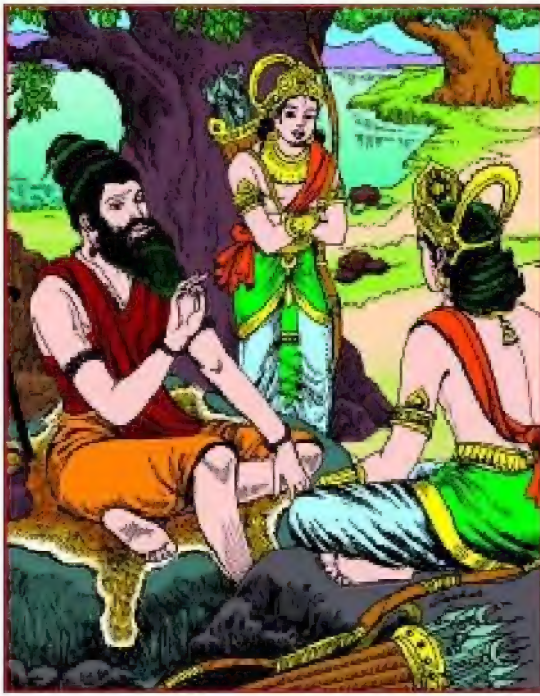
తాటకను సింహించి, వూరీచవు బాహి
లను కొట్టి, విశ్వామిత్రుడి యాగాన్ని నిర్వి
ఘ్నంగా కొనసాగించిన నాటి రాత్రి రావు లక్ష్మ
ణులు హాయిగా నిద్రపాలు వేకువతోనే
లేచారు. వారు కాలక త్యాలు తీర్చుకుని,
విశ్వామిత్రుడూ ఇతర పున్నులూ ఉండే
చోటికి వెళ్ళి, వారందరికీ సన్న స్కారాలు చేసి,
విశ్వామిత్రుడితో, “పుహపునీ, వీ ఆజ్ఞ
నిర్వర్తించావు. ఇంకా చెయ్యవలసిన పనులే
వైనా ఉంటే సేలవియ్యండి,” అని అడిగారు
వినయంగా.

అప్పిడు పున్నులు రావు లక్ష్మణులతో
ఇలా చెప్పారు: “మిథిలానగరాన్ని పాలించే
జనక మహారాజు ఒక గొప్పయోగం చెయ్య
బోతున్నాడు. వేపుంతా బయలుదేరి అక్క
డికి వెళుతున్నాము. ఒకప్పుడా జనక మహా

రాజు ఒక యోగం చేసి దానికి ఫలితంగా దేవ
తల నుంచి ఒక అద్భుతమైన ధనుస్సు సింహా
దించాడు. దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోయే ఆ
ధనుస్సును ఆ పుహరాజు తన ఇంట ఉంచు
కుని రోజూ స్వీగంధధూపి దీపాలతో అర్చిస్తూ
ఉంటాడు. ఆ ధనుస్సును దేవతలు గాని,
రాసులు గాని ఎక్కువేట్టలేరంటే ఇక ను
వ్వుల వూట చెప్పాలా? పుహ బలశాలు లెస్స
రాజులూ, రాజకుమారులూ ఎందరో ప్రియ
త్నించి కూడా దాన్ని ఎక్కువేట్టలేక పోయారు.
కొందరైతే అనిలు కదిలించలేక పోయారు.
వీర కూడా వచ్చినట్లు ఇతే జనక పుహరాజు
చేయగాన్నీ, ఆ అద్భుతమైన ధనుస్సునూ
పూడగలుగుతారు.”

అప్పడే ప్రియాణ సిన్నాహాలు జరిగాయి.
విశ్వామిత్రుడు వనపాలకులతో, “నేను

వు గిలిన మునులందరినీ వెంట బెట్టుకుని ఇప్పిడే బయలుదేరి గంగానదికి ఉత్తరంగా హిమాలయాలకేసీ వెళుతున్నాను,” అని చెప్పి, సీద్ధాశ్రమానికి వూరూత్ర సార్ల ప్రదోణం చేసి తిరిగి వచ్చాడు.

తరవాత వున్న లందరూ రావులమఱు లతో ఉత్తరాభిముఖు లైబయలుదేరారు. వారి వెనక కొన్నివందల బండ్లపై దసివు ధూళి, ఇంధనాలూ మొదలైన అగ్ని సాధనాలు వచ్చాయి. వారు పిగలల్లా చాలా దూరం నడిచి అస్తమయ వేళకు శోణానదీ తీరాన్ని చేరుకున్నారు.

అక్కడవారంతా స్నానసింధ్యాశ్రద్ధానాలన్నీ తీర్చుకున్నాక రావులమఱు లు విశ్వామిత్రుడికి ఎదురుగా కూర్చుని, “స్వామీ, ఎటువైపు చూసినా అందమైనవనాలు గల ఈ దేశం ఏది?

దీని వత్తంతవు వుటి?” అని అడిగారు ఎంతో విచారంగా.

ఆ ప్రశ్నకు సిహాధానుగా విశ్వామిత్రుడు ఆ దేశం గురించి, తన వంశం గురించి ఇలా చెప్పాడు:

“పైర్వం బ్రహ్మయొక్క కుమారుడు కుశుడనేవు హాతపిస్వీ ఉండేవాడు. ఆయన వైదర్పి అనే ఒక రాజకుమార్తెను పేళ్ళాడి, అవిడకు నలుగురు కుమారులను - కుశంబుడు, కుశనాబుడు, అధూర్తరజస్సుడు, వస్తి మాఅనేవారిని - కన్నాడు. ఆయన త్రియధర్మాన్ని పేంపొందించగోరి తన నలుగురు కొడుకులనూ భూమిని పంచుకుని, న్యాయంగా ప్రజాపిరిపాలన చేయవలసినదిగా ఆజ్ఞాపించాడు. వారు కూడా ఆ విధంగానే నాలుగు గొప్ప నగరాలను తమ రాజధానులుగా చేసి కుని రాజ్యపాలన చేశారు. కుశంబుడి రాజధాని కొశంబి; కుశనాబుడి రాజధాని బురువు; అధూర్తరజస్సుడు ధర్మారణ్యపునే పట్టణాన్ని రాజధాని చేసి కున్నాడు; వస్తి మాఅనేవాడు గిరిప్రజం రాజధానిగా పట్టుకుని పాలించాడు. వున్నం ఇప్పిడు న్నది ఆయన పాలించిన అందమైన వనాలు గల దేశంలోనే.

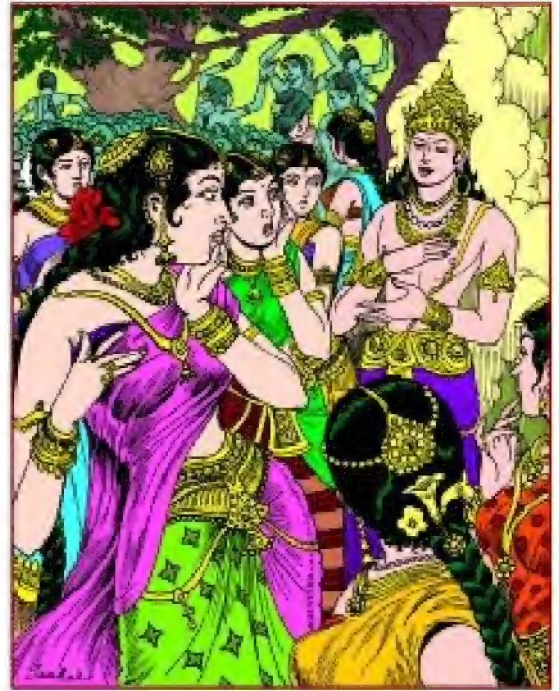
“ఈ దేశంపుట్టూ అర్చివు అందమైన పిర్వతాలున్నాయి. ఈ శోణానది ఆ పిర్వతాలలోనే పిట్టి ఈ ప్రదేశాన్ని సారవంతంగానూ, సిస్త్విశ్వాపు లంగానూ చేర్చిన్నది. ఇది తూర్పున పిట్టి పడవురకు ప్రవహించే నది.

“కుశుడి కుమారులలో కుశనాబుడనే వాడొకడని చెప్పానుగదా. ఆయనకు పుతాచి

అనే భార్య ఉండేది. వారిద్దరికీ నూర్లు పుండి ఆడపిల్లలు కలిగారు. వారంతా చక్కని పుళ్ళు. ఒకనాడై ఆ నూర్లు పుండి కన్యలూ ఆత్మతూ, పాత్రతూ ఉల్లాసంగా వనవిహారు చేస్తూండగా వాయు దేవత వారిని చూసి తనను పేశ్పాదవుని కోర్తూ, అలా చేసినట్లు రుతే వారిని పుసిలితనమూ, చావ లేని దేవతలుగా చేస్తానన్నాడు. కాని ఆ కన్యలు వాయు దేవత తిట్లు, తప్పు తండ్రీనిర్ణయించిన భర్తను తప్పి చేర్చుకోవున్నారు. వాయు దేవతకి ఆగ్రహం వచ్చి వారందరినీ పుర్ర గుళ్ళుగా చేశాడు. అప్పిడా కన్యలు ఏడుస్తూ తండ్రీ దగ్గరికి వెళ్ళి జరిగినదంతా చెప్పుకున్నారు.

“తన కుమార్తెలు ప్రదర్శించిన ఐకమత్యమూ, వంశాభిమానమూ చూసి కుశనా భుక్త ఎంతగానో సంతోషించాడు. వారిని ఇక పేశ్పాదకుండా ఉంచటం అంతోపుంకాదనుకుని ఆయన, కాంపిల్యపిఠాన్ని పాలించే బ్రహ్మదత్తుడనే రాజుకు తన కుమార్తెలందరినీ ఇచ్చి పేశ్పాదేశాడు. బ్రహ్మదత్తుడు తాకగానే వారందరికీ పుర్ర గుళ్ళు తనం పొందుంది.

“కూతుళ్ళ కందరికీ పేశ్పాదేశాక కుశనా భుక్త కొడుకుని కోరి షిక్షకావుష్టి చేశాడు. ఆయనకు గాధి అనే ధర్మాత్ముడైన కొడుకు కలిగాడు. ఆ గాధి రాజు కొడుకునే నేను. నాకు సత్యపతి అనే అక్క ఒకామె ఉండేది. ఆమెను బుచ్చిచీకుడికిచ్చి చేశారు. ఆవిడ పుహాపితివ్రత. పుప్పు కుశికవంశం వాళ్ళం గనకపువ్వుల్ని కొళుకులని కూడా అంటారు. మా అక్కవారు తోకొకి అనే నది ఏర్పడింది. మా అక్కపేళ్ళు అభిమానం కొద్దీ నేను హివు

వత్సాంతంలోకొకి నదీ తీరానే ఉంటున్నాను. అప్పుడే యాగం నిమిత్తమై సిద్ధాశ్రమానికి వచ్చానన్నమాట. పునకబుర్లతో అప్పిడేసిగం రాత్రి గడిచిపోయింది. రామా, ఇక పురి ధర్మ పిడు కుని నిద్రపోండి!”

ప్రియా ఐహిబడలిక మూలాన రావుల స్త్రీలు ఆ రాత్రి గాఢ నిద్రపోయి, తెల్లవారి విశ్వాసు త్రుడు లేపినదాకా లేవలేదు. అప్పుడు వారు కాలక త్యాలు తీర్చుకుని శోణానదిని అందరూ దాటే రేవతో దాటారు. అది అదే లోతైన నదికాదు; ఇసుకతిన్నెలతో చాలా అందంగా ఉన్నది.

వారా నదిని దాటి పుళ్ళి నడక సాగించి పుధ్యాహ్నిం వేళకు గంగాతీరాన్ని చేరుకున్నారు. పవిత్రమైన గంగను చూడగానే అందరికీ అంతు లేని ఆనందం కలిగింది. అక్కడ

వారా స్నానం చేసి, దేవతర్పణలూ, పీత తర్పణలూ చేసి కుని, హోమం చేసి, భోజనాలు పిర్తిచేసి కుని గంగాతీరాన విశ్వామిత్రుడి పుట్టుకూచున్నారు. అప్పిడా వుహిర్వావరం దరికి గంగ వృత్తాంతం ఇలా చెప్పాడు:

హిమ వంతుడనే పిర్వతరాజుకు గంగ, ఉవు అని ఇద్దరు కుమార్తెలు. వారిలో పేద్దదెన్న గంగను దేవతలు పిర్వతరాజును బతివూలి స్వర్గానికి తీసి కుపాయార్లు. ఉవు ను పిరవు శివయ్య పేళ్ళి చేసి కున్నాడు. కాలక్రమాన సిగర చక్రవర్తి పునపు డికి పున మడైన భగీరథుడు గంగను అతి ప్రయోసితో స్వర్గం నుంచి భూమికి తెచ్చి, భూమి నుంచి పాతాళానికి కూడా తీసి కుపాయార్లు.

విశ్వామిత్రుడు రావుల స్మృతి లకు గంగా వతరణకథా, కుమారస్వామి జన్మవృత్తాం

తమూ సవిస్తరంగా చెప్పాడు. ఆ రాత్రి వారం దూర గంగయొక్క దీనిమీగట్టున గడిపి, పున్నాథ తెల్లవారగానే దర్శాసినాలు పిరిచిన పిడవలలో ఉత్తరమీగట్టుకు చేరు కున్నాడు. అక్కడ వారికి విశాలానగరం కనిపించింది. ఆ నగరాన్ని చాలామీదూ సీనాక రావు ధు విశ్వామిత్రుణ్ణి, “వు హోవు నీ, ఈ నగరాన్ని పాలిస్తున్నది ఏ వంశమిరాజులు? వారి కథ ఏమిటి?” అని అడిగాడు.

ఆ ప్రశ్నకు సమీపాధానంగా విశ్వామిత్రుడు, దేవదానమయ్య రీసాగరాన్ని పు ధించటమూ, అందు లో పిట్టైన హాలాహలాన్ని శివయ్య పుంగటమూ, అపు తం పిట్టగా దానికొం దేవదానమయ్య పొట్లాడు కుంటూంటే విష్ణుమూ మ్రోహినిరూపింలో వచ్చి అత్ర తాన్నిపారిచి, తనను ఎదిరించిన వారినందరినీ చంపి, తనను శరణు జొచ్చిన వారిని కాపాడటమూ మొదలైనవిమియా లన్నీ వివరంగా చెప్పి, ఇలా అన్నాడు:

తన కొడు కులందరూ ఇంద్రుడి చేతిలో చనిపాయే నిరికి దితి తన భర్త అల్లు న కళ్యాణి వద్దకు వెళ్ళి, ఇంద్రుణ్ణి చంపగల కొడుకు తనకు కలిగేటట్లు వరపు య్యవలిసేందని వేడు కున్నది.

“నీమాయెయ్యి సంవత్సరాలు నిష్ఠతో, ఎలాటివైఖికూడా సాకకుండా, తిన్నీ చేసి నట్టల్లుతే, ఇంద్రుణ్ణి చంపి, పుల్లోకాలూ ఏలగల కొడు కు కల్గు గ్రతాడు,” అని కళ్యాణి దితికి వరపు చ్చాడు.

దితి సంతోషించి కుశ్మివనపు నే చోటచేరి కరోరవైఖతపిన్నీ ప్రారంభించింది.

ఇంద్రుడు ఆమె వద్దకు వచ్చి ఎంతో భక్తితో ఆమె కుటుంబం చేస్తూ, నీరూ, సివి ధర్మ, దర్శన, కందమూల ఫిలాల్సా తెచ్చి ఇస్తూ వచ్చాడు.

తొమ్మిదివందల తొంభైసంవత్సరాలు గడిచాయి. ఇంకా పిదప గడిచింది దివి గర్భం నుంచి ఇంద్రుణ్ణి చంపిగలవాడు బయటటికి వస్తాడు. ఒకనాటి పుణ్యం ఈ సింగతి దివి ఇంద్రుడితో చెప్పి, “నాయనా, నాకు విసురుతున్నామాకాళ్ళ పీని కుతున్నామా అందు చేత నాకు పిట్ట కొత్త కు నీతో సిఖ్యంగా ఉండేటట్లు నేను చూస్తాను!” అన్నది. అలా అంటూ ఆమె తలన కాళ్ళ పేట్టవలసిన చోట ఉంచి పిక్క పుడ పిడు కుని నిద్రపాలుంది.

ఈ విధంగా ఆమెకు పుల్లసాకింది. ఇలాటి అవకాశం కోసమే వచ్చివున్న ఇంద్రుడు వెంటనే

ఆమె గర్భంలో ప్రవేశించి, గర్భంలోని పిండాన్ని తన వజ్రాయుధంతో ఏడు పుక్కులుగా నరికాడు. వారే దేవతా సివూ ను లెక్క సిప్పి వూర్తాడు.

“రావూ, ఆ సివూ యంలో దివి తప్పిసి చేసి కుంటూ ఉంటే ఇంద్రుడు ఈ ప్రదేశంలోనే ఆమెకు సేవలుచేశాడు. అటు తరవాత ఇంకాకు పుహూజుకు విశాలు డనే కువూర్తు కలిగాడు. అతనే ఈ పుహూనగరాన్ని నిర్మించాడు. అందుకే దీనికి విశాలానగర పుహూన వచ్చింది. ఇప్పిడి నగరాన్ని వారి వంశానికి చెందిన సుమతి అనేవాడు పాలిస్తున్నాడు,” అని విశ్వావి త్రుడు రావు డితో అన్నాడు.

ఈలోపల పుతి కూడా విశ్వావి త్రుల రాక తెలిసి బంధు పుంత్రి పిహూవాతులు

మొదలైనవారితో ఎదురు వచ్చి స్వాగతం చెప్పాడు. విశ్వామిత్రుడు రావులకృణ్ణులను స్థిరపరిచివయం చేశాడు. వారందరూ ఆ రాత్రికి స్థిరపడి అతిథులుగా ఉండి, తెల్లవారగానే విధిలానగరానికి ప్రియాణమయ్యారు.

వారు విధిలను చేరవచ్చే సమయంలో దారిలో ఒక పాత బడిన ఆశ్రమం కనబడింది. ఆ ఆశ్రమం అందంగా ఉన్నప్పటికీ అందులో జనించారు లేకపోవటానికి కారణమేమిటని రావులు అడిగాడు.

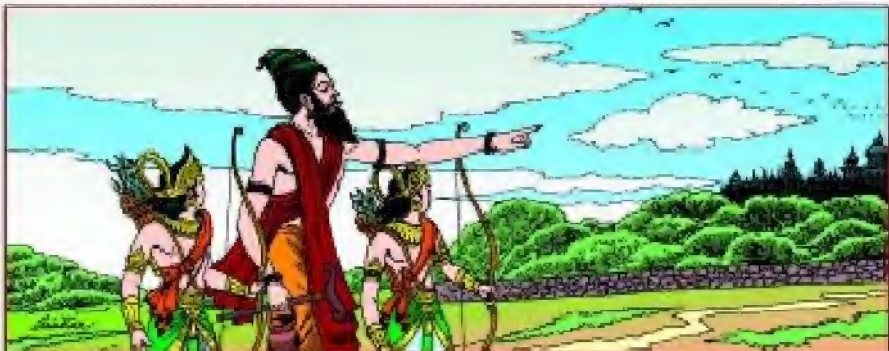
“నాయనా, ఒక్కొక్క ఆశ్రమంలో గౌతమీ పుత్రులను భార్య అయిన అహిల్యతో కూడా సాటిలేని తపస్సు చేశాడు. అయినా కూడా ఆగ్రహం తెప్పించి అయిన తపస్సుకీ నిర్మలించాలనే ఉద్దేశంతో, ఇంద్రుడు గౌతమీని స్నానానికిగానూ నదికివెళ్ళి ఉన్న సమయంలో గౌతమీని రూపించి అహిల్య వద్దకు వచ్చాడు. అహిల్య అతని తన భర్త అని పోరబడింది. తిరిగివెళుతూన్న ఇంద్రుడికి గౌతమీ తడిబట్టలతో ఎదురై, ఇంద్రుడికి శాపిచ్చి, ఆశ్రమానికి వచ్చి తన భార్యను

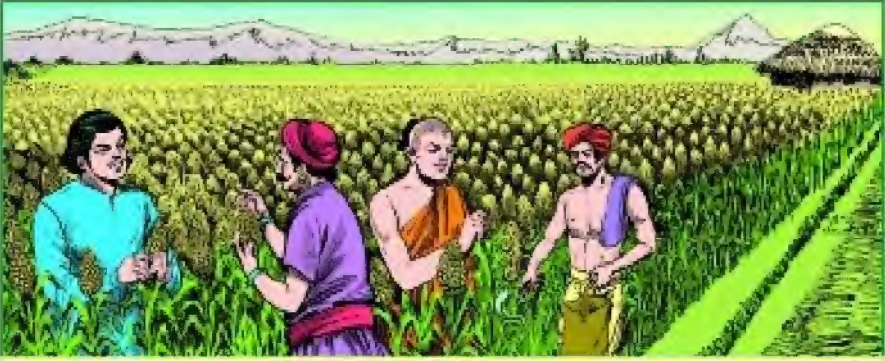
కూడా శపించాడు. ఆ శాపం ఫలితంగా ఆమె గాలితప్పి పురోక ఆహారం లేక, ఎవరికీ కనబడకుండా ఈ ఆశ్రమంలో తపస్సుచూ ధిలో ఉండిపోయింది. నిన్ను చూడగానే ఆమెకు శాపవిమోచనం కలిగేలాగూ గౌతమీ అనుగ్రహించాడు గనక, నుం ఈ ఆశ్రమం ప్రియే శించి, ఆ అహిల్య అందరికీ తిరిగి కనబడేలాగూ చేద్దాం,” అన్నాడు విశ్వామిత్రుడు.

వారు లోపలికి వెళ్ళేసరికి రావుడి కళ్ళకు సూర్యుడి కాంతితో వెలిగిపోతూ, దేవతను బోలిన అందంగల అహిల్య కనిపించింది. ఆమె రాముణ్ణి చూడగానే ఆమెను మిగిలిన వారు కూడా చూడగలిగారు.

రావులకృణ్ణులు వంగి ఆమె కాళ్ళు తాకి నమస్కరించారు. తన భర్త చెప్పిన మాటలు జ్ఞాపకం తెచ్చుకుని అహిల్య రావులకృణ్ణుల కాళ్ళు తాకి, వారికి అర్ఘ్యపాద్యాలిచ్చింది. ఆ సమయానికి గౌతమీ కూడా తిరిగి వచ్చాడు.

విశ్వామిత్రుడు అక్కడి నుంచి బయలుదేరి, రావులకృణ్ణులను వెంటబెట్టుకుని విధిలానగరం ప్రవేశించాడు.

శత్రువిభజన

వెంకటగిరి అనే గ్రామంలో వీరన్న అనే రెడ్డు ఉండేవాడు. అతనికి నాలుగు ఎకరాల పొలం ఉండేది. అతను కష్టపడిపని చేసి, అందులో వచ్చే ఆదాయంతో తన కుటుంబాన్ని పోషించుకునేవాడు.

ఒక ఏడు వర్షాలు లేక కరువు వచ్చి, ఆ ప్రాంతంలో దొంగల బెడద ఎక్కువయింది. కాని వురుగు నీటితో వర్షాలు పడి, పేర్లు విచ్చుగా పేరిగాయి.

వీరన్న పొలంలో జొన్న బాగా పండింది. వీరన్న రాత్రిళ్ళ పొలానికి కాపలా కాస్తున్నాడు. ఒక రాత్రి అతను తన గుడిసేలో పిడుగు కుని కున్న కుతూ ఉండగా ఉన్నట్టుండి చేనులో ఏదో చప్పుడయింది. దొంగలెగతాళి కుని వీరన్న కర్ర తీసి కుని, కంబళి కప్పి కుని బయటకు వెళ్ళాడు.

అల్లంత పూరులో నలుగురు దొంగలు చేనులో ప్రవేశించి కంకులు కొస్తూ ఉండటం అతని కంటబడింది. వెన్నెలలో అతను ఆ

దొంగలను పొట్టుకున్నాడు. వాళ్ళు అతని గ్రామానికి చెందినవాళ్ళే. వాళ్ళు నలుగురు, తాను ఒక్కడే! కర్ర తీసి కుని వారి పేళ్ళ పొవటంతో నవ్వు పుట్టింది.

ఏం చెయ్యాలా అనుకుంటూ ఉండగా అతనికి ఒక ఆలోచన వచ్చింది. అతను కర్రను అక్కడే వదిలేసి, నిర్భయంగా దొంగలను సిగ్గుపరిచాడు.

వీరన్న చేనులో దొంగతనంగా రాత్రివేళ జొరబడి కంకులు కొస్తూ నలుగురు రిలో ఒకడు పిచ్చోటిగా ఉన్నాడు, ఒకడు వ్యాపారి, ఒకడు త్రిపుర, నాలుగోవాడు నాగన్న అనే బడ రైతు.

వీరన్న పిచ్చోటిగా ఉన్న సిగ్గుపరిచి నవ్వు స్కారం చేసి, “స్వామీ, మీరు అర్ధరాత్రివేళ రావాలా? కాకి చేత కబురు వింటే మీరు కావలిసిన జొన్న కంకులు నేనే కోనే తెచ్చి ఇంటి దగ్గర ఇచ్చున కద! మీరు నిశ్చింతగా కొరినన్ని కంకులు కొని కొండి,” అన్నాడు.

మితోహేతువు పొంగి పొల్లు, తనకేమీ భయం లేదన్న కున్నాడు.

తరవాత వీరన్న క్షత్రియుడి వద్దకు వెళ్ళి, “రావు రాజుగారూ, తప్పు రైతావు కు ప్రియమయ్య. అందు చేత ఈ పొలం మీదే. మీ రైతావు కంకులు కొన్ని కుంటున్నాయి కు అడిగే వాడెవడు?” అన్నాడు.

ఈ వూటలను త్రియ్యుడు తనకు కూడా భయం లేదన్న కుని, నిశ్చింతగా కంకులు కొన్నాడు.

వీరన్న వ్యాపారి వద్దకు వెళ్ళి, “శ్రేష్ఠిగారూ, వూటల కులు మీ మీదే ఆధారపడి ఉన్నాయి. సిద్ధులూ నీకి అప్పిలూ, సిద్ధిలూ ఇచ్చి ఆరు కుంటూ ఉంటారు. మీ కు అడ్డేమిటి? మీ చిత్తం వచ్చినన్ని కంకులు కొన్ని కొండి,” అన్నాడు.

ఈ వూటలతో వ్యాపారికి కూడా భయం తీరిపోయింది.

వీరన్న రైతును సమీపించి, “ఒరే, నాగన్నా, ఈ వూర్గురికి నునబోటి వాళ్ళ దానంగానో, పన్నులూ పింట్లోనో, బాకీకి వడ్డీలూ పింట్లోనో ఇచ్చుకోవలసిన వాళ్ళం. కాని ను మ్మా సాటి రైతులై ఉండి, ఈ పని చెయ్యటం ఏమీ బాగా లేదు. పిద వూ అప్పు దగ్గరికి, నీకు అవిడ ఏం తీర్పు చెబుతుందో చూస్తాం,” అని నాగన్నను రెక్కపట్టుకుని తన గుడిసెకు ఈడ్చుకు పోయాడు.

మిగిలిన వూర్గులూ నాగన్నను ఏ విధంగానూ అదుకోలేదు. వీరన్న పొలంలో పిడి దొంగతనం చెయ్యటానికి తమ ముగ్గురికీ హక్కు ఉన్నదిగాని, నాగన్నకు లేదని వాళ్ళకు నమ్మకం కుదిరింది.

వీరన్న కొంచెం అపటికి తిరిగి వచ్చి కుంకులు కొన్నాన్న మిఠాయి తీసి, “అయ్యో, వూ అప్పు అంటున్నది గదా, మిఠాయి తీసుకు దానం ఇచ్చి మిఠాయి వచ్చు గాని, దొంగిలించటం తప్పి అంటున్నది. మీరే ఒకసారి ఆవిడ దగ్గరికి రండి!” అంటూ మిఠాయి తీసి చెల్వ పెట్టుకున్నాడు.

“ఏద, మీ అప్పు అన్నది తీసే కుంకులు కొన్ని కుంటానా,” అంటూ మిఠాయి తీసుకు వీరన్న వెంట వెళ్ళాడు.

కొద్దిగా వెళ్ళగానే వీరన్న పుట్టి తిరిగి వచ్చి వ్యాపారీ, “అయ్యో, శ్రేష్ఠిగారూ! మీరే వూ కుంకులు అప్పిలిచ్చి ఆరు కోలేదని వూ అప్పు అంటున్నది. మీరే కుంకులు కొన్నట్టు తప్పిట. వచ్చి సంతాపి చెప్పండి,” అంటూ చెల్వ పెట్టుకున్నాడు.

వ్యాపారి త్రిపుడి దీనిగా చూశాడు. కాని త్రిపుడి అతన్ని ఆరు కునే ధోరణిలో లేచాడు.

ఈసారి వీరన్న కర్రతో సహా వచ్చాడు. అప్పటికి త్రిపుడి తాను కొనే కుంకులన్నీ పూట గట్టుకున్నాడు. అతను వీరన్ననూ,

అతని చేతిలో మన్న కర్రనూ పూటగానే జొన్న కుంకుల పూట ఎత్తుకుని పారిపోయాడు.

వీరన్న త్రిపుడి వెంటబడి కర్రతో బాదాడు. ఆ దెబ్బకు త్రిపుడి కింద పడిపోయి, వీరన్నకు చిక్కాడు. వీరన్న అతని చేతులు అంటగట్టి, “మిగిలిన పుగ్గరూ దొంగతనం చేస్తూ ఉంటే శిక్ష వలసిన వాడివి, నువ్వు కూడా వాళ్ళతో చేరి దొంగతనం చేస్తావా? ఈ నేరానికి నువ్వు పొందవలసి ఉంటుంది,” అన్నాడు.

“నన్ను కూడా మీ అప్పు దగ్గరికి తీసి కుప్ప, మిగిలిన పుగ్గరినీ పుంచిన మీ అప్పు నన్ను పూట పుంచదా?” అన్నాడు త్రిపుడి.

వీరన్న నవ్వి, “వూ అప్పు ఎవరన్నా కున్నామో ఈ భూదేవ! ఆమె పక్షానే నేను నిన్ను బంధించాను. మిగిలిన పుగ్గరిని కూడా నా గుడిసేలో కట్టిపెడేశాను,” అన్నాడు.

అతను చుట్టుపట్ల రైతులందరినీ కేకనీ, వారంతా రాగానే జరిగినదంతా చెప్పి, తెల్ల వారగానే దొంగలందరినీ న్యాయస్థానానికి పిలిపాడు.

అసలు రహస్యం

భూవుయ్య అనే ఒక యాభైఏళ్ళ వ్యవసాయ దారుడికి, ఒక్క సీంగు పొలం గ్రామంలోనే కాక, ఆ పుట్టు పక్కల వున్న గ్రామాల్లో కూడా చాలా తెలివైనవాడని, వివేకి అని పురిచిబర్ర న్నది. ఆయన ఇరవై ఏళ్ళ యువకుడిగా, కేవలం కట్టుబట్టలతో ఎక్కడి నుంచో, ఆ గ్రామం వచ్చి పడెకరాల పొలం, ఇతరత్రా కొన్ని ఆస్తిపాస్తిలు సింపొల్లుంచాడు .

ఒకనాటి సాయంవేళ భూమయ్య గ్రామ చెరువు గట్టునవున్న మర్రిచెట్టు కింద కూర్చుని, చెరువులో ఈదుతున్న బాతుల్ని, చెరువు నీళ్ళ పైన ఎగురుతున్న కొంగల్ని చూస్తూ ఆనంది స్తిండగా, ఇద్దరూ యువకులు అక్కడికి వచ్చి, ఆయన పక్కనే కూర్చున్నారు .

కొంతుమిమిదో పీచ్చాపాటీ వూట్లాడాక యువకుల్లో ఒకడు , “వూవయ్యా, నినొక పిళ్ళ అడగాలవు కుంటున్నావు ,” అన్నాడు .

భూవుయ్య చిర్ర నమ్మనవ్వి, “అలాగే అడుగు . నువ్వు పేద్దవాళ్ళు పిళ్ళలడిగి పుంచీ, చెడూ తెలుపు కోవలసిన వయస్సి వాడివిగదా!” అన్నాడు .

“వూవయ్యా, ఎప్పిడో నువ్వీ గ్రామం వచ్చినప్పిడు , డబ్బున్న వాడివేం కాదని గ్రామంలో చెప్పకుంటారు. మరిప్పడేమో గ్రామంలో వున్న కొద్ది మంది ఆస్తిపరుల్లో నువ్వొకడివి. ఇంత ఆస్తి ఎలా సంపాదించావు? దాని వెనకవున్న రహస్యమేమిటి?” అని అడిగాడు యువకుడు .

ఆ పిళ్ళకు భూవుయ్య ఆప్యాయంగా యువకుడి భుజం తట్టి, “వూది సిత్యకాలం నాయనా. ఓర్పూ, కష్టం, పట్టుదలా, నిజార్లుతీ, నేర్పూ-ఇదీ అసిలు రహస్యం! ఆస్తి సింపాదనకు అడ్డుదారులు లేవు!” అంటూ పేద్దగా నవ్వాడు .

అజేయుడు గరుడుడు!

రాజు పట్టాభిషేకపుడు, రవింద్రదేవుణ్ణి
చంద్రపురి రాజ్యం నుంచి టిప్పిరించాడు.
అతన్ని సంకల్పాత్ భటులు రాజ్యం పాలిస్తూ అడవిలో విడిచి వేశారు.
అక్కడే పొందివున్న భూతదైత్యుడు రవింద్రదేవుణ్ణి కోయగూడానికి
తీసుకువచ్చాడు. ఆ తరువాత ఇద్దరూ కలిసి సరంధ్రదేవుణ్ణి
చూడడానికి వెళ్ళారు.

సర్పదేశం గుహలయం వద్ద
జరిగినదాన్ని భూతదైత్యుడు
రవింద్రదేవుణ్ణికి వివరించాడు.

తమ గురువు నాగబంధు తన బద్ధశత్రువును ఎదుర్కోవడానికి భయంకర సర్పరూపం ధరించడం
చూసి ఇద్దరూ షిష్యులూ భయపడిపోయారు.

గరుడుడి ఈశ రెండు
రెక్కలుగా మారడంతో
అదిత్యుడు గరుడుడి
రూపం చూశాడు.

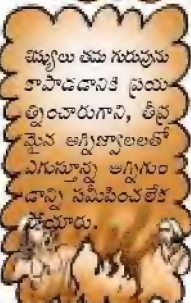

గరుడుడు
సర్పాన్ని
ఒడిసి
పట్టుకుని....

...అగ్ని గుండెనాల్చి
మట్టే నల్ల
అంతుతో
పడేశాడు. సర్పం
నాగబంధుగా
మారింది.

షిష్యులు తమ గురువును
కాపాడడానికి ప్రయత్నించారుగాని, తీవ్రమైన
అగ్నిజ్వాలలతో విగుహాన్ని
అగ్నిగుండం
గాంచి నశింపించేశారు.

వాళ్ళకు గురువు కంటపడడం చివరికైంది.

“నా భౌతికకాయం నశించినప్పుడు.
అయితే, నా ఆత్మ మరింత బలం జీవించింది.
నేను కొందరి ద్వారా మళ్ళా జన్మించింది.
నా చిత్రాభిషేకపురి నీరసం సరంధ్రదేవుడి పద్ధతుల
తీసుకువెళ్ళండి....

..... నేను త్వరలో
అతన్ని ఆమోదించాను.
నా చిత్రాభిషేకం
అతని వాదన
చూడమని చెప్పింది.
నా శత్రువును
నిర్మూలించే శక్తి
పొందుతాడు.....”

తండ్రికొడుకులు కలసుకున్నారు.
భావోద్వేగానికి తోనయ్యారు.

విడిచిపెట్టడానికి ఇది
సమయం కాదు, నాయనా!

మాడు, నేను
ప్రాణాలతోనే ఉన్నాను.
భూతదైత్యుడు, కోయలు, సేవకులు
సమైక్యంగా జాగ్రత్తగా
మూసుకుంటున్నారు.

భూతదైత్యుడు, ఇద్దరు
కోయలు గుహ నుంచి
వెలుపలికి వెళ్లారు.

అక్కడ రాజభవనంలో అదిత్యుడు తన గదిలో గరుడను
విగ్రహం ముందు భాగవతమును చూస్తున్నాడు. అప్పుడు
అతనికో కంటివెరుగం వినిపించింది.

నాగబంధు ప్రతాప్తు
నరేంద్రదేవుణ్ణి ఆహ్వానించడానికి
ప్రయత్నిస్తోంది. అతడు కేవలం
క్షణికాక్షుడయ్యాడు...

ఒక రూపం ధరించక
ముందే నువ్వు ప్రతాప్తును
నాశనం చేయాలి....

నాగబంధు ఇద్దరు శిష్యులు
కూలిపోయిన ఆలయం నుంచి
ప్రాణాలతో బయట పడ్డారు.
వాళ్ళు ప్రత్యేక పూజా క్షతువులు
ప్రారంభించారు...

ఉన్నట్లుండి నిశ్చలంగా అలముకున్నది.
అదిత్యుడు మెల్లగా కళ్ళు తెరిచాడు.
ఈక అతనినుట్టా తిరుగుతోంది.
ఇప్పుడు అతని తండ్రి చిత్రపటం నుంచి
కంటివెరుగం వినిపించుచుంది.

నచ్చే పేర్లనునాటికి నరబలి
ఇవ్వడానికి వాళ్ళు అనుక్రమిస్తున్నారు.
నరేంద్రదేవుడు మరో నాగబంధుగా మారేలోపల
చిత్రాభిషేకం ఉన్న పాత్రను ధ్వంసం చేయాలి.

దృష్టాంత మళ్ళి
తెల్లతడానికి
ప్రయత్నిస్తోంది....

.... అదిత్యా.... నీరు నువ్వు
నిజాయితీగా, నిస్వార్థంగా
ఉన్నంతకాలం ఎలాంటి దృష్టాంత
రాజ్యంలో ప్రవేశించజాలదు....

మరునాడు, గూడెం నుంచి కొందరు
కోయనాళ్ళు అదిత్యుణ్ణి చూడడానికి
వచ్చారు.

ప్రభూ, మా యువకులు కొందరు కొన్నాళ్ళుగా
కనిపించడం లేదు. మాచూటలతో ఎవరో వారిని
గూడెం నుంచి తీసువచ్చారేమో!

ఏవారినవకండి. త్వరలో వెతికించి
తగిన చర్య తీసుకుంటాను. మొదట రాజును
సంప్రదించి ఆయన సలహా తీసుకోవాలి.

అదిత్యుడు రాజు మహేంద్రదేవుణ్ణి
చూడడానికి వెళ్ళాడు.

అదిత్యా, నీ కోసం
నేనే కబురు
చేయాలనుకున్నాను.

ఏదైనా
అత్యవసరమైన
కార్యమో, ప్రభూ!

నీ ముఖాభిమానికి మించిన అత్యవసరమైన
కార్యం ఏముంటుంది చచ్చూ?

నేను ఆ విషయం
మరిచి పోలేదు.
జరగవలసిన ఏర్పాట్లు
ఇప్పుడే
జరుగుతున్నాయి....

అలవ్వం కాకూడదు
లదిత్యా. శుభముమూర్తం
నిర్ణయించడానికి
రాజగురువును రమ్మని
సందేశం పంపాను.

ప్రభూ, నరేంద్రదేవుడు
ప్రాణాలతోనే ఉన్నాడని,
రవీంద్రదేవుడు అతన్ని
కలసుకున్నాడని నాకు
తెలియవచ్చింది. వాళ్ళు ఒక కొండ
గూడలో ఉండడం కొందరు
చూశారు.

మనదేశపు సాంస్కృతిక ఉత్సవాలు

హోలీ ఉత్సవ సమయం

మార్చి నెలలో రంగుల పండుగగా ప్రసిద్ధిగాంచిన హోలీ పండుగకు ఒక్కరోజు ముందు, రాజస్థాన్ లోని జైపూర్ లో గజోత్సవం అంటే ఏనుగుల ఉత్సవం జరుగుతుంది. అతి మనోహరంగా అలంకరించబడిన ఏనుగులు పండుగపు సంతోగంభీరంగా ఊరేగడమే కాదు, పిరుగు పెండాల్లో పాల్గొంటాయి; పోలో కూడా ఆడతాయి.

సంగీత వాద్యాలతో, నాట్యాలతో వీనులవిందుగా, నయనానందకరంగా, సువిశాలమైన చౌగాన్ స్టేడియంలో జరిగే బ్రహ్మాండమైన ఈ ఊరేగింపు చూస్తూ కొందరికే రాజధాని ఢిల్లీలో యేటా జరిగే 'రిపబ్లిక్ డే పేరేడ్' గుర్తుకు వస్తుంది. ఎందుకంటే ఈ ఊరేగింపుతో అలంకరించబడిన ఏనుగులు, ఒంటెలు, మాత్రమే కాకుండా బల్లాలతో రావులు గల గుర్రాలు, రథాలు, పిల్లకీట, పిరంగుల వాహనాలు కూడా వెళతాయి. అయితే, ప్రధాన ఆకర్షణ మాత్రం ఏనుగులే. చాలా పరకు ఏనుగులు తల్లిపిల్లలతో వెళతాయి. ఏనుగుల ఫాల భాగాలకూ, తొండాలకూ అందంగా రంగులు అద్దతారు. కాళ్ళకు రంగులు మేపు వ్వల గజ్జలు కడతారు. తోకలకు కూడా గుంటలు కడతారు.

బ్రాహ్మణుల నుంచి కొందరిని, ముఖ్యంగా-విదేశీ విద్యార్థులను ఉత్సవంలో పాలు పంపు కోసం దానికి ఆహ్వానిస్తారు. ఆసంద్ త్యాహితీ వారు తమను తాము పురిది ఆవు కోవడంతో ఉత్సవం తారాస్థాయిని చేరుకుంటుంది. ఈ గజోత్సవాన్ని రాజస్థాన్ విద్యార్థక శాఖ ఏర్పాటు చేస్తుంది.

పుహరాష్ట్రలో కూడా మార్చి నెలలో సంగీత నృత్యం జరుగుతుంది. 'ఎల్లోరా ఉత్సవం' అని పిలువబడే ఈ ఉత్సవం జగత్ప్రసిద్ధమైన ఎల్లోరా గుహాలయాల వద్ద జరుగుతుంది. వామిడి కొండలలో 34 గుహలు తొలచబడి ఉన్నాయి. క్రీ.శ. 600-1000 వుద్ధ్య తొలచబడిన ఈ గుహల యోలు బౌద్ధ, జైన్, హిందూ మతాలకు సంబంధించినవి. వీటిలో కైలాస ఆలయం ఉన్న గుహ చాలా ముఖ్యమైనది. ప్రపంచంలోనే అతి పెద్దదైన ఏకాండ శిలానిర్మాణం ఇది. 7000 మంది శ్రామికులు 150 సం.ల పాటు శ్రమించి నిర్మించిన ఆలయం ఇది. అందుమైన గుహాలయాల నేపథ్యంగా అమర్చిన వేదికల మీద విభిన్న శైలుల నృత్య సంగీత కార్యక్రమాలు ప్రదర్శింపబడతాయి. శతాబ్దాలనాటి చారిత్రక, సాంస్కృతిక విశేషాలను తెలుపు కుంటూ గుహలను సందర్శించడం మరేమీని మరేమీని భూతిని కలిగిస్తుంది. ఈ ఉత్సవాన్ని పుహరాష్ట్ర విద్యార్థకాభివృద్ధి సంస్థ ఏర్పాటు చేస్తున్నది.

పెన్నా సెమెంట్ వారి

పెన్నా గోల్డ్

Portland Pozzolana Cement

PENNA CEMENT INDUSTRIES LTD.

Pennta Cement Industries Ltd. is a public limited company registered in India. The company is engaged in the manufacture and sale of Portland Cement and other cementitious products.

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

నేను నిజమే చెబుతున్నాను.
కాదు ...!

విజ్ఞాన విచిత్రాలు :

“అబద్ధం చెబుతున్నావు!”

రోబోబాకూ పేరిగిపొత్తు న్న నేరాల సంఖ్య సేవిధ్యంలో ఈనాడు అబద్ధాలను కన్న గోనే నిజనిర్ధారణ విరికరం అవసరం ఎంతెక్కు ఉంది. అందుకే ఆ పరికరాన్ని రూపొందించడానికి, దానిని మెరుగుపరచడానికి పరిశోధనలూ, ప్రయత్నాలూ కొనసాగుతున్నాయి. అయితే, ‘అఫోసియా’ అనే నాడిపుండల గృతతో బాధపడుతున్న రోగులు కూడా అబద్ధాలు చెప్పేవారిని ఇట్టే కన్న గోనగలరని ఇటీవల తెలియపర్చింది. కొన్ని విదాల అద్దాలనూ, వాటి ఉపయోగాన్ని మరిచిపోయే

వ్యాధిని ‘అఫోసియా’ అంటారు. మెదడు తీవ్రంగా దెబ్బతినడంవల్ల ఈ వ్యాధి సంక్రమిస్తుంది.

ఈ వ్యాధిగ్రస్తుల పుడకాస్త్రవేత్తలు అనేక పరిశోధనలు జరిపారు. ప్రతీసారీ ‘ఈ నవ నిజనిర్ధారణ’ పరికరాలుగా వీళ్ళు తమ సామర్థ్యాన్ని నిరూపించారు. వీరూ సామర్థ్యపేట్ల విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన డా. ఆలివర్ స్క్వాట్స్ అనే శాస్త్రవేత్త ఈ విషయంలో విస్తృతంగా పరిశోధనలు జరిపాడు. ఒక పుస్తకం కూడా వెలువరించాడు. ఆ పుస్తకంలో ఆయన ఒక అసక్తికరమైన సంఘటన గురించి ప్రస్తావించాడు: ఒక గదిలో కూర్చున్న ‘అఫోసియా’ వ్యాధిగ్రస్తులు ప్రెసిడెంట్ గా పోటీ చేస్తూన్న ఒక అభ్యర్థి టీవీ ఉపన్యాసాన్ని సొంతం వినారు. ఆయన రకరకాల వాగ్దానాలను చెశాడు. అయినా అసలు నిజం తెలుసుకున్న ‘అఫోసియా’ వ్యాధిగ్రస్తులు ఒక్క వాగ్దానాన్ని కూడా నమ్మలేదు. ఫలితంగా, అభ్యర్థి ఉపన్యాసం పూర్తి అయినా ఆ గదిలో సమ్మతం నిండిపోయింది!

మన పరిసరాలు

మునుగుతున్న నగరం!

పో, పేట అనే రెండు నదుల ముఖద్వారాల నడుమ ప్రవహించే కాలువల కారణంగా ఏర్పడిన 120 దీపాలు నిప్పు దాపుల పట్టణం బడిన వెనిస్ నగరం.

యేటా వెల్లువలకు లోనవుతున్న వెనిస్ నగరానికి, ఇప్పుడున్న భూగర్భ జలాల నీటిపుట్టం, ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వస్తూన్న విర్యావరణ పూర్వులు - నగరానికి పేరు ప్రపంచాన్ని పోచిస్తూన్నావు ని విజ్ఞాన వేత్తలు అభిప్రాయపెట్టే తున్నార. యా బెర్నార్డి శ్వ కాలవ్యవధిలో ఎనిమిది శాతం నగరం నీళ్ళలో పురిగి అపోయింది ఉండని నిమిత్తాలు భావిస్తున్నారు. నగరాన్ని పురిమించి పురింపి కాపాడడానికి ఒక విధకం రూపొందించారు. ఈ విధకం ప్రకారం - నిప్పు ద్రవజలాలు భూభాగ జలాలలోకి ప్రవేశించే ప్రదేశాలలో జలగర్భ ద్వారాలు ఏర్పాటు చేయబడతాయి. నిప్పు ద్రవజలాల నీటిపుట్టం తక్కువగా ఉన్నప్పుడు ఈ ద్వారాల తలుపులు తెరిచి ఉంచుతారు. నీటిపుట్టం పెరిగిపోయినప్పుడు, ద్వారాల తలుపులు మూసిస్తారు. నిప్పు ఏమిటంటే ఈ ద్వారాల తలుపులు చాలావరకు పూర్వం బడే ఉండాలి!

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

మీకు తెలుసా?

‘టూత్ బ్రష్’ పుట్టుక

ఉషయం నిద్రలేచగానే శ్రీ భ్రుంగా పితృత్వము కోపడు ఆరోగ్యానికీ, అందానికీ చాలా అవసరం అన్న సింగతి అందరికీ తెలిసినదే. ఇవాళ పిన్న మిల్లకు కాలం చెల్లిపోయింది. పెట్టణాలలోనే కాకుండా పెల్లెటూ థ్లలో సేత్తం టూ తబ్రు ఉపయోగం పేరిగిపోయింది.

ఇలా ప్రతిఒక్కరికీ ఉపయోగపడే టూ తబ్రును మొదట రూపొందించింది ఒక ఖైఫీ అంటే ఆశ్చర్యంగా ఉందికదా? అయినా ఇది నిజం. విలియం యూ డివి అనే ఆ ఇంగ్లీషు ఖైఫీ 1770 సిం.లో దీనిని రూపొందించాడు. దాంతో ఆయన జీవితమే మారిపోయింది. రాత్రిభోజనం తరువాత మిగిలిపోయిన, ఒక ఎముక, చివురు పుల్లలతో మొదట అతడు బ్రష్కు రూపకల్పన చేశాడు. ఎముకకు సన్నటి రంధ్రాలు చేసి అందులో సిన్నటి మిల్లులు అవుచ్చాడు. జెల్లు నుంచి విత్త దలయ్యక విలియం యూ డివి టూ తబ్రు తయారీ ద్వారా గాబుర గాంచాడు.

మన దేశం గురించి తెలుసుకుందాం

ఈ నెల హిందూ మతానికి సంబంధించిన కొన్ని అంశాలను

గుర్తు చేసుకుందాం.

1. ఆదిశంకరులు ఆద్వైత వేదాంతాన్ని ప్రవచించాడు. రామా ను జులు విశిష్టాద్వైతాన్ని ప్రబోధించాడు. పుద్వాచార్యుల బోధనలబరేపు టి?

2. ఆదిశంకరులు ఒరిస్సాలోని పై రిలో స్థాపించిన పురరాబరేపు టి?

3. తమిళనాడు లో వైష్ణవ మతానికి ప్రాచుర్యం కలిగించిన భక్తకమలా బర్రేపు టి?

4. పుహాభారతంలోని అతిపేద్ద పిర్వం ఏది?

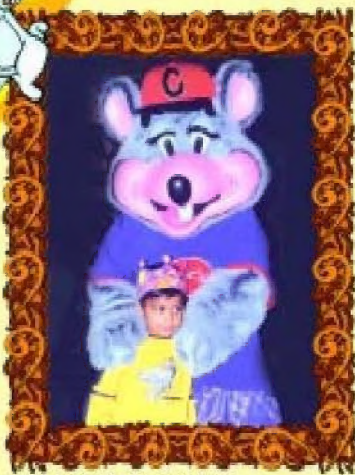
5. ఆర విష్ణు మూణాల బర్రేపు టి?

(సిహూ దానాలు 66వబజిలో)

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

TATA NARAYANAMURTHY

ANANTHA PRABHAKAR DUTT

ఈ ఫోటోలకు
ఒక్క
పూటలోగాని,
చిన్నవాళ్ళులోగాని
వ్యాఖ్యలు
రాయ గలరా?
రెండు
వ్యాఖ్యలకూ
సింబంధం
ఉండాలి.

వ్యాఖ్యలను కాంపిటీషన్ పొజ్జుకార్డు పేజీ రాసే ఈ నెల 25వ తేదీలోగా
నాకు అందేలా పంపాలి. పోటీ ఫలితాలు మే 2006 సింబిక్లో ప్రచురిస్తాం.

ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమతి.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందమామ, 82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ,
ఈకాట్నూరు, చెన్నై - 600 097.

అభినందనలు

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

జనపరి నెల పోటీ ఫలితాలు

సీహెచ్. సొల్లి ఆశిష

సిన ఆఫ్ సీహెచ్. వి. రామా

ప్లాట్ నెం. 49, ఇంటి నెం. 102,

దేవినగర్, I క్రాజ్, V లేన్ ఆర్. కె. పురం పోస్ట్

సీకిందరాబాద్ - 500 056.

మొదటి ఫోటో : కాపిలాకి నేడు!

రెండవ ఫోటో : కావాలా తోడు?

సమాధానాలు :

1. ద్వైతం.

2. గోవర్ధన పురం.

3. విష్ణు భక్తులైన పన్నెండుమంది ఆత్మార్థ.

4. పన్నెండవ పురం.

5. విష్ణు మూలం, భాగవత మూలం, గర్భ డ

మూలం, నారద మూలం, విద్య

మూలం, వరాహ మూలం.

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 26 on behalf of Chandamama India Limited,
No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor: B. Viswanatha Reddi (Viswam)

A TREASURE-TROVE FOR TALENTED TOTS

Junior
CHANDAMAMA

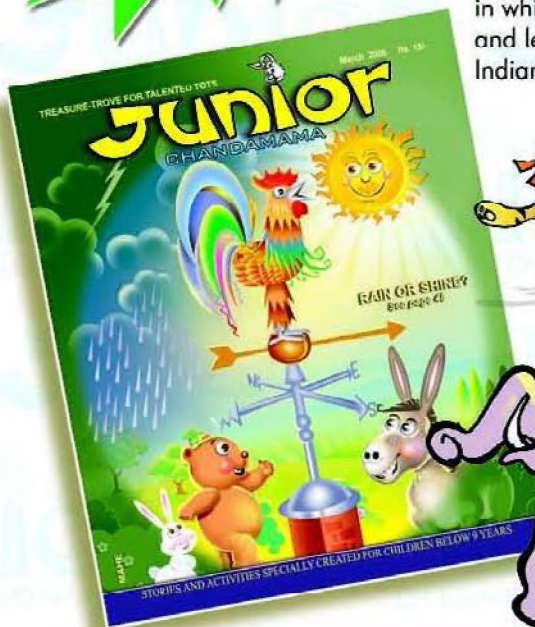
THE ONE-STOP COMPLETE FUN AND ACTIVITY MAGAZINE

NOW AVAILABLE
AT YOUR NEAREST
NEWS STAND FOR
RS.15 PER COPY

- Games, puzzles, riddles, stories, colouring activity and more...

- Good habits grow when young. Check out articles and features in which values are taught subtly and let your child learn about Indian culture and heritage.

- Pick up a copy of Junior Chandamama for interesting new stories and puzzles to be read out to the kiddies.

PAY ONLY RS.150 FOR ANNUAL SUBSCRIPTION AND SAVE RS.30

WISH YOU A MAHA HAPPY NEW YEAR!

**MAHALACTO
WORD POWER CONTEST**

Make as many meaningful words as you can
by using the letters from the following
sentence given within brackets.

Make as many meaningful words as you can by using the letters from the following sentence given within brackets.

**(Maha Rich Maha Fun Maha Yummy
Nutrine MAHALACTO)**

Steps to be followed to win the prizes

1. Make as many meaningful words as you can by using the letters from the above sentence given within brackets.
2. Write down all the words in a piece of paper (list of words).
3. Fill the details in the enclosed coupon.
4. Collect 10 empty MAHALACTO wrappers.
5. Attach all of them together (list of words + coupon + 10 empty MAHALACTO wrappers).
6. Send all of them to the following address:

First Prize - 25 Nov
Kodak Camera

Second Prize - 100 Men
Wrist-watches

Third Prize - 210 Nov.
3-in-1 Games Set

CONCLUSIONS

1999

Age	Date of birth	Class	School
-----	---------------	-------	--------

bioRxiv preprint doi: <https://doi.org/10.1101/000000>; this version posted January 1, 2016. The copyright holder for this preprint (which was not certified by peer review) is the author/funder, who has granted bioRxiv a license to display the preprint in perpetuity. It is made available under aCC-BY-NC-ND 4.0 International license.

Field Costs

Box of words: _____ List of words: _____

Signature of Participant: _____

Post Box No. 1056,
Kilpauk, Chennai - 600 010.

**Closing Date :
March 10, 2006**

[illegible]